

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XX. letnik.

V Ljubljani, junija 1903.

VI. zvezek.

Praznik presvete Trojice.

1. Skrivnost presv. Trojice.

Učite vse narode in krščujte jih v
imenu Očeta, Sina in sv. Duha.

Mat. 28, 19.

Dasiravno sv. katoliška cerkev vsak dan posebej obhaja spomin svetnikov in svetnic božjih, je vendar postavila še poseben praznik na čast vsem svetnikom skupaj, da bi se tako nadomestilo, kar je bilo ob posameznih praznikih pomanjkljivega. Še z večim vzrokom pa obhaja po tolikih Gospodovih praznikih še en poseben praznik na čast vsem trem božjim osebam, da bi se tako nadomestilo in dodalo, kar je češčenja primanjkovalo ob posameznih praznikih Gospodovih. Danes torej je tisti slovesni dan, ob katerem se naša duša naravnost podá pred veličasni prestol troedinega Bodá, da bi ga v skrivnosti presvete Trojice spodobno počastila in se mu zahvalila za vse prejete dobrote, zlasti pa za milostno ustvarjenje, odrešenje in posvečenje. Spodobno častiti in hvaliti moramo danes Boga Očeta, Sina in sv. Duha.

V vašo spodbudo hočem danes razložiti:

1. Kaj nas uči sv. vera o presveti Trojici; in pokazati vam, da
2. presveta Trojica je skrivnost, katere ne moremo umeti, v katero moramo le ponižno verovati in moliti.

I. Skrivnost presvete Trojice je temelj naše sv. vere; na njej je zidano duhovno poslopje sv. cerkve. In ta resnica sv. vere se glasi takole: En Bog je, in tri so osebe, namreč:

Oče, Sin in sv. Duh. Te tri osebe so kot osebe druga od druge različne. Oče je različen od Sina, Sin različen od Očeta, sv. Duh različen od Očeta in Sina. Kar pa bistvo zadeva, so vsi trije eden, torej med seboj popolnoma enaki. Oče je torej ravnotak, kakor Sin, namreč večen, vseveden, vsemogočen itd. Sin je ravno tako, kakor Oče, večen, vsegapičujoč, vseveden, vsemogočen itd. Sv. Duh je kakor Oče in Sin, večen, vseveden, vsemogočen itd. Božje bistvo je le eno, Bog le eden, osebe pa so tri.

Te tri osebe se med seboj ločijo. Notranja razmera ali zveza treh božjih oseb je tale: Bog Oče je sam od sebe od vekomaj; Bog Sin je rojen od Boga Očeta od vekomaj; t. j. on ima svoj izvor od Očeta. Bog sv. Duh pa izhaja od Boga Očeta in Boga Sina od vekomaj, ima torej svoj izvor od Očeta in Sina obenem. Oče se imenuje prva oseba, Sin druga, sv. Duh tretja oseba; pa ne zato, kakor bi bila ena oseba kaj prej od druge, ali da bi bila ena večja ali nižja od druge. Oče je le zato prva oseba, ker je sam od sebe od vekomaj; Sin druga, ker je rojen od Očeta; sv. Duh tretja, ker se izhaja od Očeta in Sina. Te številke torej ne razodevajo nobene prednosti, marveč kažejo le notranji red, po katerem se božje bistvo razvije v tri osebe. Tri božje osebe se pa nikakor in nikdar ne dajo ločiti, marveč so nerazdeljivo in vekomaj med seboj združene.

Nauk o presveti Trojici, dasiravno je bil šele v sv. pismu nove zaveze popolnoma jasno izrečen, se nahaja vendar tudi v stari zavezi. Že ko je Bog človeka ustvarjal, se je pokazala delavna cela presveta Trojica. Bog je namreč govoril v množnem številu, v imenu vseh treh oseb: *Naredimo človeka po svoji podobnosti*. — V psalmih se dostikrat imenuje Bog, potem pa razločno Sin božji, in Duh božji. Troedinega Boga spominja trikratni *Svet, svet, svet* angelov v nebesih, kakor tudi trikratni blagoslov, s katerim je Bog zapovedal Aronu blagosloviti ljudstvo. Popolnoma jasno pa je nauk o presveti Trojici izrečen v novi zavezi. Jezus Kristus sam na mnogih krajih govori o Očetu kot božji osebi, n. pr. *To je večno življenje, da ljudje tebe, o Oče, spoznajo, kot edinopravega Boga, in njega, ki si ga poslal, Jezusa Kristusa*. (Jan. 17.) On govori o sebi kot različni osebi od Boga Očeta. *Tako zelo je Bog svet ljubil, da je svojega Edinorojenega na svet poslal, da vsi, ki vanj verujejo . . .* (Mark. 14, 62.) Dasiravno pa govori Jezus o dveh božjih osebah, vendar nas uči, da sta obe osebi le eno božje bistvo,

le en sam Bog. *Jas in Oče sva eden.* (Jan. 10.) *Kdor mene, vidi, vidi tudi Očeta. Verujte, da je Oče v meni, in jas v njem.* (Jan. 14.)

Jezus Kristus tudi govori o sv. Duhu, kot božji osebi, različni od Očeta in Sina, izhajajoči od obeh. *Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo vse učil, in vsega opomnil, karkoli sem vam rekel.* (Jan. 14, 26.) — *Kadar pa pride Tolažnik, katerega bom jaz poslal od Očeta, Duh resnice, kateri od Očeta izhaja, on bo pričeval o meni . . . On bo mene poveličal, ker bo od mojega vzel in vam oznanoval.* (Jan. 14, 15, 16.) — Ko pa je Jezus Kristus svoje apostole razposlal po svetu oznanovat sv. evangelij, tedaj jim je slovesno oznanil nauk o presveti Trojici z naslednjimi besedami: *Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha.* (Mat. 28, 19.) S temi besedami je povedano, da so tri božje osebe, pa en sam Bog, ker Jezus ni rekel, krščujte jih v imenih Očeta, Sina in sv. Duha, ampak v imenu enega Boga. Beseda ime v edinem številu pomeni ravno eno samo božje bistvo.

Tudi apostoli so ravno tako učili. Da vas ne utrudim hočem imenovati le sv. apostola in evangelista Janeza, ki v I. listu (5, 7.) tako piše: *Trije so, kateri pričujejo v nebesih: Oče, Beseda in sv. Duh; in ti trije so eno.* Sv. Pavel konča svoj II. list do Korinčanov: „Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa, ljubezen božja in deležnost sv. Duha bodi z vami vsemi.“

Že v apostolskih časih so se kristjani križali in ime presvete Trojice izgovarjali. Sv. krst se je delil v imenu Očeta, Sina in sv. Duha, in ravno v spomin treh božjih oseb so se krščevanci trikrat potapljali v vodo. Skrivnostni nauk razodeva tudi hvalnica: *Čast Očetu . . .*, katera je v rabi tudi že iz apostolskih časov, in spričevanje vseh cerkvenih očetov, zlasti onih iz I. in II. stoletja.

II. Rekel sem že od začetka, da je skrivnost presvete Trojice temeljni nauk naše sv. vere, središče krščanske vere, ker na ta nauk se vsi drugi ozirajo. Sv. cerkev ga nam pri vseh bogoslužnih opravilih pred oči postavlja in skuša ga nam prav globoko v srce vtisniti. Ona deli sv. zakramente in vsa blažila v imenu presvete Trojice; pričjenja in konča vse molitve očitne službe božje v imenu troedinega Boga. Neprenehoma časti presveto Trojico s hvalnico: *Čast Očetu, Sinu in sv. Duhu . . .*

Napeljuje nas, da prav pogosto delamo znamenje sv. križa; s tem znamenjem očitno spoznamo presveto Trojico in jo na pomoč kličemo. Ko se otrok rodi, ga sv. cerkev vpelje v kraljestvo Kristusovo po sv. krstu, na pomoč klicaje ime presvete Trojice. In kadar se ima kristjan ločiti iz tega sveta, ga sv. cerkev priporočuje usmiljenju božjemu, in se sklicuje na vero v presveto Trojico, katero je umirajoči vedno kazal v svojem življenju. Ginljiva je molitev, katero duhovnik moli pri postelji umirajočega. Glasi se: „Akoravno je ta duša grešila, vendar Očeta, Sina in sv. Duha ni tajila, ampak vedno verovala.“ Zatorej ji duhovnik vliwa tolažbo, rekoč: „Pojdi s svetá, krščanska duša, v imenu Boga Očeta, ki te je vstvaril; v imenu Boga Sina, ki te je odrešil; v imenu Boga sv. Duha, ki te je posvetil.“

Akoravno pa je nauk o presveti Trojici podlaga naše vere, vendar je ta nauk verska skrivnost, katere nikakor ne moremo umeti, v katero moramo ponižno verovati! Človeški um je končen in omejen; on zamore sicer Boga spoznati, vendar le v toliki meri, v kolikor se mu Bog sam razodene in dá spoznati. Neskončnega in neizmernega Boga spoznati in popolnoma umeti človeški um na tem svetu nikakor ne more. Ko bi človek nadnaravne stvari popolnoma spoznaval, potem bi jenjala vsa vera; kajti, kar človek spozna, tega mu ni treba več verovati, to on vé. Ker torej ne moremo nadnaravnih stvari iz lastne moči spoznavati, moramo jih verjeti zavoljo veljave tistega, ki nam jih je razodel. Razodel jih je Kristus, Kristus pa je bil Bog, torej ima zato popolnoma božjo veljavo. Sv. apostol Pavel se je čutil popolnoma nezmožnega, da bi umel bistvo božje; zatorej je zaklical: *O globočina bogastva, modrosti in snanja božjega! Kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljiva njegova pota!* (Rimlj. 11.) — O dragi moji, mi še tega ne umemo, kar z lastnimi očmi vidimo, kako bomo umeli to, kar presega naše čute? Jaz položim pšenično zrnje v zrahljano zemljo in vidim, da iz njega izraste pšenična bilka in klasje. Vendar kako se to godi, tega ne umem. Jaz vem, da sem vstanu po lastni volji stegniti roko ali jo skrčiti; kako se pa moja volja razodene roki, v čem je zveza med voljo in roko, tega ne morem umeti. In jaz naj bi s slabo človeško pametjo mogel umeti neskončnega Boga? — Šele v večnosti, ko bomo po božjem usmiljenju Boga gledali, tam šele se nam bo razjasnila skrivnost presvete Trojice. Zatorej pravi zopet sv. Pavel: *Zdaj vidimo skosi srčalo, kakor v megli;*

takrat pa bomo videli iz obličja v obličje. Zdaj poznam le nekoliko; takrat pa bom spoznal, kakor sem bil spoznan (1. Kor. 13, 12.)

Skrivnost presvete Trojice pa, dasiravno je ne umemo, nikakor ni nasprotna našemu umu, marveč ona le preseže naš um. Zatorej so sv. očetje in drugi bogoslovci dostikrat poskušali, četudine umeti, vendar v slabi podobi predočiti skrivnost presvete Trojice. In podoba presvete Trojice, četudi le prav slaba podoba, je naša duša. Poslušajte me dobro. Kaj ne, mi imamo le eno dušo. Pa ta duša, v kolikor misli in presojuje, se imenuje človeški razum; v kolikor se pretečenih dogodkov spominja, imenuje se človeški spomin; in v kolikor med dobrim in hudim voli, imenuje se volja. Razum je vse kaj družega, kakor volja, in volja tudi ni eno in isto z razumom in spominom. Vendar vse te tri moči storé človeško dušo. Ravnotako je tudi Bog, v kolikor je sam od sebe od vekomaj, in pa naš stvarnik, Bog Oče; ravno ta Bog, v kolikor je rojen od Očeta od vekomaj in nas je odrešil, je Bog Sin; in ravno isti Bog, v kolikor se izhaja od Očeta in Sina in je nas posvetil, je Bog sv. Duh. Oče ni Sin, Sin ni sv. Duh, vendar so vsi trije eden sam vsegamogočni, vsegavedni Bog. Glejte, naša duša že je podoba, četudi le slaba in nepopolna podoba presvete Trojice. (Sv. Bern.)

Sv. Ciril Aleks. najde tudi v solncu malo podobo presvete Trojice. On pravi: Na solncu razločujemo tri stvari: 1. Natorno luč, ki je bistvo solnca, 2. solnčne žarke, ki padajo na zemljo in 3. gorkoto, vsled katere rastejo stvari na zemlji. Ravno tako, pravi sv. učenik, so tri osebe v enem božjem bistvu: Oče, ki je solnce v svojem bistvu, Sin, ki je žarek padajoč na zemljo in izhaja od Očeta; in pa sv. Duh, ki je ogenj ljubezni, izhajajoč od Očeta in Sina. Kakor solnce ne pride od nobenega družega solnca, tako tudi Oče ni od nikoder; kakor so solnčni žarki od solnca, tako je Sin rojen iz Očeta; in kakor se gorkota izhaja iz solnca in žarkov, tako se tudi sv. Duh izhaja iz Očeta in Sina. Luč, žarki in gorkota pa storijo le eno solnce, in ravno tako so tudi Oče, Sin in sv. Duh le en sam Bog. — Prijazno in koristno je premišljevat i te podobe, ker iz njih spoznamo, da skrivnost presvete Trojice ni zoper našo pamet, marveč jo le preseže.

Sv. Avguštin, ta globokomisleči cerkveni učenik, je cele dneve in noči premišljeval skrivnost presvete Trojice. Nekega dné se sprehaja na obalih morja, in zagleda blizo sebe prekrasnega otroka, ki je s srebrno žlico vodo zajemal iz morja, in jo vlival v malo

votlinico. Avguštin vpraša dečka, kaj dela, in deček mu odgovori: „Morje bi rad pretočil v to luknjico.“ Nato pravi smehljaje sv. mož: „Deček, to je nemogoče!“ — Tedaj mu odgovori deček: „Prej bom jaz preлил morje v to votlinico, nego boš ti umel neizmerno in nedosegljivo skrivnost presvete Trojice.“

Predragi! Nobeden izmed nas naj se torej ne dotakne skrivnosti leté svete resnice, kajti tukaj velja beseda sv. Ambroža, ki pravi: „Kadar je govor o tej sveti skrivnosti, tedaj obmolkne vsak glas, ne samo moj glas, marveč tudi glas angelov v nebesih.“ — Ker tedaj skrivnosti presvete Trojice ne moremo umeti, kaj nam je storiti? Ponižajmo se v prah naše ničevosti in molimo z vsemi angeli in svetniki letó presveto skrivnost.

V šestem stoletju je živel v Rimu svet mož, z imenom Frančišek Folijan, ki je bil poseben častivec presvete Trojice. Nekega dné gre ravno opoldne, ko je solnce najbolj pripekalo, po mestu, pa naenkrat obstoji in ves zamaknjen povzdigne oči proti solncu. Njegov spremljevalec je bil že sit vročine, zatorej ga vpraša, kako se more pri pekočem solncu muditi sredi ceste. Tedaj odgovori Frančišek: „Oh, solnce meni ne dela nobene težave; ravno nasprotno, pogled solнца napolnjuje mojo dušo vsikdar z nebeško tolažbo. Jaz razločujem na solncu troje, namreč: biti, svetiti in greti. To, da solnce že toliko let nespremenljivo biva na nebu, me spominja večnosti Boga Očeta. Solnčni svit me spominja Boga Sina, ki je edino prava luč, na svet poslana v razsvetljenje narodov. In solnčna gorkota me spominja Boga sv. Duha, ki našo dušo ogreva s svojo sveto milostjo, da postane vredna nebeškega veselja. In kakor od solнца prihaja vsa rast, vse barve in vsa krasota naravina, ravno tako prihaja pa tudi od presvete Trojice pomiloščenje in vsa lepota naše duše.“ Ko Frančišek to izgovori, poklekne in zapoje hvalnico na čast presveti Trojici.

Častiti poslušalci! Z enako otroško ljubeznijo služimo tudi mi presveti Trojici; njej darujmo vsak dan vse svoje dejanje in nehanje. Z veliko spoštljivostjo naredimo večkrat na dan sv. križ in pogosto ponavljajmo hvalnico: Čast Očetu . . . Potem imamo upanje, da bomo enkrat gledali v sv. nebesih, kar zdaj samo verujemo, namreč skrivnost presvete Trojice. Amen. P. H.

2. Homilija.

Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Mat. 28, 18.

Tri zadnje vrstice evangelija sv. Matevža sem vam ravnokar prebral. Te besede je Gospod govoril na Oljski gori, malo pred svojim vnebohodom. Sv. cerkev jih je določila kot evangelij za današnji praznik presvete Trojice, ker je v njem omenjena presveta Trojica, Oče, Sin in sv. Duh.

Vsaka izmed teh treh vrstic je velevažna: rekel bi, da so te besede Jezusova oporoka, s katero apostolom za dedščino prepušča, kar je do sedaj sam imel: postavlja jih namreč v polnosti svoje moči in oblasti za učениke, duhovnike in pastirje (kralje) narodov in jim obeta svojo pomoč v izvrševanju teh služb. O svoji moči in oblasti govori Gospod v prvi vrstici: *Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji!* O nalogi, učeniški, duhovski in pastirski (kraljevski) in njenem izvrševanju govori v drugi vrstici: *Torej pojditе . . .*; svojo pomoč pa jim obljubuje v tretji vrstici: *In glejte! jaz sem s vami vse dni do konca sveta!*

Ker so te resnice tako važne, jih je treba večkrat premišljevatі.

I. „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji!“

1. Premislіmo pomen teh besedi:

a) Ko pravi Gospod: „Dana mi je vsa oblast“, nima v mislih samo svoje moči kot Bog, ampak tudi kot človek. Da ima kot Bog vso oblast, to je jasno: da pa ima Jezus tudi kot človek vso oblast, je ravno tako gotovo: zakaj? Zato, ker je bila njegova človeška natura z božjo sklenjena v eno in sicer božjo osebo, zato ima Jezus tudi kot človek božjo moč in oblast. Oč tođ tudi skazujemo Jezusovi človeški naturi božjo čast, Jezusa tudi kot človeka molimo; in sicer po besedah sv. Avguština, ko molimo Jezusa tudi kot človeka, ne molimo stvari, ampak Gospoda stvarjenja, ki je človek postal, drugo božjo osebo.

b) „Dana mi je vsa oblast“: zakaj sem sedaj povdaril besedo *dana*? Zato, ker Jezus ni rekel: „Jaz imam oblast . . . ampak: *dana mi je*: ker si jo je kot Sin človekov, kot Odrešenik v življenju, trpljenju in v smrti zaslužil v plačilo za svojo pokorščino do Očeta, ki je v nebesih. To nas uči sv. Pavel, ko pravi:

Ponišal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, katero je čez vsa imena; da se v imenu Jezusovem vsako koleno pripogne teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo. (Filip. 2, 8. 10.) Kot Bog je Jezus svet vstvaril, tedaj je njegova lastnina in On ima oblast nad njim, kot Sin človekov pa je svet rešil iz sužnosti satana, tedaj je svet vnovič postal njegova lastnina; Jezus ima tedaj kot Bog, pa tudi kot človek oblast nad njim.

c) „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji,“ pravi Jezus. Oblast Sinu človekovega se razteza čez vse stvarjenje, čez telesni in duhovni svet. (Efež. 1, 20–23; Kol. 1, 16–19.) In da ima Kristus, Odrešenik, Sin človekov vso oblast v nebesih, priča nam to, ker je z Očetom vred poslal sv. Duha, ker z Očetom vred pripravlja izvoljenim prebivališče v nebesih (Jan. 14, 2. 3), ker z Očetom in sv. Duhom vred kraljuje in bo kraljeval vekomaj. Na zemlji ima Sin človekov tudi vso oblast; to nam priča, ker se mu skoraj vsi narodi vklanajo, v kolikor jih nevednost ne loči še od njegove sv. cerkve; to nam priča, ker vkljub vidnim in nevidnim sovražnikom svete cerkve ne neha izpolnjevati njegovih povelj. Na zemlji ima Sin človekov tudi v tem oziru vso oblast, ker je Gospodovavec človeških src, ker jih lahko vodi, prestvarja, prenavlja kakor hoče.

Jezusu je tedaj dana vsa oblast v nebesih in na zemlji!

Kaj pa se mi učimo iz tega?

a) Pred vsem kaj pač drugega, kakor da bodimo pokorni svojemu božjemu Zveličarju. Kralji in cesarji zahtevajo pokorščino od podložnih svojega kraljestva, cesarstva, ki je le posvetno, minljivo, slabo v primeri z božjim kraljestvom. Jezus pa je kralj, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, tedaj mogočniji, kakor vsi oblastniki tega sveta; koliko več pravice ima tedaj zahtevati od nas pokorščine do njegovih zapovedi. S pokorščino mu bomo skazali tudi svojo ljubezen, saj pravi Jezus sam: *Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, tisti je, ki me ljubi!* (Jan. 14, 21.)

b) Dalje se učimo izpolnjevati Jezusove besede: *Kdor hoče sa menoj priti, naj sataji samega sebe, naj vzame svoj križ in naj hodi sa menoj!* (Mat. 16, 24.) Gospod je prišel do svoje oblasti v nebesih in na zemlji le po poti križa. Tudi nam je Jezus pokazal isto pot v prej omenjenih besedah: brez križa, brez trpljenja in premagovanja ni zveličanja; spomnite se le ubogega

Lazarja in bogatina, njunega življenja na zemlji in stanu v večnosti. Eden je trpel na zemlji, drugi pa se je veselil. Po smrti sta pa menjala, toda ne prostovoljno. Da bomo tudi mi srečno menjali po smrti, ravnajmo se po besedah sv. Pavla, ki pravi: *Mrtvenje Jezusovo vedno na svojem telesu okrog nosimo, da se tudi življenje Jezusovo očitno pokaže na naših telesih.* (2. Kor. 4. 10.) Trpimo tukaj z Jezusom, da bomo ž njim poveljani.

II. *Torej pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal.*

S temi besedami je Gospod izročil apostolom trojno službo: učeniško, duhovsko in pastirsko (kraljevsko).

a) Učeniško službo jim je naložil, ko jim je rekel: *Pojdite in učite vse narode.* Te besede so jasne: dolžnost apostolov je bila: božji nauk, ki so ga od Jezusa prejeli, oznanovati in sicer vsem narodom, judom in nevernikom; in to službo so apostoli zvesto opravljali do svoje smrti, po njihovi smrti pa jo opravljajo škofje in mašniki.

b) Duhovsko službo je Gospod izročil apostolom z besedami: *Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.*

Duhovska služba je posebno v tem, da more duhovnik v božjem imenu grehe odpuščati. Zakrament sv. krsta pa je prvi pripomoček, ki reši človeka greha, in ga stori dediča nebes. Ker je tedaj Jezus apostolom naročil, naj krščujejo, jim je s tem izročil duhovsko službo. Ona jim je dala tudi oblast, druge zakramente deliti in nekrvavo daritev ponavljati. Apostoli so tudi duhovsko službo vedno opravljali, krščevali, delili sv. Duha s pokladanjem rok pri sv. birmi in mašniškem posvečevanju, opravljali daritev sv. maše, sploh izvrševali svojo duhovsko oblast. (Apost. dj. 2, 46.)

c) Pastirsko (kraljevsko) službo je Jezus izročil apostolom z besedami: *Učite jih izpolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal.*

Dolžnost apostolov pa ni bila samo učiti, ampak tudi učiti izpolnjevati vse Jezusove nauke. Oni naj bodo duhovni pastirji, ki naj imajo oblast nad ovčicami, t. j. oni naj vodijo vernike, naj jim dajejo postave, naj izpolnjevanje teh postav tudi tirjajo z duhovno silo in kaznujejo tiste, ki bi jih ne izpolnjevali.

Da so apostoli vse to storili, nam pričajo njihova pisma in djanje apostolov: vedno so se obnašali kot predstojniki cerkvenih občin, so dajali zapovedi in določevali, kar je bilo potrebno.

Tako so na primer pri prvem apostolskem zboru v Jeruzalemu določili, da je judovska postava odpravljena. Sv. Pavel je nekega grešnika Korintiške cerkve izobčil, nekim drugim zapeljivcem ravno ondi pa zažugal z kaznijo, ako se ne poboljšajo.

III. *In glejte! jaz sem s vami vse dni do konca sveta!* Te besede je Gospod pristavil prejšnjim ter ž njimi apostolom obljubil svojo pomoč. Apostoli so namreč prevzeli zelo težavno, nevarno službo, ki jim je nalagala dolžnosti, ki presegajo človeško moč. Glejte, taka dolžnost je bila: ohraniti božji nauk čist in nepokvarjen, apostoli pa so bili slabi, pozabljivi ljudje, kako lahko bi bili učili kaj napačnega že iz te človeške slabosti, da jih ni božja pomoč vodila po pravi poti učenja. Jezusov nauk je bil ravno nasproten nauku tega sveta, zato je svet sovražil in preganjal apostole. Kako lahko bi bili opešali v boju s svetom, da jih ni krepila božja pomoč, obljubljena jim v Jezusovih besedah: *Jaz sem s vami vse dni do konca sveta*. V zaupanju na njo se apostoli niso bali nastopiti apostolske službe, nevstrašeno so oznanovali Jezusov nauk, brez vsake zmote, brez vsakega omahovanja na levo ali desno, določno so zavračali vse krive vere: *Ko bi ... angel s nebes vam drugače oznanoval, kakor smo vam oznanovali, bodi preklet*. (Gal. 1, 8) Odločno so tirjali, da jih svet pripozna za namestnike edino pravega Boga: *Tako naj nas ima vsak ko služabnike Kristusove in delivce božjih skrivnosti*. (1. Kor. 4, 1.) Niso se bali pričevanja za resnico svojega nauka tudi pred sodniki, niso se obotavljali zanj dati tudi svoje življenje.

Jezus je sveto cerkev ustanovil za vse ljudi vseh časov, apostoli pa so bili umrljivi možje ter so razen sv. Janeza tudi vsi že pomrli v prvem stoletju sv. cerkve. Zavaljo tega pa, kakor vidimo, sv. cerkev ni prenehala, apostolska, učeniška, duhovska pastirska (kraljevska) služba ni zginila iz cerkve. To službo izvršujejo namestniki apostolov, škofje in mašniki. In da so ti res pravi nasledniki apostolov, nam priča sv. pismo. Povsod namreč, kjerkoli so apostoli ustanovili cerkveno občino, so ji dali tud predstojnika, škofa, za svojega namestnika. Sv. Pavel n. pr. je na otoku Kreti Tita, v mestu Efezu pa Timoteja pustil za škofa, obema je skoraj enako pisal: *Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodisi priložno ali nepriložno, prepričaj, prosil, svari s vsem potrpljenjem in ukom!* (2. Tim. 4, 2.) — Sv. Peter opominja škofo in mašnike, naj pasejo njim izročeno čredo z vso skrbjo. (I. Petr. 5, 7.)

Vrsta apostolovih namestnikov v katoliški cerkvi se še ni pretrgala vseh devetnajststo let in se ne bo do konca sveta. Pa namestniki apostolov so ravno tako slabostim podvrženi ljudje, kakor so bili apostoli, iz lastne moči tudi oni ne bi mogli dobro opravljati trojne svoje službe. Treba je tedaj tudi njim božje pomoči; in da jim te pomoči ne manjka, nam pričajo Jezusove besede: *Jaz ostanem pri vas vse dni do konca sveta.* Te besede veljajo vsem naslednikom apostolov.

Kaj pa se mi iz vsega tega učimo?

Najprvo to, da vlada sv. cerkev Jezus Kristus, da je tej sv. cerkvi steber in podlaga resnice. Kar sv. cerkev govori, je Jezusova beseda, je božja resnica, in naša dolžnost je, ako se hočemo zveličati, da sv. cerkev poslušamo in jo ubogamo, zakaj, *kdor cerkve ne posluša, je kakor nevernik in očitni grešnik.*

Dalje pa se učimo tudi, da sv. cerkev ne more razpasti, ker je večni Bog sam njen varih. In naj jo njeni sovražniki še tako napadajo in ovirajo, ter skušajo spodkopati ji tla, zatrti je ne bodo, ker je zidana pretrdno, na skalo, ker je njen vogelni kamen Jezus Kristus sam. Mi pa, ki smo posamezni kamni tega poslopja, držimo se trdno vogelnega kamna Kristusa, bodimo mu pokorni v tem, kar nas po svojih namestnikih, duhovnikih, učениkih in pastirjih uči, ter molimo, da bi Gospod svoji cerkvi kmalu dal zmago nad njenimi sovražniki in poveličal svoje ime pred vsemi narodi. Amen.

P. J.

Praznik presv. Rešnjega Telesa.

Jezus v presvetem Zakramentu — naš Odrešenik,
pastir in vodnik.

Hvali, Sion, Rešenika,
Poj pastirja in vodnika,
Poj mu himne, pesmice!

Tom. Akv.

Težko že čakate, preljubi, da se odpró vratica tabernakelja, da izide iz svoje ječe jetnik ljubezni, vaš kralj, gospod in Odrešenik, Jezus Kristus. Celo leto je bil zaprt v tej skrivnostni ječi, kamor ga zaklepa njegova neizmerna ljubezen: danes pa je dan

veselja in zmagoslavja; — v slovesnem sprevedu ga bomo spremili iz cerkve ven pod milo nebo, na polja in zelene trate. Ljubi otročiči, vidim vas danes tako praznično oblečene, košarice polne cvetja držite v rokah in nestrpno gledate proti tabernakelju, kaj ne, komaj že čakate, da boste svojemu ljubemu Jezusu nastlali na pot cvetja in zelenja? Otročiči, darujte mu danes tudi svoja nedolžna srca v zahvalo, da je ustanovil ta presveti Zakrament. Mi ostali pa ga bomo spremljali z gorečimi molitvami! Kristjani, prašam vas, kaj bila ta-le cerkev brez tabernakelja, brez večne luči, brez angelske mize, kaj bi bila zadoja vaša brez sv. popotnice, kaj bi bili mi v tej solzni dolini brez presv. Rešnjega Telesa, . . . popotniki v temi brez luči, v puščavi brez poti, sirote brez očeta, bili bi izdani valovom življenja brez upa rešenja, ovčice brez pastirja, nevedni učenci brez vodnika in učenika: Zato naj pa danes iz globočine naših src vro hvaležne molitve v čast in zahvalo našemu Jezusu v najsvetejšem Zakramentu, saj prav danes obhajamo spomin onega presrečnega velikega četrta, ko je gospod Jezus prvokrat vzel kruh in vino v svoje presvete roke in tako ustanovil ta presveti Zakrament. Iz naših grl pa naj danes doni prelepe pesmi glas:

Hvali, Sion, Rešenika,
Poj pastirja in vodnika,
Poj mu himne, pesmice!

I. Preljubi, zares, Jezus v presvetem Zakramentu je naš Odrešenik! Da, v tabernakelju, v najsvetejšem zakramentu je naše rešenje. Daleč proč od tabernakelja, od morja milosti, je smrt, je pogubljenje. Daleč proč od tabernakelja vse ovne, kakor pustinja je človeško srce brez presv. Zakramenta. Pri tabernakelju vse dehti, klije in cvete kakor na vrtu. Iz tabernakelja, tega morja milosti, so pili rešenje oni velikodušni možje in plemenite žene, one plemenite device, ki so v prvih časih krščanstva tako pogumno prelili svojo kri za Gospoda Jezusa Kristusa: pili so iz tega živega studenca rešenja, pa so šli okrepečani v ogenj, na kolo, na tezalnice. Iz tega neusahljivega vira življenja so pili sveti puščavniki, pa so šli od njega kakor ogenj dihajoči levi, šli v boj zoper meso, zoper hudobni svet, zoper satana. Iz tega zdravilnega studenca so že od nekdanj rešilno vodo zajemale sv. device, da so si hladile ogenj poželjivosti. Ob tem studencu so sedeli, iz njega zajemali in kakor drevo ob potoku visoko zrasli sv. Alojzij, sv. Stanislav

Kostka, sv. Roza iz Lime, vse prelepe lilije na vrtu svete kato-
liške cerkve. Preljubi! Jezus v presv. Rešnjem Telesu je zares
naš Odrešenik! Si morda slab in ti je treba moči, glej tabernakelj,
ondi najdeš kruh močnih. Si reven in ubog ter nimaš strehe, glej
tabernakelj, — to je hiša božja, to so vrata nebeška. Si morda
lačen in žejen: rad bi hrane, ki bi ti nasitila duha in srce, rad
pijače, da bi ti pogasila pekočo žejo, glej tabernakelj, ondi je Jezus,
tvoj Odrešenik, in ti postaja jed in pijača v presv. Rešnjem Telesu.
Si morda bolan, treba ti je zdravilnega balzama, ki bi ozdravil
rane tvoje duše, glej tabernakelj, ondi je Jezus tvoj Odrešenik, on
se v presv. Rešnjem Telesu kakor dragoceno mazilo razliva v
tvojo dušo ter se ti sebe samega daruje. Pregarjajo te, Jezus v
tabernakelju je tvoj ščit. Pot si zgrešil, on je tvoja zvezda; pogum
ti upada, on ga zopet dviga; žalosten si, on te tolaži; zapuščen
si, on ostane pri tebi do konca sveta. Neveden si, on te podučuje
in razsvetljuje; zebe te, on te greje. Preljubi! okolu monstrance
boste videli danes in celo osmino ovit lep venec: glejte, to je vaš
ovenčani kralj, jetnik ljubezni! Poklonimo mu danes duhteče vence
gorečih molitev, pa recimo s sv. Tomažem Akvincem:

Danes hvalimo pojoči,
Živi kruh oživljavaoči,
Kruh slavimo iz nebes,
Ki ga pri večerji blagi
Bratov družbici predragi
Dal je Rešenik zares.

II. Preljubi Jezus v presv. Rešnjem Telesu pa ni samo naš
Odrešenik, on je tudi naš pastir. Se li še spominjate evangelija,
ki ste ga slišali drugo nedeljo po veliki noči: *Ĵas sem dobri
pastir. Dobri pastir dá življenje za svoje ovce.* (Jan. 10. 11. 12.)
Gospod Jezus Kristus je dobri pastir. *Mi pa smo njegovo ljud-
stvo, in ovce njegove paše.* Triinšdeset let je iskal na zemlji iz-
gubljenih ovčic. Hitel je za njimi od mesta do mesta, od vasi do
vasi, od hiše do hiše, od praga do praga. Iskal jih je tako goreče,
da je prišel slednjič ob svojo obleko, samo rdeča obleka njegove
krvi ga še pokriva. Celó teló mu je grozovito raztrgano in raz-
mesarjeno, trnje obdaja in globoko zbada njegovo glavo. Smrtno
truden je, ko dospe na vrh Golgote. Sedaj ga moč zapusti, utrujen
od težke poti se nasloni na svojo pastirsko palico — na les sve-
tega križa — in umrje. *Dober pastir dá življenje za svoje
ovce . . .*

Pa to še ni vse: Dober pastir ostane pri svoji čredi. Tudi
Kristus, dobri pastir, ostaja pri svoji čredi vse dni. *In glejte,*

jas ostanem s vami vse dni do konca sveta. Veste li za njegov pastirski šotor, od koder pase svojo čredo? To je tabernakelj. Da, preljubi, iz tabernakelja čuje Jezus, dobri pastir, nad svojimi ovčicami v preprosti vaški cerkvi nič manj kakor v ponosni mestni stolnici. In kako skrbno čuje? Glejte, tam je zašla ovčica na strupen pašnik smrtnega greha. Jezus, dobri pastir jej iz tabernakelja kliče tiho sicer a vendar dosti glasno noter v srce, jo opominja in svari. Ali ga ne slišiš včasih, ko greš mimo cerkve? . . .

Dober pastir čuje nad svojo čredo pa jo vodi na dober pašnik, kjer je zdrava, tečna hrana. Tak pašnik je Jezusov. Lepo ga popisuje prorok Ezechiel: *Po najboljših pašah jih bom pasel in na visokih gorah Israelovih bodo njih pašniki; tam bodo počivale na selenih tratih in na tolstih pašah se bodo pasle po gorah Israelovih. Jas bom pasel svoje ovce; in jas jih bom počivat vodil, pravi Gospod Bog.* (Ezech. 34, 14. 15.) Jezus, dobri pastir ti na svojem pašniku ponuja zelenja, cvetlice in rose. Zelenje in cvetlice so prelepe čednosti, ki te jih uči iz tabernakelja. Posnemaj njegovo prelepo življenje pod podobo belega kruha, utrgaj si prelepih cvetk iz tabernakelja: belo cvetko čistosti in nedolžnosti, temno cvetko potrpežljivosti, modro cvetko ponižnosti, rdečo cvetko ljubezni.

Dober pašnik je angelska miza, kamor te vodi Jezus, dobri pastir. Tu na tem pašniku angelske mize se ovčice krepcajo s hladilno roso, s krvjo dobrega pastirja. Rosa je Jezusova presveta kri, jutranja rosa, ki prihaja pri sv. maši z nebes na oltar. *Rosa svetlobe je tvoja rosa.* (Izaija 26. 19.) Ta rosa razsvetljuje naš um, vnema in vžiga našo ljubezen ter nas napolnjuje z nepopisnim veseljem.

Sedaj pa recite, preljubi, da Jezus v zakramentu presv. Rešnjega Telesa ni pravi dobri pastir. Kaj je mogel še več storiti? Svoje življenje je dal za vas, izgubljene ovčice, iz tabernakelja noč in dan čuva nad vami, pase vas s tečno hrano prelepih čednosti, v katerih se pod podobo kruha povživa njegovo skrivnostno življenje, hrani vas s svojim mesom, napaja s svojo dragoceno krvjo! Zato pa danes

Vneto, glasno ga hvalimo,
In prijetno ga slavimo,
Sveta pesem naj doni!
Dan slovesni se obhaja,
Ko je sladki kruh iz raja
Prvič pokrepčal ljudi.

III. Ali naj vam, preljubi, sedaj še na dolgo dokazujem, da je Jezus v zakramentu ljubezni vaš vodnik? Ali Odrešenik ni vodnik onih, ki jih je rešil časne in večne smrti? Ali pastir ni vodnik svojih ovac, svoje črede? Zares, predragi, Jezus je v naj-svetejšem zakramentu vaš odrešenik, vaš pastir, vaš vodnik, on *vaša pot, resnica in življenje*. Sveta cerkev, nevesta Kristusova, svojemu ženinu slovesno spričuje, da je on vodnik človeškega rodu. Po vesoljnem svetu, kamor je že prisijala luč svete vere, se danes vijejo neštevilne procesije. Zastave vihrajo, bandera plapolajo, po ozaljšanih oknih goré mnogobrojne sveče, visoko v zrak se dvigajo mlaji, zvonovi doné: nevesta prihaja svojemu ženinu nasproti v svatovski obleki. Glejte ganljivi prizor, ki se bo kmalu razgrnil tudi pred vašimi očmi! Spredej vojskovodja, Kralj vseh kraljev, ogrnen s plaščem podobe belega kruha, pred njim nedolžna mladina, ki mu žarečih lic siplje na pot zelenja in cvetlic, za njim ostalo njegovo ljudstvo. Za njim stopajo krepki možje, pobožne žene, čvrsti mladeniči in cvetoče deklice, iz vseh grl pa vró goreče glasne molitve, katerih krepki odmev se glasi: Hvaljeno in češćeno naj vedno bo — presveto Rešnje Telo!

Preljubi! ne bom vas več zadrževal. Idite za Jezusom, spremljajte ga pobožno, saj je on vaš vodnik, pa ga prosite, naj blagoslovi danes vaše hiše, vaše družine, vaša polja, vaše travnike, naj blagoslovi vesoljni svet, vesoljno sveto katoliško cerkev! Hodite zvesto za njim, pa ne samo danes, hodite za njim tudi jutri, hodite za njim vse dni vašega življenja, hodite za njim na dobri pašnik angelske mize, hodite za njim v svitu večne luči, da ne zaidete v temo! Ali slišite, kako kliče iz tabernakelja: *Pridite k meni, ki se trudite in ste obteženi, in jas vas pokrepčam in poživim*.

Zvon je zapel iz farnih lin. Ljudstvo se zbira v cerkvi. Kaj bo? Mašnik pride, vzame Najsvetejše iz tabernakelja, dene je v malo škatljico in pritisne na svoje srce. Pred njim gre cerkovnik z lučjo in zvončkom, za njim se zbirajo pobožni spremljevalci — to je zopet mala procesija: obhajati gredó. Kam? Kdo je bolan? ... Ti ležiš na smrt bolan, pa milo zdihuješ. Kdo te reši, prijatelj, groznih muk, žalosti in zapuščenosti? Tvoja duša je tako lačna, tako žejna . . . Kdo naj jo nasiti in napase s kruhom večnega življenja, napoji z živo vodo, ki teče v večno življenje? Odpotovati moraš, hitro odpotovati, revež, v neznano, tujo deželo — v

večnost . . . Prijatelj, kdo naj ti pokaže pot skozi strašno temo smrtnega trenutka, kdo naj bo tvoj vodnik skozi temino groba, kdo naj te vodi pred neskončno svetega Boga? Ne obupaj, že se zvonček glasi pred hišo; prišel je sam tvoj Jezus, Odrešenik, tvoj pastir, tvoj vodnik. Draga duša, ne plaši se, on ti bo hladil obupano srce, rešil te bo obupa, on tvoj Odrešenik pod podobo kruha; ne tresi se, glej, on te bo nasitil s kruhom, ki ima vso sladkost v sebi, on tvoj pastir te bo hladil s hladilno roso — s svojo presveto krvjo; naj te ne bo strah neznane tuje dežele, on ti bo pokazal pot, Jezus Kristus, tvoj vodnik te bo spremil k Očetu! . . .

Zato pa, preljubi, zakličem, še enkrat:

Hvali, Sion, Rešenika,
Poj pastirja in vodnika,
Poj mu himne, pesmice! Amen.

Dr. Josip Jerše.

Druga nedelja po Binkoštih.

Češčenje sv. Rešnjega Telesa.

Neki človek je napravil veliko večerjo.
Luk. 14, 16.

Pretekli teden smo obhajali praznik sv. Rešnjega Telesa. Zarad važnosti in lepote njegove moramo o tem prazniku še govoriti. — Noben drug Gospodov dan v celem cerkvenem letu se ne obhaja takó slovesno, kakor ravno ta. Ta praznik se zbirajo namreč verniki v procesijah, katere se mej ubranim zvonjenjem in pokanjem topičev pomikajo iz farnih cerkvá po ulicah in polju ter se zopet vračajo v farne cerkve nazaj. Pri teh procesijah je vse slovesno in praznično. Slovesno je to, da se pod milim nebom štirikrat poje sv. evangelij, ter daje blagoslov z Najsvetejšim; praznična je obleka mašnikov, obleka vernikov, posebno belooblečenih deklic. Vidiijo se tudi bele in rdeče zastave ali banderi, za katerimi gredó verniki dotičnih podružnic; ulice so okrašene z zelenjem, na oknih brli brez števila lučic, razlegajo se vesele pesmi . . . — Predragi! Komu pa vse to velja? Vsa ta slovesnost se vrši na čast našemu Gospodu Jezusu Kristusu, katerega mašnik v krasni monštranci nosi sredi procesije.

Sv. vera nam pravi, da je Gospod Zveličar v zakramentu sv. Rešnjega Telesa v podobi kruha resnično pričujoč kot Bog

in človek skupaj; On živi tu med nami, zato mu pa tudi skazujemo dostojno čast kot svojemu Bogu in Gospodu.

Pa ne samo na praznik sv. Rešnjega Telesa smo dolžni Zveličarja v presvetem Zakramentu častiti, ampak tudi druge dneve, ker je vedno, noč in dan, v tabernakeljnu resnično pričujoč. On živi med nami. Kako, ob katerih prilikah naj pa sv. Rešnjemu Telesu dolžno češčenje skazujemo?

1. Zveličarju v sv. zakramentu skazujemo češčenje najprvo s tem, da se v cerkvi, kjer je sv. Rešnje Telo shranjeno, dostojno vedemo. Ko stopimo v hišo božjo ter se pokropimo z blagoslovljeno vodo, spomnimo se, da tu, v tabernakeljnu, prebiva Jezus Kristus, naš Stvarnik in mogočni Bog, naš Kralj, katerega angeli neprenehoma časté v nebesih in tudi v cerkvi. Ta misel, pred svojim Bogom stojim — bo storila, da se bomo, ko stopimo v cerkev, dostojno priklonili in pripognili svoje koleno. Ta misel bo storila, da se bomo varovali vséga nepotrebnege govorjenja, pa tudi prostovoljno raztresenih ali celó pregrešnih misli in željá, kajti naš Bog, pred katerim stojimo, vidi tudi v srce, znane so mu najskrivnejše misli in želje, zato mu ne moremo ničesar prikriti. Kdor ima živo vero v Jezusovo pričujočnost v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, ta bo pri povzdigovanju ali pri blagoslovu z monštranco spoštljivo pred njim upognil svoja kolena ter klečé molil svojega Boga; kdor z živo vero pristopa k mizi Gospodovi, ta se precej po sv. obhajilu ne bo na enem, ampak na obeh kolenih zahvaljeval Gospodu za neprecenljivo milost sv. obhajila. — Na tak in enak način častimo sv. Rešnje Telo z dostojnim obnašanjem — mej službo božjo.

2. Sv. Rešnjemu Telesu pa skazujemo nadalje čast tudi s tem, da je večpotov zunaj službe božje obiščemo, ako nam to dopušča čas in opravilo. In to bomo radi storili, če pomislimo, da klečimo in molimo tu pred neskončno svetim in lepim Bogom, ki ne pozna nad seboj nobenega Gospoda, in kateremu angeli v nebesih vedno kličejo: „Svet, svet, svet si ti, o Gospod!“ Kolika čast torej za nas, da smemo tako blizu svojega Boga bivati! Saj si že vsakdo šteje v veliko čast in srečo, ako sme s kakim pomezelskim kraljem in cesarjem govoriti in ga obiskati. Ali da bo to smel, more poprej še za dovoljenje prositi in dolgo čakati, predno ga h kralju pusté. — Neizmerno večja čast je za nas, da

smemo kralja vseh kraljev obiskovati in sicer, kedar hočemo, tu nam ni treba nobenega dovoljenja prositi. — Jezus pa ni samo naš veličasten Bog, ampak tudi ljubeznivi Zveličar, ki je za nas svoje življenje dal, ki nas ljubi bolj, kakor mati more ljubiti svoje dete, ki nas vse želi, iz srca hrepeni izveličati. — Ker nas torej ljubi in sicer nas vse brez razločka, naj bo kdo reven ali bogat, nizkega ali imenitnega stanu — zato bo vsakaterega z veseljem, s srcem polnim ljubezni sprejel, kdorkoli se mu bliža in ga obiše. On rad prebiva mej nami; saj sam pravi, *da je njegovo veselje bivati mej človeškimi otroki* — in ravno zarad tega, da bi mogel vedno med nami pričujoč biti, je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa. Iz tega sledi, da ga tudi radi obiskujmo in molimo v cerkvi! To Kristus tudi želi, zato nas vabi iz tabernakeljna: *Pridite k meni vsi!* — Kako dopadljivo je obiskovanje sv. Rešnjega Telesa Jezusu, razodeva se s tem, ker je svetnikom pri teh obiskovanjih delil brezštevilnih milosti. Zato sv. Alfonz kar naravnost pravi, da Kristus tisti duši, katera s srčno zbranostjo biva pred sv. zakramentom, več tolažbe deli, kakor pa je ves svet z vsemi svojimi slavnostmi in razveseljevanji more ponuditi.

Tu dobivamo moč v skušnjavah, tolažbo v bridkosti, tu se nam razsvetljuje um, da svoje slabosti, ostudnost greha, lepoto čednosti bolj spoznamo; da se bolj prepričamo o resničnosti besed Kristusovih: *Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi.* Pred tabernakeljnom v goreči molitvi se nam ogreje srce, da smo pripravljene dolžnosti svojega stanu natanko spolnovati, če bi še tako težko bilo. Tu sklenejo posli, da hočejo biti pridni, zvesti in sramežljivi; otroci, da hočejo ubogati; očetje in matere, da hočejo skrbni in krščanski biti. Ni mogoče popisati vseh onih milosti, katere tu dobivamo. To so svetniki dobro vedeli, zato so tako radi molili pred tem zakramentom ljubezni, kakor n. pr. sv. Frančišek Ksav., ki je čez dan pridigoval, velik del noči pa je prečul pred sv. Rešnjim Telesom, proseč tu nove moči in zahvaljujoč se za dobljene milosti. — Ali znana je pobožnost sv. Alojzija, ki je cele ure prebil pred tabernakeljnom; tu je zajemal moč, da v enoindvajsetih letih ni nobenega smrtnega greha storil.

K takemu obiskovanju sv. Rešnjega Telesa nam posebno priliko dajejo razne bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Take bratovščine so: bratovščina „vednega češčenja sv. Rešnjega Telesa“ — ki je najbolj razširjena —, bratovščina „Jezusovega Srca“ — ali

„častna straža Jezusovega srca“ itd. — Vse imajo namen: častiti presveto Rešnje Telo. — Kakor namreč noč in dan pred velikim oltarjem gori luč, takó naj tudi noč in dan pred sv. zakramentom plamené srca ljubezni, hvale in pobožnosti. Ako se spodobi pozemeljskemu kralju, da je vedno straža pred njegovim stanovanjem, koliko bolj zasluži Kralj nebes in zemlje, da mu pred njegovim prebivališčem v cerkvi postavimo nekako stražo, ki naj bodo obiskovalci svetega Rešnjega Telesa. Nikdar bi prav za prav ne smeli Kristusa samega pustiti. Ko eni odidejo, naj bi prišli drugi. In res, ta lepa misel se je izvedla ravno po bratovščini svetega Rešnjega Telesa, ki že šteje danes toliko udov, da je ni več ure ne po noči ne po dnevi, da bi se kje po celem svetu sv. zakrament ne častil. Zato tudi mi skazujemo česčenje sv. Rešnjemu Telesu, ako pristopamo k tem bratovščinam, spolnujemo njih pogoje, opravljamo molitvene ure, darujemo nekatere krajcarje za oplešavo in napravo onih oblek, ki pridejo v dotiko s sv. Rešnjim Telesom.

3 Sv. Rešnjega Telesa pa ne častimo samo z lepim obnašanjem, obiskovanjem, ampak posebno z vrednim sv. obhajilom.

Kdaj častimo svojega Gospoda Zveličarja? Tedaj, kedar njegovo voljo spolnujemo, njegovi želji ustrezemo. In kaj je volja Gospodova? To, da ga v sv. obhajilu prejemamo. Saj je prav zato postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa, da bi bil našim dušam v hrano, da bi ga torej mi prejemali. Zato je rekel pri zadnji večerji apostolom: *Vzemite in jejte!* — Pa ne samo želja njegova, ampak izrečna zapoved njegova je, da moramo prejemati sv. obhajilo. On namreč pravi: *Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi*, t. j. ne bote imeli posvečujoče milosti božje, če pa te nimate, ne morete biti zveličani. — Ali vernega kristijana, ki spozna veliko vrednost sv. obhajila, ni treba k temu še siliti. In prvim kristijanom res ni bilo treba še le zapovedovati sv. obhajilo prejemati, to so sami od sebe radi storili. Četrte cerkvene zapovedi prvi kristijani niso poznali in je tudi niso potrebovali, sv. cerkev jo je šele pozneje dala vsled mlačnosti ljudi. — Čim pogostejše torej pristopamo k sv. obhajilu, tem bolj častimo svojega Gospoda v sv. Zakramentu.

Seveda ga pa častimo le z vrednim sv. obhajilom. Zato glejmo, da se bomo na sv. obhajilo vedno dobro pripravljali s čistjo vestjo in s pobožnim srcem. Čisto vest imamo, ako se svojih grehov prav

skesano in odkrito spovemo in še le po zadobljeni sv. odvezi k obhajilni mizi pristopimo. Pobožnost srca je pa v tem, da živo vero v Jezusovo pričujnost, pa hrepenenje po njem v srcu obujemo, se svojih grehov kesamo, pa tudi po sv. obhajilu se mu moramo dostojno zahvaliti ter ta čas po sv. obhajilu dobro porabiti. —

4. Ker pa človeku večkratov okoliščine ne pripuščajo Gospoda počastiti z resničnim obhajilom, ga naj pa počasti vsaj z duhovnim obhajilom, saj je tudi to njemu zelo ljubó, kakor nas svetniki učé in tudi sv. cerkev zatrjuje. Duhovno obhajilo pa obstoji v goreči želji Zveličarja v sv. zakramentu prejeti in se po duhovno z njim zediniti, kakor bi ga bili že v resnici prejeli. — Tako duhovno obhajilo tudi veliko milosti deli, ob enem je pa najboljši pripomoček z veliko koristjo prejeti pravo sv. obhajilo. —

5. Kdor hoče pogosto skazovati češčenje sv. Rešnjemu Telesu, ta bo tudi k sv. maši rad in z veseljem hodil, ker vé, da se pri njej Kristus v podobi kruha in vina od povzdigovanja dalje daruje nebeškemu Očetu. S tem, da smo pobožno pri sv. maši, pa ne častimo samo Gospoda Zveličarja, katerega v Zakramentu svetega Rešnjega Telesa molimo, s tem skazujemo čast tudi Bogu Očetu. Zato pravi sv. Lavrencij Justinijan, „da se po nobeni daritvi Bog bolj ne časti, kakor po sv. maši, katero je Zveličar zapustil svoji cerkvi, da bi popolnoma dostojno čast skazal svojemu Očetu“. Kdor hoče torej Boga na dostojen način častiti, porabil bo vsako priložnost, ob kateri mu je mogoče k sv. maši iti ter Kristusa počastiti v Zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Bodi prepričan, predragi, da ta čas sv. maše ni izgubljen čas, temveč ti bo obilno poplačan, kakor je bil n. pr. pobožnemu kmetu sv. Izidoru, ki je kljub svojim opravičnim vsak dan hitel Zveličarja v sv. maši počastiti, pa je bil tudi sam od njega obilno poplačan in je sedaj v časti v nebesih.

6. Druga priložnost, ob kateri lahko skazujemo češčenje sv. Rešnjemu Telesu, so slovesne procesije, ki se napravljajo na veliko soboto ali praznik sv. Rešnjega Telesa. Sveta cerkev jih je zato vpeljala, da se katoliški kristijani očitno zahvaljujejo za neskončno ljubezen, vsled katere biva Kristus v naši sredi in da tudi pred drugoverci spoznavajo versko resnico, da je Jezus v najsvetejšem Zakramentu res pričujoč. Vpeljala jih je, da se Gospodu očitno in slovesno zadostuje za nečast, ki mu jo neverniki delajo v sv. Zakramentu, ker ga nočejo poznati, mlačni

kristijani, ki ne marajo zanj, in grešniki, ki ga nevedno prejemajo . . . Lepo priložnost imaš torej, kristijan, skazati svojemu Gospodu spodobno čast in spoštovanje s tem, da ozaljšaš svojo hišo z venci in zelenjem, da spremljaš sv. obhod ter se spodbudno pri njem zadržiš.

7. Sv. Rešnje Telo počastiti imaš priliko ob štirideseturni pobožnosti, katera se pustne dneve v mnogih krajih obhaja; počastiš ga, ko je izpostavljeno v monštranci med sveto mašo, pri popoldanski službi božji, kvaterne tedne tu in tam . . . Takrat, predragi, ponižno poklekni na primerni prostor. spoštljivo zri v monštranco — ter moli, hvali in časti svojega Boga! —

8. In kdo bi sv. Rešnjemu Telesu spodobne časti ne izkazal, ko se nese, kakor sv. popotnica k bolnikom? Ako si doma in slišiš zvonček, hiti ga počastit ali vsaj k oknu stopi, poklekni in prosi za milost, da tudi tebe enkrat na smrtni postelji obiše. V hiši pa, kamor pride Zveličar, naj vse lepo pospravijo, snažno mizo pregrnejo itd. —

Predragi! Lepšega in veličastnejšega nimamo na svetu, kakor presveto Rešnje Telo; torej vam tudi boljših in koristnejših pobožnosti ne morem nasvetovati, kakor sem jih danes imenoval. Ako se boš spodobno vedel pred sv. Zakramentom, ako boš Zveličarja pobožno obiskoval, . . . prejemal boš vedno več milosti, in kakor moliš na zemlji, tako boš v večnosti nadaljeval: Češčeno in hvaljeno naj vekomaj bo — presveto Rešnje Telo! Amen.

—k.

Tridnevnic v čast presvetemu Jezusovemu Srcu.

1. Ljubezen Zveličarjeva do nas.

Luč je prišla na svet, toda ljudje so bolj ljubili temo kakor luč; zakaj njih dela so bila hudobna. Jan. 3, 19.

Z Adamovim grehom je luč božje milosti človeku ugasnila, njegova duševna moč je oslabela, toliko časa je tavalo človeštvo po zemlji, ne da bi vedelo, kakšen višji namen ima, dokler ni zapustil Jezus Kristus nebeških višav ter se preselil v to solzno dolino in zopet pedelil moči slabotnim ljudem. Nič ni za nas grešnike bolj tolažljivo, kakor različne podobe, pod katerimi nam

kaže sv. pismo našega Zveličarja; sedaj se prikaže kakor dober prijatelj, ki skuša z ljubeznivimi besedami otajati vsako še tako mrzlo srce; sedaj se prikaže kot ljubeznivi oče, ki imenuje vse tiste, ki mu podarijo svoje srcé, ne služabnike, ampak svoje sinove in hčere, dediče večnega kraljestva; sedaj se prikaže kot usmiljeni zdravnik, ki céli rane tistim, ki so na duši bolni. Vse te podobe so pa združene v podobi presvetega Srca Jezusovega. To prebodeno, s krono obdano sv. Srce nam najlepše kaže ljubezen Zveličarjevo. In prav o tej ljubezni Zveličarjevi do nas hočem danes govoriti.

Predno vam pričnem kazati ljubezni polno Srce Jezusovo, vam povem zgodbo o neki imenitni, toda nesrečni gospej, da boste tam lažje spoznali neizmerno ljubezen Kristusovo do nas. — Ta nesrečna gospa je imenitnega rodu; nekdanj je bila bogata, upala je, da bode podedovala bogato dedščino, z jedno besedo, ona je bila neizmerno srečna. In sedaj? Oh, sedaj je pa nesrečna čez vse mere, ni več imenitna gospa, ampak zapuščena, brez vsake tolažbe, prava podoba nesreče in gorja; vse svoje bogastvo je izgubila, ogoljufana je bila za svojo dedščino in, kar jo je najbolj bolelo, to vse ji je storil njen najboljši prijatelj. Izročili so jo nekemu človeku v varstvo, in on je prisegel, da je bo varoval vsake škode, toda glejte, ravno ta jo je zapeljal, ravno po njem je takó nesrečna postala. Dragi poslušalci, ali veste, kdo je ta nesrečnica? To ni težko uganiti, mnogo izmed vas že to vé, ta nesrečnica ja naša neumrjoloča duša. Kakó srečna je bila, dokler je iz nje kakor iz zrcala sijala podoba božja, dokler je še imela milost božjo na sebi, s kakšnim gorečim upom je koprnela po večni dedščini; in sedaj, oh, kako je revna, brez tolažbe, njena milost po grehu izgubljena, obleka krstne nedolžnosti v prah poteptana. O če bi jo ti mogel videti z očmi v njeni prekrasni obleki milosti božje in pa v ostudnem oblačilu prvega smrtnega greha, tedaj bi se zjokal nad svojim telesom, ki je storilo tvoji duši to hudobijo. Poglej, ti sam si tista izgubljena ovca, ki se je med svetom izgubila, in ti sam si kriv, da se je ta ovca izgubila. Ti sam si odprl grehu pot v svojo dušo, svojega Zveličarja, ki je pa tako proseče trkal na tvojo dušo, si pa zapodil. Poglej v svoje srce, in nepristranski pogled ti bo povedal, da je bilo res takó. — O ljubeznivi Zveličar, ki nočeš smrti grešnika, ampak,

da se spreobrne in živi, ozri se z milostnim pogledom na nas svoje otroke, ki smo se danes zbrali tukaj v Tvojo čast, ki smo danes Tebe prejeli, dodeli nam milost, da bomo odslej polni globokega kesanja nad svojimi grehi, samo Tebi služili in Tebe ljubili.

V neki bolnišnici je ležal bolnik; imel je neko nevarno pa tudi grdo bolezen; pred njim je klečala usmiljena sestra, ki mu je sedaj naprej molila, sedaj mu kaj pripovedovala, in srčno se je veselila, če je nekoliko olajšala njegove bolečine. Še bolj pa je bila vesela, ko je videla, da je bolnik popolnoma vdan v voljo božjo. Na sosednji postelji je ležal neki brezverec in je opazoval to usmiljeno sestro in rekel: Sestra, kako je vendar to mogoče, da strežete temu nagnjusnemu človeku s toliko ljubeznijo? „O gospod“, je odgovorila sestra, „ne čudite se temu, saj ravno tega bolnika vse najbolj ljubimo v bolnišnici!“ Ta odgovor je premišljeval tisti brezverec, občudoval je, kako močna mora biti vera, ki dá toliko ljubezni do bližnjega človeku v srce, in prosil je spovednika ter spremenil svoje življenje.

Dragi poslušalci, premišlujte v tem bolniku sami sebe! Mi smo z grehom svojo dušo omadeževali, duša je bila tako grda kakor tisti nagnjusni bolnik. In vendar je prišel Jezus k nam z neskončno ljubeznijo. On je prišel kakor usmiljeni zdravnik na ta svet kot v neko veliko bolnišnico, da bi ozdravil bolnike dušnih bolezni. Nekateri so bili bolni na jezi in sovraštvu, drugi na nečistosti, tretji na nevoščljivosti, četrti na lakomnosti, na napuhu i. t. d. Vse te bolezni more naš Zveličar ozdraviti. Najsi je bolezen še tako nevarna in grda, On, nebeški zdravnik zdravi bolnika z največjo ljubeznijo in skrbjo. Le blagor tistemu, ki se še o pravem času k temu zdravniku podá. Marsikako grenko zdravilo dá sicer bolniku, toda ravno tako zdravilo dušnemu bolniku najbolj pomaga. Dragi poslušalci, če skrbi kaka mati za svoje dete, da se ne pogubi, tedaj je to naravno, saj je to njeno dete, katero je pod srcem nosila in s skrbjo, s solzami vzgojila. Razumljivo je, če redovnica streže ob postelji bolnika, saj to njen stan zahteva. Kaj naj pa rečem o ljubezni našega Zveličarja? Ona je nerazumljiva, neskončno velika! Poglej, dragi moj, ti si odprl duri grehu, in jih zaprl svojemu Bogu, greh si z veseljem sprejel, Kristus pa nisi dal prostorčka v svoji duši, kaj hočeš torej reči o Jezusu, ki je iskal tebe, izgubljeno ovčico, in dal celo svoje življenje za tvojo dušo? Kaj pa naj rečem o tebi, ti drago odkupljena duša, ki se nočeš odpovedati grehu? Med tem, ko imajo tiči svoja gnjezda, lisice svoje brloge, Sin božji pa nima prostora v tvoji duši? Poglejte, človeško srce je tolikokrat prebivališče naj-

grših strasti in pregeh, toda za ljubezen do Boga ni v njem prostora. Ko je nekdanj Jezus gledal mesto Jeruzalemsko, ko ga ni hotelo vzprejeti, tedaj se je zjokal nad njim in je vzkliknil: *Oh kolikokrat sem hotel sbrati tvoje otroke, kakor sbere koklja svoja piščeta pod peruti, toda ti nisi hotelo.*

Dragi poslušalci, Kristus ni jokal samo nad grehom Jeruzalemskega mesta, ampak nad grehi vsega sveta. Kakšen žalosten prizor se mu je moral predstaviti pred oči, ko je videl pred svojimi očmi brez števila pogubljenih grešnikov, ki bi se lahko zveličali, za katere je pa zastonj trpel in umrl. Še več! Kaj bi rekli, ljubi poslušalci, če bi kak oče vse storil in vse pretrpel za svojega sina, zanj dal zadnji krajcar, zanj se potil v potu svojega obraza, če bi pa sin potem svojega očeta zato preziral in zaničeval? Glejte, takó je ravnal nehvaležni svet s svojim Zveličarjem. On je prišel na ta svet, da bi nam pokazal pot v nebesa. Toda svet ni maral za njegove besede, mu je odrekel svojo ljubezen, izpodil ga izpred svojega srca. Toda glejte neskončno ljubezen našega Zveličarja! Da bi nam dokazal svojo ljubezen, si je izvolil najbridkejšo smrt, sramotno smrt na križu. Umrl je, obdan od svojih največjih sovražnikov, umrl je zapuščen celo od svojih učencev, zapuščen celo od nebeškega Očeta, in v tej neznosni bolečini, katero je zamogel prestati samo božji Sin, je zaklical umirajoč na križu: *O moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil! Vsi vi, ki greste mimo, pojdite in pogledjte, če je kaka bolečina moji enaka!* Poglej grešnik, kaj si storil, ko si pribil Kristusu roke na križ, svoje roke pa podal satanu za greh; skozi njegove noge, katere so te iskale na tvojih pregrešnih potih, si zabil ostre žeblje, svoje noge si pa obrnil na pot pogubljenja! Njegovo sveto stran si mu s sulico prebodel, svoje srce pa si grehu odprl; njegovo glavo si s trnjem kronal, svojo glavo pa si napolnil s pregrešnimi mislimi; iz svojega srca si naredil roparsko jamo, polno divjih strasti, svojemu Zveličarju pa si odrekel vsak prostor v svojem srcu. Poglej, lisice imajo svoje brloge, tički svoja gnjezda, Sin človekov pa ne najde prostora, da bi se v tvojem srcu spočil.

To, kar ljudje ljubijo, to imajo radi okolu sebe; otroci hranijo podobe svojih starišev, učenci podobe svojih učiteljev. Kristjan ima v svoji sobi podobo križanega Zveličarja, podobo Marije, ali kakega družega svetnika. Toda kako se je v tem oziru mnogo spremenilo pri izobraženih, pri gosposkih ljudeh! Mesto pobožnih knjig najdemo umazane knjige, podobe Zveličarjeve, Marijine in

drugih svetnikov so izgnane iz mnogih hiš in mnoge prazne slike kakih živali so okrašene z dragocenimi okviri. O dragi moji, kako se je vse spremenilo! Če stopiš v hišo kakega imenitnega človeka, tedaj ne boš našel ničesar, kar bi te spominjalo, da tu prebiva kristjan; iz vsega, kar vidiš, lahko sklepaš, da prebiva v hiši turek ali pogan, nikakor pa ne kristjan. -- Naj preliva Kristus svojo dragoceno kri, kaj to briga mnogo ljudi; naj prosi na križu z razpetimi rokami, da bi ga sprejeli v svoje srce, svet ga ne sliši; če tudi vzprejmejo brez števila grehov radovoljno v svoje srce, Kristusa, ženina svoje duše odpodé od sebe kakor sitnega berača. Poglejte, lisice imajo svoje brloge, tički svoja gnjezda, Sin človekov pa ne najde prostora v takih srcih. O kdo more razumeti Njegovo neizmerno ljubezen? Kar je nekdanj zaklical z bolestnim vzdihom na križu, to kliče tudi sedaj: *Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!* Zakaj je pač ustanovil zakrament svete pokore in s v. Reš n j e g a T e l e s a, ako ne zato, da bi se grešniki k njemu nazaj vrnili? Ako pa ga grešnik noče vzprejeti, tedaj je pa tega si sam kriv! —

Toda glejte, ravno v tem zakramentu ljubezni mora On največje bolečine prestati, kajti mnogo jih je, ki se sramujejo pred tem zakramentom ljubezni pripogniti svoje koleno, mej tem ko globoko tiče v svojih grehah; mnogo jih je, ki to najsvetejše Telo Njegovo vzprejmejo v nevredno dušo svojo. O dragi Zveličar, katera je pač največja bolečina, katero ti prizadevajo ljudje? Ali je misel, da si umrl za pregrešni, nehvaležni svet? Pač te je to bolelo na Oljski gori, toda to ni bila tvoja največja bolečina. Ali je morda nehvaležnost ljudstva, ki te je pribila na križ? Velika je bila ta bolečina, toda ne največja. Povej mi, katera je bila najhujša bridkost, ki Te je zadela? O jaz vidim, kako Ti gledaš milo na neštevilno vrsto ljudi, ki so Tebe nevredno prejeli. To je največja bolečina Tvojega srca! Naj to bolečino pojasnim z neko podobo.

Neki oče je skrbel z vso ljubeznijo za svojo družino; toda vkljub vsej očetovi skrbi se je en sin izgubil. Ta hudobni sin je sklenil, da bi si denarja pridobil, umoriti svojega lastnega očeta. Ta naklep pa je oče zvedel. Premislite veliko bolečino očetovo! Da bi ga pa spreobrnili, se je poslužil tega-le sredstva. Nekega dne ga vzame seboj na sprehod in pelje ga v neki oddaljeni gozd. Pot jih je vodila vedno dalje in dalje. Konečno sta prišla v neki pust, zaraščen kraj. Oče se je popreje najprijaznejše razgovarjal s svojim sinom, tu pa se je ustavil in pogledal svojega

sina z ostrimi očmi. Sin se je prestrašil, toda oče mu je dejal prijazno: „Moj sin, jaz vem, moja oseba, moje življenje ti je odveč, tega ne moreš tajiti, jaz vem, ti mi strežeš po življenju. Poglej jaz sem te danes sem pripeljal, da bi ti pokazal svoje oče t o v s k o s r c e. Če bi ti kje drugje izvršil svoj hudobni namen, tedaj bi to videli ljudje in tebe bi zadela pravica, poglej, tukaj sva sama, nobeden te ne vidi, tu imaš meč, tukaj so moje prsi in, nesrečni sin, prebôdi me!“ Ginjen tega prizora je padel sin na kolena pred svojega očeta in ga prosil odpuščanja.

Dragi poslušalci! Kdo je ta oče? To je Jezus Kristus, naš Zveličar, mi smo pa njegovi otroci. In kdo je oni hudobni sin? Poglej, dragi moj, to si ti, to sem tudi jaz. Poglej, Kristus je vse za te daroval, vse pretrpel, toda s tem ni bil zadovoljen, on je postavil za tebe zakrament ljubezni! Oni sin se je poboljšal pri pogledu na svojega žalostnega očeta; kristjana pa niti ljubezen Kristusova v presvetemu zakramentu ne gane. O res neizmerna je Njegova ljubezen in usmiljenje do nas! On je tebe prosil, vrni se k njemu, on ti bo odpustil vse madeže tvoje duše, kajti on je dober in njegovo usmiljenje je neskončno. Zato pa ljubi torej duša Njega. duša, ki si ustvarjena po podobi božji, s Kristusovo presveto krvjo oprana, ljubi svojega Zveličarja, ki je tebe ljubil takó! Če tudi te ves svet zapusti, njegova ljubezen, njegova zvestoba, njegova tolažba ti ostane. Njegova ljubezen te bo tje kaj pripeljala, kjer boš združen s kori angeljev molil Njegove svete petere rane. Zato pa zakličí:

O Jezus, daj da tvoje rane
Nas presunejo kristjane,
To trpljenje prebridko,
Nam pomoč naj v smrti bo. Amen.

Ivan Baloh.

2. Jezus je imel na zemlji bivajoč najboljše sreč.

(Osnova).

Jezus je bil zgolj ljubezen 1. do Boga, 2. do ljudi.

I. Do Boga. To spričuje njegovo življenje in smrt. V obojem se javlja le ljubezen in pokorščina in vdanost v voljo nebeškega Očeta.

1. Spolnovati voljo nebeškega Očeta je bila njegova jed. Pri vodnjaku v Samariji mu prinesó učenci jedi in mu reko: Učenik, jej! — *jaz uživam jed, ki je vi ne poznate.* — Mu je li kdo prinesel jesti? — *Moja jed je, da spolnim voljo njega, ki me je poslal.*

2. Volja nebeškega Očeta mu je bila dražja od življenja. Šel je v smrt, ker je tako hotel njegov Oče: *Da svet spozna, da ljubim Očeta in tako delam, kakor mi je Oče zapovedal. Vstanite, pojdemo od tod.* To je govoril po zadnji večerji, malo pred smrtjo. In na vrtu: *Oče, ne moja, ampak tvoja volja se zgodi.*

3. In ko ga je Judež izdal s poljubom, pred sodniki, kadar je bil bičan, s trnjem kronan, pribit na križ, ko je nagnil glavo, molil je, če ne z besedo, pa v djanju: *Oče . . . — Ne iščem svoje časti, marveč čast njega, ki me je poslal.* Poslavljen bodi ime nebeškega Očeta, njegovo kraljestvo naj se širi, volja njegova se spolnuj, to je molitev Jezusova. Jezus je imel torej najboljše srcé do nebeškega Očeta.

Kristjan, ali navdaja tudi tebe tako čustvovanje do nebeškega Očeta? Imaš tudi ti tako dobro srce do njega? Delaš pač mnogo dobrih sklepov ne več grešiti. Ali vsaka grenka beseda, vsak oster pogled, vsako težavno delo, vsako trpljenje, vsaka majhna skušnjava kaže, kako so šibki tvoji sklepi. Srce moje! Mnogo obljubuješ Bogú, spolniš pa tako malo. Močno si, kadar ni prilike za greh, v grešni priložnosti pa si tako šibko! Ponižaj se pred Bogom in pred Jezusom Kristusom. — Glej, njegova jed je bila spolnovati voljo nebeškega Očeta, ti pa imaš tako malo veselja za spolnovanje božje volje, kakor bolnik za jed. Jezusu je bila volja nebeškega Očeta ljubši kot življenje, tebi pa je vsako zatajevanje grenkeje ko smrt. On je z veseljem nosil križ na svojih ramenih, ti se pa strašiš križa, kakor otrok tuje prikazni.

II. Do ljudi. 1. Bil je prijatelj grešnikov! Z njimi je sedel k mizi in jedel, da bi jim priljubil kruh večnega življenja. Povabil se je pri Caheju, da bi iz njega naredil sina Abrahamovega in dediča nebeškega kraljestva. Pogovarja se s Samarijanko, da bi jo pripeljal k spoznanju resnice, k pokori in k zveličanju. Prosi jo vode, da bi ji odprl studenec nebeške modrosti. Usmilil se je prešestnice in jo rešil iz rok farizejev, da bi jo pozneje rešil tudi greha. Ne zaničuje solza Magdalene spokornice, s katerimi ona umiva Zveličarjeve noge in jih

bríše z lastnimi lasmi. Milo pogleda Petra, ki ga je zatajil in ga naredi poglavarja svoje svete cerkve. Na križu viseč se usmili desnega razbojnika in mu obljubi nebeško kraljestvo. Umirajoč prosi za sovražnike: *Oče, odpusti jim . . .* Jezus, prijatelj grešnikov.

2. Jezus, prijatelj otrok. Krasen pogled, Jezus ljubkuje otroke, jih blagoslavlja, jih priporoča materini skrbi. Po dnevi hodi čez hrib in plan, iskajoč izgubljenih ovčic, zvečer se odpočije pri otrocih. Učenci odganjajo matere, Jezus: *Pustite male k meni priti . . .* Bil je prijatelj nedolžnih otrok, a svaril je tudi odrasle, da varujejo otroke pohujšanja. Žuga jim . . . *Njih angeli vedno gledajo obličje Očeta . . .* Jezus, prijatelj otrok.

3. Jezus prijatelj bolnikov in revežev. Mislite si Jezusa, visokega lepega moža, milih oči, prijaznega obnašanja, močnega v oblasti. Ne obdajajo ga knezi zemlje, ne bogatini, ne učenjaki, ampak slepi, gluhi, kruljevi, obsedenci, gobovi. Mrtvoudnega prinesó, na njegove besedo vstane in nese postelj domov. Slepca pripeljejo za roko, nazaj gre sam. Laza za štiri dni leži v grobu, na njegovo besedo oživi. Žena se dotakne robú njegove obleke. 5000 ljudi nasiti. O dobro Srcé, ki je pomagalo vsepovsodi!

Jezusovo Srce je bilo ponižno in krotko: *Učite se od mene . . .* Učimo se torej od njega, imejmo usmiljenje do trpečih, pomagajmo' blagoslavljam, tolažimo! Bodimo dobri, kakor Jezus. Ako vas napada zavist, učite se od mene! Ako maščevalnost, učite se! Ako napuh: Učite se od mene, jaz ne iščem svoje časti, ampak čast nebeškega Očeta. Amen.

P. H.

3. Češčenje Jezusovega presvetega Srca.

Stopimo torej z zaupanjem k sedežu milosti.

Hebr. 4, 16.

Bog v vseh časih po svoji neskončni previdnosti vodi vse dejanje in nehanje človekovo na zemlji. Brez njegove volje in vednosti se nič ne zgodi. Bog je vladar in gospodar vesoljstva. Njegova nam neumljiva previdnost sicer marsikaj hudega pripusti, da se po ljudeh na zemlji zgodi, a za vsako tako hibo in rano ima o pravem času pravo zdravilo. Kot tako zdravilo onemoglemu

človeškemu rodu moramo smatrati tudi češčenje Jezusovega Srca. Papež Leon XIII. je posvetil vse krščanstvo temu Srcu. To je pač posebnega pomena. V vojski nosijo vojaki svoj grb, vojno znamenje, pod katerim se vojskujejo; to jih zbira skupaj, ako jih sovražnik razprši, to jim daje novo srčnost, da se s poživljenimi močmi zopet spusté v boj. Tako vojno znamenje nam je dano sedaj v Srcu Jezusovem in to je poslej naš krščanski prapor. Katoličani, po mnogih brezverskih napadih zbegani, razpršeni, nevedoč, kam bi se obrnili, so dobili v tem svoje geslo, svoje znamenje. Kdor se sramuje stopiti pod ta prapor, ta se ne smatra več kot pristaš Kristusov. Tudi vi ste posvečeni Jezusovemu presvetemu Srcu. Kaj pa to presveto Srce od nas zahteva?

1. Jezusovo Srce je božje Srce, zato se spodobi, da ga molimo.

2. Jezusovo Srce je najbolj ljubeznivo srce, zato mu moramo ljubezen vračati.

3. Jezusovo Srce je najsvetjše srce, zato moramo njegove čednosti posnemati.

I. Srce Jezusovo je božje Srce; zato je moramo moliti.

a) Znano vam je, kaj je prav za prav predmet te pobožnosti. Nje predmet je telesno srce Zveličarjevo, prav ono srce, ki je 33 let na zemlji v ljubezni do nas utripalo in po smrti Jezusovi bilo prebodeno, to je ono Srce, ki poslej, odkar je bil Kristus poveličan, brez bolečin v nebesih kraljuje in je v sv. Rešnjem Telesu resnično in živo pričujoče. Če prav je le en del človeške narave, vendar se mu spodobi božja čast. Vera nas uči, da sta v Kristusu obe naravi, božja in človeška, nerazdružno zedinjeni v eni osebi, v osebi božje Besede, ker se Kristus imenuje Beseda. Ker torej telesno Srce Jezusovo od prvega hipa svojega včlovečenja večno ostane srce druge božje osebe, zato je resnično in dejansko božje Srce.

„Zakaj pa sv. cerkev časti ravno Srce Jezusovo, ne tudi drugih udov njegovega božjega Telesa?“ utegne kdo vprašati. To ima svoj razlog. Kakor je človeškemu telesu srce najplemenitejši del, tako je v božjem telesu Jezusovem najplemenitejši del njegovo božje Srce. Kakor je srce v človeku središče krvotoka, po katerem se ohrani človek živega in raste, tako ima Srce Jezusovo poseben delež v njegovem življenju in na vsem, kar je na zemlji

storil v naše zveličanje, in kar še vedno dela v naše posvečenje in blagor. To srce je studenec, iz katerega je tekla kri v odpuščanje naših grehov, to srce je in ostane na veke sedež božje ljubezni, ki nikoli ne neha truditi se nam v blagor. Ako na zemlji sploh častimo in ljubimo srce plemenitega in svetega človeka kot nekak sedež njegove lepe duše in njegovih svetih čustev, ali ni potem prav, da spoštujemo, častimo in ljubimo najplemenitejše, najsvetejše božje Srce Jezusovo?

b) Ker je to Srce „božje Srce“, zato se mu spodobi božja čast, mi je moramo moliti. Kakor moramo moliti večlovečenega Boga, tako moramo moliti njegovo Srce, ki se nikoli ne sme ločiti od njegovega božanstva. O tem nas je Kristus sam poučil. Ko se je prvič pokazal blaženi Marjeti Alakoque, ji je pokazal svoje Srce in je naravnost imenoval „božje“. Enako je imenujejo sv. očetje (sv. Bernard, sv. Peter Dam.): „Cor divinum, cor adorandum“. Cerkev nas uči, da je moramo moliti, kakor molimo sv. Rešnje Telo. Zato kadarkoli stopite v ta kraj, mislite si, da je tudi tu pričujoče božje Srce Jezusovo, ki utripa v ljubezni tudi za vas!

II. Srce Jezusovo moramo ljubiti; zakaj ono nas ljubi neizmerno, zato mu moramo ljubezen vračati.

a) Ljubezen do nas ljudi, katero Jezus nosi v svojem Srcu, je res božja in neizmerno velika, ker on sam pravi: *Kakor je Oče mene ljubil . . .* (Jan. 15, 9.) Kdo bi mogel zmeriti ljubezen Boga Očeta do Boga Sina, in on pravi: *Tako vas ljubim*. Kdo bi mogel zmeriti ljubezen, katero je Jezus na zemlji občutil in dejansko pokazal. — Ta ljubezen je bila najnežnejša; kakor ljubi dober pastir svoje ovčice (Jan. 10, 11.), kakor ljubi mati svoje otroke (Mat. 23, 37.), ljubezen, ki ves um preseže (Eph. 3, 19.). Ta ljubezen je bila dejanska v najvišji meri, gnala ga je iz kraja v kraj, kjer je povsod dobrote delil (Act. 10, 38.) Ta ljubezen je bila junaška in požrtvovalna, pretrpela je najhujše bridkosti; a plameni je niso mogli vgasiti, bila je močnejša nego smrt (Cant. 8, 6.); zakaj ko je Zveličar že umrl, je darovalo njegovo odprto Srce, prežgano od ljubezni, še zadnjo kapljico krvi nam v blagor. (Jan. 19, 34.) Kdo more umeti to ljubezen?

In kdo bi zmeril ljubezen, katero to Srce kaže, odkar je bilo poveljčano? Prav pravi evangelist: *Ker pa je ljubil svoje ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca*. (Jan. 13. 1.) Najsijajnejši dokaz te ljubezni je tabernakelj. Tukaj prebiva med nami in ostane med ljudmi do konca sveta, vkljub tolikim pregreham,

nehvaležnostim, božjim ropom itd. Tu vabi neprestano: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil* (Mat. 11. 28.) Tu v tabernakeljnu utripa najljubeznivejše Srce, ki je vsakemu vsak čas odprto.

b) Zdaj pa sodite sami: Ali ne zasluži to najljubeznivejše Srce vse naše ljubezni? Prav ima sv. Pavel, ki grozi: *Proklet naj bo, kdor ne ljubi Jezusa Kristusa*. (Kor. 16, 22) Gospod sam zahteva našo ljubezen: *Ogenj sem prišel prineset na zemljo in kaj hočem, kakor da se užge*. (Luk. 12, 49.). — Vračajmo mu toliko ljubezen z odkritosrčno svojo ljubeznijo! Naše srce mu mora biti hvaležno. Ako človek človeka reši iz smrtne nevarnosti, ali mu ni hvaležen? Jezus pa vas je rešil večne nesreče z lastno krvjo. Kdo bi mu ne bil hvaležen? — Ako ga res ljubimo, moramo mu tudi zaupati popolnoma v vseh rečeh, zlasti pa v dušnih bojih. Kdor čuti skušnjavo, naj pribeži k temu srcu. Jezus sam nas k temu opominja, ker blaženi Marjeti je rekel: Oznanj in daj oznanjati celemu svetu, da ne bom stavil nobene mere in nobene meje svojim milostim in blagoslovom za vse, ki jih bodo iskali v mojem Srcu. Zato govorimo v dušnih bojih s sv. Bernardom: „Naj svet škriplje z zobmi, naj meso nadleguje, naj vrag nastavlja zanjke, jaz ne padem, ker sem postavljen na skalo Srca Jezusovega.“ — Ljubezen Jezusova mora v nas zbuditi tudi požrtvovalno ljubezen. Ako skusimo hude telesne ali dušne bridkosti in težave, hude bolečine, poniževanje, zaničevanja, mislimo na požrtvovalno Srce Jezusovo, češ, ono je trpelo zame še več, nego jaz trpim.

III. Srce Jezusovo je najsvetejše Srce, zato moramo posnemati njegove kreposti.

a) Srce Jezusovo je polno božje svetosti: Primerjati je smemo rajskemu vrtu, kjer cvete in sad rodi neštivilno krasnih cvetic, ki svoj vonj razširjajo daleč na okolu. Ni je čednosti, da bi v tem Srcu ne našli nje najlepše podobe. Le pomislimo nekoliko bliže! V njegovem Srcu najdemo najpopolnejšo ljubezen do Boga in do bližnjega. Jezus je bil vedno združen s svojim nebeškim Očetom; to združenje je prevevalo vse njegovo dejanje in nehanje; on sam je rekel, da njegova hrana je, da stori voljo tistega, ki ga je poslal. Kako je ljubil ljudi, sem že povedal. Ker je bil poln ljubezni, zato je bil poln tudi drugih kreposti, ki iz tega izvirajo. Pomislimo njegovo ponižnost; z najnižjimi ljudmi, celo grešniki je občeval kot brat in prijatelj; njegova pokorščina se

je pokazala, ko je ubogal Marijo in Jožefa; kako močna je bila njegova krotkost, s katero je prenašal slabosti svojih učencev: zaničevanje Judov, izdajalstvo Judeža; kako čudovita je bila njegova potrpežljivost, s katero je molčé trpel grozne muke in prosil celo za svoje sovražnike. — Kakor te, tako so v njem združene vse kreposti v najvišji meri; vse čednosti skupaj so se strinjale v harmoničen akord, čegar temeljni glas je bila ljubezen božja.

b) Ako hočete biti pravi častivci Jezusovega Srca, posnemajte zgled njegov, da vaša srca postanejo podobna njegovemu! Da on to želi, je povedal ne enkrat, temveč zopet in zopet. *Učite se od mene, ker jaz sem krotak in iz srca ponižen.* (Mat. 11. 29.) — Tukaj nekoliko postojmo! V duhu pogledjmo Jezusovo Srce. Plamen šviga iz njega v znak plameteče ljubezni; a kako mrzlo je tvoje srce, za Boga, za bližnjega. Srce Jezusovo ni bilo nikoli vklenjeno v posvetne skrbi, ti si v to ves zakopan. Nad Srcem Jezusovim je križ, v Srcu rana, okolu Srca trnjev venec znak trpljenja, a koliko trpiš ti radovoljno, kako vzkipiš v vsaki nepriliki. Glejte, koliko ima še vsak dela, da svoje srce vpravna po Jezusovem Srcu. In on pravi: *Učite se od mene . . .* Pojdimo torej v šolo njegovega Srca. Ne dajmo si očitati od Jezusa, kakor je tožil blaženi Marjeti: „Glej to Srce, ki je ljudi tako goreče ljubilo, a zdaj prejema od njih le nehvaležnost in zaničevanje!“ On je obljubil, da ne bo stavil nobene meje in mere milostim za one, ki jih bodo pri njem iskali.

„Srce Jezusovo“ bodi naš grb, naše geslo, naše bandero v boju tega sveta. „Srce Jezusovo“ je znak, po katerem se pravi katoličani med seboj spoznavajo od drugih, ki so le še po imenu. V desno roko bi rad vzel Jezusovo Srce, v levo vaša srca in bi jih rad spojil v eno srce, daroval Jezusu in rekel: „Glej, tvoja so!“ Naj se vnamejo vaša srca, in naj goré neprestano, vedite, da potem, če bote sami goreli v ljubezni do Jezusovega Srca, bote mogli tudi druga Srca užigati k taki ljubezni. Kličem vam s psalmistom (Pr. 33. 9.): *Poglejte in okusite, kako sladek je Gospod! Amen.*

† J. Benkovič.

Tretja nedelja po Binkoštih.

1. Veselje v nebesih nad spokornikom.

Povem vam, da bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetdeseterimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore

Luk. 15, 7.

Dve prav poučljivi in tolažljivi priliki za nas je povedal božji Učenik v današnjem evangeliju: o dobrem pastirju in najdeni ovci; o skrbni ženi in najdenem denarju. V obeh prilikah nam je predočil veliko veselje nad izgubljenim, pa zopet najdeno stvarjo. — Dobri pastir ni nihče drugi, kot Zveličar sam, izgubljena ovca grešnik, najdena pa spokornik; skrbna žena je njegova namestnica sv. cerkev, najdeni denar pa naša duša. —

Čudno bi se utegnilo komu zdeti, zakaj se pastir veseli najdene ovce, in žena najdenega denarja; vsaj bi se ravno nasprotno morala ovca veseliti svoje sreče, da jo je pastir zopet dobil, in prinesel v varno zavetje, k dobri postrežbi, ter otel lakote, ali morda tudi smrti, kateri bi bila utegnila zapasti brez varstva pastirjevega; in ali ni veliko več izgubljenemu denarju sreče voščiti, da je bil iz smeti in pozabljivosti zopet k veljavi spravljen, kakor pa ženi, ki ga je iz prahu rešila? Kaj je morda Bog bolj srečen, kakor je bil poprej, če se kak človek prav spokori? Če bi tudi ves svet poginil, bi Bogu ravno tako malo škodovalo na njegovi sreči in blaženosti, kakor malo mu je takrat, ko se mu je toliko angelov izneverilo. Pa vendar pravi Jezus, da je v nebesih veliko veselje nad enim grešnikom, ki se prav spokori. Kristus je s tema prilikama na eni strani zavrnil hinavske, v sé zaupajoče in pravične se misleče farizeje, ki so ga po strani gledali, češ da se z grešniki peča, kakor da ne bi bil prišel na svet iskat in zveličat, kar je bilo izgubljenega, kakor da bi jim bil hotel reči: nikar se ne čudite, da grešnike trpim, in se trudim za njih spreobrnjenje, vsaj se jih tudi Bog veseli, na drugi strani je pa tudi grešnikom hotel dati močni nagib in spodbudo zapustiti greh, in se prav poboljšati, ker jih toliko veselje v nebesih čaka. — Premislimo torej 1.) veselje v nebesih nad spokornim grešnikom, in 2.) zakaj je to veselje tako veliko.

I. Kristus ni le samo z besedo in v prilikah zagotavljal, kako ljubi so mu pravi spokorniki, temveč je tudi dejansko, — v svojem življenju, — to kazal. Koga je postavil mesto sebe za prvega na zemlji? Ali morda nedolžnega Janeza? Ne, — temveč sv. Petra — spokornika. Med katerimi ljudmi je On v svojem očitnem življenju, ko je učil in okrog hodil, najrajše bival? Ali ne med grešniki? Skušal jih je spreobrniti, ter s tem pokazal, kako so mu pravi spokorniki pri srcu. Veliko bolnikov je ozdravil, slepih, gluhih, hromovih, gobovih, obsedenih, ter jih mnogo k življenju obudil: toda ne ti čudežno ozdravljeni, ne Lazar, ne mladenič iz Najma, niso potem za njim hodili, kot žive priče božje vsega-mogočnosti, temveč bivši grešniki, kakor: Marija Magdalena, Cahej, Matevž in drugi, da bi pokazal svetu, koliko veselje in ponos so mu spokorniki, da so ti njegov zaklad, in da ga bolj povzdigujejo spreobrnjeni grešniki, kakor ga slavé drugi čudeži! —

Ko je na vrtu Getzemani krvavi pot potil, mu je angel božji prinesel tolažbo iz nebes; ko je pa visel na križu do skrajne meje zmučen na duši in telesu, in od vseh zapuščen, ni prejel nobene tolažbe od nebeškega Očeta. Zakaj ne? Sv. Krizostom pravi, da zato ne, ker takrat angela ni potreboval, da bi ga tolažil, ker je imel skesanega razbojnika poleg sebe. Tedaj skesani razbojnik mu je imel nadomestovati angela tolažbe. Čudna reč zares, koliko veselje mora Bog imeti nad pravim spokornikom!

In ko je od mrtvih vstal, se je najprej prikazal spokorni Magdaleni in spokornemu Petru, potem še le drugim. — Pa tudi nedolžne duše so bile prepričane, da so pravi spokorniki Bogu močno ljubi, zato so jih puščali Jezusu bližje. Tako n. pr. se je zgodilo v jutru Kristusovega vstajenja. Sv. Peter in Janez sta tekla k Jezusovemu grobu. Sv. Janez preteče sv. Petra in pride prvi k grobu, — pa vendar pusti Petra poprej stopiti v grob! —

II. Zakaj neki imajo Bog, angeli in svetniki toliko veselje nad spokorniki?

1.) Bog ljubi neskončno vse svoje stvari, torej tudi grešnika na nekak način. On spozna njegovo grozno nesrečo, v kateri je, katere pa grešnik ne spozna; in če jo spozna in se spreobrne, se veseli njegove neizmerne sreče ne zavaljo sebe, temveč zaradi njega, in česar se Bog veseli, tega se veselijo tudi njegovi angeli in svetniki. Če je torej Kristus rekel, da je večje veselje v nebesih nad enim spokornikom, kakor nad devetdeseterimi pravičnimi, se to ne sme tako umeti, kakor da bi pravični manj vredni

bili v njegovih očeh, kot eden spokornik, temveč govori le o veselju, ki ga naredi izpreobrnjeni grešnik. Kakor se namreč človek izgubljenega, pa zopet najdene reči bolj veseli, kakor tiste, ki jo ima, če je tudi dražja, mu je vendar veselje nad izgubljenega, pa zopet najdeno nekako večje v tem pomenu, ker je to novo in nepričakovano veselje za njega; ravno taka se godi v nebesih med angeli in svetniki. To reč si lahko razložimo z navadnimi dogodbami iz življenja.

Če ima n. pr. kak oče več otrok, nad katerimi ima veselje, pa mu eden izmed njih hitro in tako nevarno oboli, da ni več upanja, da bi še ozdravel, — in potem pa le nepričakovano ozdravi, je to za očeta in vso njegovo družino novo, nepričakovano veselje, ne kakor da bi sedaj manj ljubil, ali se manj veselil svojih drugih otrok, kakor jih je poprej, ali ozdravelega bolj, kakor ga je, temveč veseli se sedaj samo nad njim z novim večjim veseljem zaradi nepričakovane rešitve bolj kakor nad drugimi, dasiravno so mu drugi tudi ljubi. Taka je tudi razmera med spokorniki in pravičnimi. Bog, angeli in svetniki ljubijo pravične pa spokornik jim stori nekako novo, večje veselje, ker je rešil svojo dušo, katere vrednost in ceno spoznajo le Bog, angeli in svetniki, če je tudi sam ne spozna ali noče spoznati. Da je temu tako, nam Kristus zopet pojasnuje v drugi priliki. Pravi namreč, da se je oče izgubljenega pa zopet najdenega sina močno obveselil, ter je dal tele zaklati, pojedino napraviti, ter ga obleči v nova oblačila. Ko je pa njegov brat to videl, je godrnjal nad očetom, da sinu zapravljevcu in malopridnežu tako veselje skazuje. Oče mu je pa rekel: Glej, moj sin, ti si vedno pri meni, in vse moje je tvoje, ali glej, ta moj sin je bil izgubljen, pa je zopet najden, je umrl pa zopet živi. — Glejte, če človek kako reč izgubi in je ne upa več najti, ter jo že izbriše izmed svojega, kakor mrtvo, — ter jo potem vendar najde, ima veliko veselje nad njo, in toliko večje veselje, če je ta izgubljena pa zopet najdena reč posebne veljave in draga, in zlasti če je zanjo veliko trpel! Kaj pa je dražjega in večje veljave v božjih očeh, kakor človeška po božji podobi vstvarjena duša, — in za koga je Bog več storil in trpel? In Bog bi se ne veselil duše, če se zopet njemu vdá in njemu služi?

2.) V drugem pomenu je pa tudi v resnici lahko božje veselje večje nad spokornikom, kot nad pravičnimi, zato ker pravi spokorniki bolj goreče ljubijo Boga, mu zvestejše služijo, so bolj

ponižni, in se veliko bolj trudijo za njegovo čast, kakor mnogi in premnogi mlačni in mrzli pravični, kateri morebiti res niso s smrtnim grehom izgubili krstne nedolžnosti, pa vendar nič kaj posebno velikega ne storé za Boga. Mislite le na svetega spokornika apostola Pavla. Sam pravi, da ni nič manj delal — za božjo čast namreč, kakor drugi veliki apostoli; ali na sv. Avgušтина. Več je storil po svojem spreobrnjenju za božje ime, kakor 99 drugih, ki so morda vedno v pravi veri živeli; ali na sv. spokornico Mar. Magdaleno, na njeno gorečnost, stanovitnost in ostrost v pokori, in na mnoge druge spokornike! Kaj ne prekosijo ti sto in sto drugih v lepih čednostih? Kako da bi se jih res Bog bolj ne veselil, kot sto drugih?

Morda si pa sedaj kdo misli, če se Bog grešnika bolj veseli, kot pravičnega, tedaj pa le grešimo, da bomo potem Bogu večje veselje napravili. — Tako govorjenje bi bilo predrzno, naj že pride iz ust pravičnih ali grešnikov. Tako ne sme govoriti nihče, ker nobeden ne ve, ali je *srdca ali ljubezni božje vreden*; najmanj pa sme tako govoriti grešnik, ker Bog se ne veseli grešnika, — temveč spokornika, ne izgubljene, temveč najdene ovce!

Kristus nam te prilike o veselju nad spokornikom ni iz tega namena povedal, da bi brezskrbno grešili, temveč, da bi po storjenem grehu ne obupali, in se nemudoma resnično spokorili. Prava spokornost pa ni samo tvoje delo, grešnik! temveč tudi božje; torej ti ne moreš reči: takrat ali pozneje se bom spokoril; če se sedaj nočeš, se boš pozneje, ko boš več grešil, ravno tako malo ali pa še manj hotel spokoriti, ker bo grešna navada v tebi čemdalje hujša, in volja k dobremu čemdalje slabejša. Prosi tedaj Boga in prizadevaj si se sedaj precej prav spokoriti, da storiš Bogu in nebeščanom veselje, sam sebi pa priskrbiš najboljši del. Amen.

Andr. Šimenec.

2. Podoba sv. Alojzija.

(Priložnostni govor za god sv. Alojzija.)

Bodite moji posnemavci, kakor sem
jaz Kristusov. I. Kor. 11, 1.

Pred 12 leti smo obhajali tristoletnice smrti sv. Alojzija. Praznoval jo je ves katoliški svet. 21. junija 1891 so prihajali od vseh strani romarji v Rim — na grob sv. Alojzija molit. Drugi so poslali svoja imena pisana na pole, katere so bile položene na grob sv. Alojzija, v znamenje, da se mu s tem izročajo v varstvo. Vsi skupaj pa smo obhajali god sv. Alojzija s tem, da smo okrasili cerkve, altarje in podobe njemu posvečene — zlasti pa s tem, da smo po zapovedi svojega škofa opravljali tridnevnicu — sv. Alojziju na čast. Vendar ne samo takrat, ampak vsako leto posebej praznujemo njegov god — najbolj s šestnedeljsko pobožnostjo, katera je precej razširjena. Opravljati se mora šest nedelj zapored ali pred praznikom sv. Alojzija ali po prazniku ali kadar si bodi v letu. Vsako nedeljo je treba prejeti zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. Kdor to stori in premišljuje čednosti sv. Alojzija ter moli na papežev namen, dobi vsako teh šest nedelj po naredbi papeža Klemena XII. popolni odpustek. — In zakaj sv. cerkev tako časti tega svetnika? Zakaj je njegov god tako priljubljen in mikaven? — Sv. Magdalena Paciška nato odgovarja rekoč: „Sv. Alojzij je velik svetnik. Ko bi mi dano bilo, po vesoljnem svetu bi hitela ter oznanjevala njegovo čast in svetost.“ Da bomo še bolj častili sv. Alojzija, zato si oglejmo nekoliko navadno podobo sv. Alojzija. Podoba vam vsem znana je pa taka-le: sv. Alojzij drži v roki sv. križ ter ga opazuje; na mizi leži bič, knjiga, mrtvaška glava in krona. Poleg tega je bela lilija. Vse te reči so pomenljive ter nam kažejo dušo, notranjost, čednosti sv. Alojzija.

1. Sv. Alojzij ima na podobi v roki sv. križ ali razpelo in bukve na strani. Vse to nam kaže njegovo veliko ljubezen do Kristusa križanega — in njegovo pobožnost in skrb za molitev. Posebno rad je premišljeval trpljenje in smrt Gospodovo. Zato je sv. razpelo rad v rokah držal; zato ga je hotel vedno seboj imeti, tudi na popotovanju, da je tudi v tujih hišah opravljal pred Njim svoje molitve in premišljevanja. Oče mu, kakor znano, ni pustil, da bi stopil v red jezuitov; tedaj gre Alojzij v

svojo sobo, pade pred sv. križem na kolena in se neusmiljeno biča, da bi omehčal očetovo srce. Tudi na zadnjo uro je križ srčno pritiskal na svoje blede ustnice ter ga poljuboval — vse to kaže, koliko ljubezen da je imel do križanega Boga. Premišljevanje križevega pota tudi sam močno priporoča rekoč: „Imej prisrčno pobožnost do trpljenja in smrti Jezusove; srce se ti bo otajalo in pri vsakem premišljevanju se ti bo topilo v žarečih izdihljajih!“ —

Knjiga na podobi sv. Alojzija nam kaže njegovo veliko pridnost in ukaželjnost. V šoli in doma je bil tako marljiv, da ga ni bilo nikdar treba k učenju in pridnosti še-le priganjati. Učeniki so bili popolnoma zadovoljni z njim. Posebno si je pa prizadeval za-to učenost: Da bi Boga prav spoznal ter mu zvesto služil. Kako vesel je bil, ko je dobil v roko knjigo o sv. rožnem vencu, o Kristusovem trpljenju itd.! Celo spise poganskih pisateljev je le zato prebiral, da bi dobil v njih kako zrnce krščanske resnice. — Na knjigi vidimo včasih tudi **sv. rožni venec** — znamenje, da je sv. Alojzij tudi rad in pogosto molil. Da, ko je enkrat stanovske dolžnosti opravil, tedaj je bila molitev njegova najljubša zabava. Kajti v nji se je razgovarjal s svojim Bogom, katerega je prisrčno ljubil. Molil je zjutraj in zvečer — tega ni nikdar opuščal. Rekli smo, da je imel Alojzij veliko ljubezen do Kristusovega trpljenja, ravno tako pa tudi do sv. Rešnjega Telesa. To je pokazal s tem, da, ko ga je sv. Karol Boromej 12 let starega prvokrat obhajal, je od tiste dobe vsako nedeljo in praznik prejel sv. Rešnje Telo. Po tri dni se je pripravljaj na sv. obhajilo, po tri dni se je zahvaljeval. In še sicer je večkrat svojega Gospoda obiskal v tej skrivnosti. In kadar se je moral ločiti od njega, se mu je videlo, da si vselej takorekoč silo dela, tako težko se je ločil od svojega Boga. — Posebno goreče je častil svojo duhovno mater — **Marijo**. To se vidi iz tega, ker je njej na čast rad molil sv. rožni venec; ko je bil odrasel, tedaj je redno vsak dan opravljaj dnevnic Matere božje. — Iz ljubezni do brezmadežne Device je obljubil tudi vedno devišstvo pred Marijino podobo v Florenci. Njo je prosil sveta v vseh dvomih, zlasti gledé volitve stanú. In Marija ga je vodila, da je stopil v družbo jezuitov. Ker je bil torej Mariji tolikanj vdan, zato ga je pa tudi ona ljubila na zemlji in ga ljubi zlasti zdaj v nebesih. Marija ima sicer veliko ljubljenih sinov in hčera tu na zemlji, in zlasti v nebesih, a brez skrbi smemo reči, da mej najbolj ljubljene prišteva sv. Alojzija, on je najbližji njenemu materinemu srcu.

2. Na podobi sv. Alojzija vidimo nadalje tudi m r t v a š k o g l a v o v dokaz, kako zeló si je on k srcu jemal besede svetega Duha: *Pri vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih rečij, in vekomaj ne boš grešil. — Človek, spomni se, da si prah in da se boš v prah spremenil.* O ta nedolžna, mlada duša — komaj je začela živeti, pa že misli in se pripravlja na smrt! Hotel je srečno umreti, zato se je pri vseh svojih delih in opraviilih vprašal: „Kaj mi to koristi za večnost?“ — Res: večnost — ta mu je vedno pred očmi pri vsem njegovem dejanju in nehanju. „Kaj to za večnost?“ se je popraševal, kadar je šel v šolo, v cerkev, na razveseljevanja. „Kaj je to trpljenje v primeri z večnostjo?“ se je popraševal, kedar so kake težave prišle nadenj — ali kadar si je nakladal spokorna dela. „Vse to trpljenje ni nič proti plačilu, katero dobim zanj v večnosti.“ „Kratko trpljenje, večno veselje — kratko veselje, večno trpljenje“ — te besede so bile njegovo pravilo. Smrt je imel vedno pred očmi, zato mu pa tudi ni prišla nepričakovano, prezgodaj četudi je umrl šele 22 let, 3 mesece in 11 dni star. Smrt mu pa tudi ni bila grenka ampak sladka. Bila mu prijetna oznanjevalka, da se bo kmalu preselil k svojemu Zveličarju. Zato je zadnji trenotek ves vesel zaklical: „Gremo, gremo!“ In ko ga prašajo kam? — odgovori: „v nebesa!“ in nebeško veselje se mu bere že na obrazu.

Predragi! tudi nam bo treba enkrat umreti — a kdaj? Tega ne vemo. Zato mislimo večkrat na smrt, na to neizogibno smrt ne še-le v starosti, ampak že zdaj v mladosti. Na smrt nas spominjajo rožice na polju, ki se vsipljejo. Pero za perescem pada od njih in kmalu zvenejo ter nam velé: „Memento mori, spomni se, da boš umrl!“ Vsaka travica, ki na senožeti pokošena leži, nam govori, da bo kmalu tudi nas kosa neizprosne smrti pokosila. Vsak mrtvaški zvon je nek nebeški glas, ki nam pravi: „Spomni se, o človek, da nisi na tem svetu doma“ — vsak mrlič nam iz, truge ali groba kliče: „Danes meni, jutri tebi!“ —

3. Sv. Alojzij ima dalje v roki l i l i j o — krasno cvetlico znamenja deviške čistosti. V tej čednosti je dosegel sv. Alojzij najvišjo popolnost. Že doma so ga imenovali angelčka in zbor kardinalov, ki je preiskal celo njegovo življenje, mu je dal prelepo ime angelskega mladeniča. On je nedolžnost zeló ljubil. Rekel sem že, da je komaj devet let star že storil v Florenci pred podobo Matere božje obljubo vednega devišтва. In to obljubo je ves čas svojega življenja natanko izpolnjeval — ter se ni pregrešil

ne s pogledom, ne v mislih, željah, besedah ali dejanju. Ravno radi te čednosti so ga povsod čislali in spoštovali, da so urno utihnili vsi nepošteni pogovori, kjer se je Alojzij prikazal. Nekega dne se je v družbi veselih mladeničev drznil postaren gospod ne-spodobno govoriti, sv. Alojzij ga je takoj ostro pokaral: „Sram bi vas moralo biti v taki starosti s sivimi lasmi v pričo teh blagih mladeničev takó govoriti!“ To čednost je kazal v celem svojem obnašanju. Pazil je na svoje oči; varoval se je slabe družčine. — Vedel je pa, da bi iz lastne moči ne mogel ohraniti te čednosti. Zato je veliko molil — cele ure — prav v ta namen, da bi mu Bog neoskrunjeno ohranil nedolžnost. Krotil je dalje svoje teló s postom. Takó malo je užival, da so se sploh čudili, kako more živeti. Ljubil je spokorna dela.

Pa ne samo zoper šesto zapoved se ni prav nič pregrešil, temveč tudi krstno nedolžnost je neomadežano ohranil, t. j. s m r t n e g a greha celo svoje življenje ni nobenega storil. To so pričali oni, ki so ga natanko poznali in to se je tudi pokazalo ob oni preiskavi, ko ga je sv. cerkev proglasila za svetnika. Pa še tega ne more nihče po pravici trditi, da bi bil kedaj prostovoljno storil kak majhen greh. Res, da je znanih par napak, ki jih je pa storil takrat, ko je bil toliko otročji, da mu Bog zarad nevednosti tega še v greh ni štel. — O srečen, tisočkrat srečen mladenič, ki je ves čas ohranil belo obleko krstne nedolžnosti! Bil je star 22 let, 3 mesece in 11 dni, ko je umrl — pa niti en trenotek njegovega angelskega življenja na zemlji ni gospodoval satan v njegovem deviškem srcu! Veličasten pogreb je to moral biti! Mrtvaška obleka 22 letnega mladeniča je obenem neomadežana krstna obleka!

Prav tako lahko zakličemo: „Blagor ti“ vsakemu, kdor deviško in krstno nedolžnost neoskrunjeno varuje! Njegovo srce je mirno ter sedež nebeškega kralja; njegovo truplo je živ tempelj sv. Duha, v katerem sam Bog prebiva. —

4. Četrto znamenje na podobi sv. Alojzija — je pa z l a t a k r o n a. To pomeni najprvo njegovo knežjo krono. Bil je namreč žlahtnega rodu. Toda on se je odpovedal posvetni kroni; odpovedal velikemu premoženju, ga odstopil svojemu bratu Rudolfu, sam pa je živel v radovoljnem uboštvu; ter si s tem zaslužil n e b e š k o k r o n o. Tam uživa zdaj veselje, čast in srečo, katere noben človek ni v stanu razumeti.

Te-le in še druge reči vidimo na podobi sv. Alojzija. Iz teh znamenj lahko spoznamo njegovo dušo in njegove čednosti. Lilija nas spominja njegove nedolžnosti; križ njegove ljubezni do Kristusa i. t. d.

Vendar, kdor hoče imeti popolno podobo sv. Alojzija, ta naj prebira njegovo življenje. Pred nekaterimi leti je prišla neka mati k katehetu ter je rekla: „Odkar ste dali moji hčeri življenje svetega Alojzija brati, je vsa drugačna: ubogljiva, pridna itd.“ In res, če človek bere življenje sv. Alojzija, se mu ta svetnik tako prikupi; zdi, vidi se mu res „angelj v človeški podobi“. Zraven pa si misli: „O kakšen sem pa jaz!“ in vzbudi se mu želja, da bi tudi sv. Alojzija posnemal. Priporočam vam, da prebirate življenje sv. Alojzija, še bolj pa da posnemate njegove čednosti. Večkrat se ozrite na njegovo podobo in se poprašajte, v koliko ste mu še podobni. Kdor bo njegov posnemovavec na zemlji, bo nosil ž njim krono v večnosti. Amen — k.

Četrta nedelja po Binkoštih.

1. Posvečevanje nedelj.

Vso noč smo delali, pa nismo nič
ujeli. Luk. 5, 5.

„Na božjem blagoslovu je vse ležeče“, tako se glasi neki znan pregovor. Ker, žalibog, ljudje le preradi pozablajo na to resnico, zato nas sv. cerkev vsako leto na to spominja s tem, da bere današnji evangelij o obilnem ribjem lovu. Celo noč so učenci lovili, pa niso nič vjeli. Ali ne vidite v tem jasno, da delo samo je vse brez uspeha, ako ga Bog ne blagoslovi? Ko pa so apostoli na povelje Jezusovo zopet vrgli mrežo v vodo, zajeli so toliko rib, da se je mreža trgala. Torej le ono delo Bog blagoslovi, ki se izvrši po njegovi volji, v njegovem imenu.

Povest o obilnem ribjem lovu pomenja sicer pred vsem čudovito hitro razširjenje sv. vere po svetu, a potem ima tudi namen, da pouči in prepriča kristjane, da le ono delo, katero Bog blagoslovi, ima kaj uspeha. Kdor dela brez božjega blagoslova, cepi mladiko na suho drevo, tisti meče mrežo v vodo, kjer ni rib, tisti zajema vodo v navrtano posodo. Sv. Pavel kratko in dobro pove to, ko pravi (1. Kor. 37): *Niti tisti, ki sadi, je kaj, niti tisti, ki saliva, temveč oni, ki daje rast.*

Da človek to uvidi, ni treba posebno močne vere; o tem nas dovolj prepričuje že lastna pamet. Kdor se z grehom Bogu zameri, tisti nima pravice in upanja, da bi mu Gospod Bog dal svoj blagoslov, temveč ta se mora vsak trenotek bati, da mu Bog še to vzame, kar si je pridobil s trdnim delom v več letih. On zadržuje dež, da nastopi suša, on daje dež, da pride povodenj, on namigne oblakom, in toča se usuje na polje ter zbije vse. On dovoljuje ognju prosto pot, da v par trenutkih vse vpepeli. On pošlje morilnega angela, in drago življenje človeško je končano. Z eno besedo, ako Bog ne dá svojega blagoslova, vse je zastonj, vse mine kakor voda v pesku, in pena na morju.

In vendar, čeprav je to tako jasno, vendar mnogi tega ne spoznajo, ali nočejo spoznati. Vedó, da ves blagoslov prihaja od Boga, vendar menijo, da je njim v srečo, ako prestopajo božje zapovedi. To velja posebno o posvečevanju nedelj in praznikov. Ljudje menijo, da si bodo s tem prav veliko pridobili, ako bodo te dni delali in se ne zmenijo za božje zapovedi.

Ljubi v Gospodu! V tem oziru je res prišlo že daleč, ker marsikje se skoro nihče več ne zmeni za Gospodove dni; da, čedalje hujše je leto za letom. Kdor to vidi in nekoliko premisli, mora res reči, da vera peša, ker, ko bi ljudje vsaj nekoliko pomislili, čemu so na svetu, da nimajo samo telesa, temveč pred vsem neumrjočo dušo, potem bi gotovo dali Bogu, kar je božjega, skazovali bi mu dostojno čast.

Hočem vam torej pokazati, kako velik greh je v nedeljah in praznikih opravljati hlapčevska dela. To nam pové Bog sam; to pa izprevidimo tudi z lastno pametjo, ako pomislimo, zakaj je Bog ukazal posvečevati nedelje in praznike.

I. Ko je vsemogočni Bog na gori Sinaj dal deset božjih zapovedi, je rekel tudi: *Spomni se, da posvečuješ sobotni dan, Šest dni delaj in opravi vsa svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, Tvojega Boga; ta dan ne delaj nobenega dela ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja ščivina, ne tujec, ki je med podboji tvojih vrat. Zakaj v šestih dneh je Bog ustvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih, sedmi dan pa je počival in ta dan blagoslovil in posvetil.* (2. Moz. 20, 8.)

Ta zapoved božja velja za nas kristjane ravno tako, kakor za Jude, ker božje zapovedi so za vse ljudi, za vse čase in za vse kraje. Apostoli so na božje povelje le toliko premenili, da so namesto sedmega dne v tednu določili kot Gospodov dan prvi dan, t. j. nedeljo, v spomin, da je ta dan Bog Oče začel svet stvariti, da je Bog Sin ta dan s častitljivim svojim vstajenjem dovršil delo odrešenja in da je sv. Duh ta dan prišel nad apostole. Lepo govori o nedelji sv. Leon: „Prvi dan v tednu je posvečen po najdražjih milostih, katere smo prejeli od dobrotljivosti božje. Ta dan se je svet začel, ta dan je Kristus s svojo smrtjo premagal smrt in priboril življenje. Ta dan so prejeli apostoli od Boga poziv, naj gredó oznanovat sv. vero na vse strani. Ta dan je Gospod pri zaprtih vratih vstopil med apostole, dihnil v nje in jim rekel: *Prejmite sv. Duha!* In ta dan je sv. Duh prišel nad apostole ter jim dal moč in srčnost, da so junaško spričevali sv. vero do konca.“

Bog sam je torej zapovedal posvečevali njemu posebno posvečen dan, in to so izpolnjevali kristjani v vseh časih.

Zakaj pa je Bog dal zapoved, da se mora en dan v tednu popolno njemu posvetiti? Pred vsem zato, da imamo gotov čas, ko Bogu dajemo čast in hvalo; potem pa je imel še dvojni namen z ozirom na človeka. Človek je iz duše in iz telesa, in Bog je poskrbel za oboje. Ukazal je posvečevati nedelje, da se duša ta dan duhovno poživi, v drugem oziru pa je poskrbel tudi za telo, ker se človek v Gospodovih dneh nekoliko odpočije in pripravi na novo delo. Čemu pa je ta počitek? Je-li potrebno človeku ukazovati, naj miruje? Vsegavedni Bog je vedel, da človek v svoji nenasitljivosti ne bo hotel mirovati, da niti drugim ljudem, niti živini ne bo privolil potrebnega pokoja, zato pa je Bog pokoj v določenih dneh ostro zapovedal. Ko bi ne bilo te zapovedi, moral bi človek res opešati v svojem delu, pozabil bi na svojo dušo popolnoma, in ponižal bi se do nespametne živine. Ko že vkljub božji prepovedi mnogi delajo v praznik kakor v delavnik, kaj bi šele bilo, ko bi te zapovedi ne bilo. In kaj priganja ljudi k temu neprestanemu delu? Lakomnost, in edino le lakomnost, ki je po besedah apostolovih vir vsega hudega. Lakomnosti se je uprl Bog s svojo zapovedjo. Ljubi moji, ko bi te zapovedi ne bilo, potem bi revnejši ljudje postali res pravi sužnji, katerim bi se godilo kakor živini; cenili bi ljudi le po moči in trdnosti, in vsakdo bi bil toliko več vreden, kolikor močnejši bi bil.

Iz tega, ljubi moj kristjan, lahko uvidiš, kako važna je zapoved, ki zapoveduje posvečevati Gospodove dni, zdrževati se v njih hlapčevskih del! Ta zapoved varuje človeka, da ga, čeprav je še tako reven, nikdo ne more porabiti kod mrtvo orodje ali kot tovarno žival. Ta zapoved spominja človeka, da je ustvarjen za nebesa, ne pa za ta svet, da telo prej ali slej premine, duša pa večno živi. Treba je torej poskrbeti ta dan pred vsem za svojo neumrjočo dušo; treba je dati Bogu, kar je njegovega, skazati mu dostojno čast in hvalo.

Kdor torej Gospodov dan z delom oskruni, odtegne Bogu čast in pokorščino, svoji duši pa ne dá priložnosti, da bi se poučila v večnih resnicah in se okrepila v tolažbi božji. Kdor pa Gospodovih dni ne oskrnjuje le sam, temveč trpi to tudi pri svojih podložnikih in jim morda to celo zapoveduje, tak človek pa ima na svoji vesti še mnogo hudih tujih grehov, ker greši ne le zoper Boga, temveč tudi zoper svojega bližnjega. Le pomisli, kristjan, ali ni to velikanska predrznost, da se upa ubog človek dajati ljudem zapovedi, ki so zoper božje zapovedi, da se tako ubog črv zemlje upre drzovito zoper Boga samega?

II. Ljudje pa, ki prelamljajo božje zapovedi, imajo vedno dosti izgovorov.

Ako jih opomnimo na to, da to se ne sme, ali veste, kaj nam odgovoré? „Ljudje ne potrebujejo nobenih praznikov“, pravijo, „Ljudje potrebujejo kruha, in kruh si morajo prislužiti!“ Vprašam vas, je li krščansko tako govorjenje? Naš božji učenik Jezus Kristus pa uči drugače; on pravi: *Človek ne živi le od kruha, temveč od vsake besede, ki prihaja iz božjih ust.* (Mat. 4, 4.)

Ljubi moji, kdor pravi: „Ljudje potrebujejo kruha, ne pa praznikov“, on pravi s tem: „Ljudje ne potrebujejo Boga!“ Ali vidite, kaj sledi iz takih nazorov! In vendar ljudje krvavo potrebujejo — praznikov, potrebujejo počitka. Vsakdo potrebuje dvojnega počitka: dušnega in telesnega. Ako nima telesnega, zgodaj umrje, ako nima dušnega, pa umrje dušne smrti. V dokaz tega vas spomnim na tovarne in na one milovanja vredne ljudi, ki si morajo dan za dnevom med ropotajočimi stroji prislužiti svoj kruh, in niti v nedeljah nimajo počitka. Ti ljudje delajo v praznik kakor v delavnik, sučejo se in delajo kakor živi stroji, ne vedó nič o Bogu, o veri, o duši, o nebesih in peklu. Živé kakor divjaki, kakor živina in tako tudi umró. Ako pa potem vprašate

tovarnarja, ki jim daje delo, zakaj vse to dopusti, odreže se: „Saj dobé plačilo, da zaslužijo svoj kruh!“ Recimo, da je ta gospodar res toliko pošten, da ne utrguje delavcem plačila, pa vas vprašam: „Je-li s tem že vse opravljeno, ako so ti ljudje nasičeni za par ur? Kaj pa bo ž njih dušo?“ Zato bi takim gospodarjem zaklical na uho: „Ako si tako dober, da daješ vsakdanji kruh svojim delavcem, bodi tudi tako pošten, da jim ne odtrguješ kruha, katerega potrebujejo njih duše!“ Kaj pomaga, ako je sedaj človek sit od ure do ure, ako pa bo moral kedaj v večnosti trpeti večno lakoto in žejo?

Drugi se zopet izgovarjajo: „Ako bi ne delal v nedeljah in praznikih, izgubim mnogo dobička.“ Ljubi moji, prav zanimivo bi bilo, ko bi kdo preračunal, koliko ljudi je ubožalo zaradi nedelj in praznikov. Jaz menim, da, ko bi natančneje to preudarili, sprevideli bi, da še nikdo ni ubožal zaradi tega, ker je vestno praznoval nedelje in praznike, pač pa jih je že neštevilno prišlo na boben, ki so nedelje in praznike spreminjali v delavnike, al taki, kateri so celo v delavnikih praznovali, seveda ne Bogu v čast, temveč v veselje in zadovoljstvo svojega trebuha. Nikoli še ni bilo slišati, da bi kak pobožen narod zaradi svoje pobožnosti propadel, nikoli, da bi kak zvest in vesten katoličan zaradi praznovanja nedelj prišel na kant; ravno narobe, tisti, ki so zvesto spolnovali božje zapovedi, med njimi tudi ono, ki pravi: *Posvečuj praznik!* — tisti so čutili še vedno božji blagoslov nad seboj in sredi nadlog so bili zadovoljni, ker niso bili sužnji tega sveta, sužnji denarja in mesenosti.

Nekateri zopet ugovarjajo: „Zakaj neki bi ne smel si kaj prislužiti, ako si lahko; zakaj bi moral dobiček izgubiti?“ Zakaj neki? Ljubi moj, ali misliš, da Bog ni vedel tedaj, ko je to zapoved dal, da se bo tudi ob nedeljah dalo kaj zaslužiti? In vendar je v ta dan delo prepovedal ne gledé na to, imaš-li kaj dobička od tega ali ne. Povej mi, ali bi svetni sodnik opravičil hudodelca, ki se izgovarja s tem, da je bil od drugih k hudodelstvu podkupljen? Gotovo ne! Torej kristjan, meniš li, da bo tvoj izgovor pred večnim Sodnikom kaj veljal, ako boš rekel, da si delal zato, ker si imel dobiček od tega? Pa pravi marsikdo: „Saj Bog je dober, on mi gotovo dobiček privošči!“ Gotovo, on ti ne želi nič hudega, temveč le vse dobro. Toda ali misliš, da ti bo Bog dal srečo in dobiček, ako si hočeš to z grehi pridobiti?

Dokler so Judje potovali skozi puščavo, so jedli mano. Toda ostro jim je bilo prepovedano mano nabirati v soboto; zato pa je padlo dan preje vselej še enkrat več mane. Vsako sedmo leto so morali praznovati, da niso smeli ničesar delati na polju. In vendar so imeli vsega dovolj, ako so le zvesto Bogu služili. Ravno tako Bog vsem onim kristjanom, ki zvesto spelnujejo njegove zapovedi, daje vsega v obilni meri. Skušnja uči, da zarad nedelj ni še nikdo lakote umrl, ni še nikdo ubožal; narobe: ravno tam, kjer se v nedeljah dela, tam gine blagoslov božji iz hiše. Nekdaj je potožil nekdo domačemu duhovniku, da nima nobenega uspeha, čeprav dela vse dni, celo v nedeljo. Ravno zato nimate sreče, zavrne ga duhovnik, ker v nedeljah delate. To je navadna kazen tistim, ki nedelje in praznike ne posvečujejo, da čim bolj se trudijo, tem bolj jim gre vse po nesreči.

Zato, predragi, ako hočete srečni biti, ne posnemajte onih, ki se več ne zmenijo za nedelje in praznike. Ako se trudite tako, da se pretegnete, vse je zastonj, če pa Bog ne dá svojega blagoslova. In tega vam gotovo ne bo dal, ako ne posvečujete njemu posvečenih dni. Zato ne govorite: „Kruha potrebujemo, kruha, praznikov pa ne!“ S tem kažete, da ne marate več za Boga. Ako pa za Boga več ne marate, tudi kruha ne bote dobili. Saj veste, kako nas je učil moliti Jezus Kristus sam: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh!* Ako pa vi ne daste Bogu, kar je božjega, tudi Bog vam ne dá, česar si želite. Torej spolnujte tretjo božjo zapoved, ki se glasi: *Posvečuj praznik!* Amen.

† J. Benkovič.

2. Trudimo se po zgledu sv. Izidorja, zavetnika kmečkega stanu, za božji blagoslov.

Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič ujeli, na tvojo besedo pa bom vrgel mrežo. Luk. 5, 5.

Akoravno hrani današnji sv. evangelij več imenitnih nauk v sebi, vendar se hočem jaz danes omejiti samo na enega.

Slišali ste ravnokar, da vse delo, ves nočni trud galilejskim ribičem in apostolom Gospodovim ni pomagal nič, dokler se niso lotili svojega ribiškega dela v imenu božjem, vrgli mreže na

besede nebeškega Učenika, ali dokler so delali brez Jezusa. Žalostno se mu potoži Simon Peter rekoč: *Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič ujeli; na tvojo besedo pa bom vrgel mrežo.* In nato pove evangelist, kako je bil vsled tega ribji lov tako obilen, da se jim je trgala mreža in so prenapolnili oba čolna. Kristjani! Občudujmo z apostoli Gospodovimi tako očitni blagoslov božji! Očividni dokaz je to stare resnice: Na božjem blagoslovu je vse ležeče.

Kaj pa je to: božji blagoslov? Na to moramo odgovoriti tako-le: Božji blagoslov je posebna dobrohotnost in pomoč božja, vsled katere nam naša dela in podjetja vspevajo v telesni in dušni blagor. V sv. pismu je mnogokrat omenjen blagoslov božji: pri Abeljnu, pri Abrahamu, pri očaku Jakobu, v celem 26. pogl. III. Mojzesovih bukev, kjer obeta Bog Izraelcem blagoslov ali prokletstvo, kakor bodo spolnovali njegove zapovedi. Psalmist pa pravi: *Ako Gospod ne sida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo sidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje.* In sv. Pavel trdi: *Tedaj ni nič, kateri sadi, in nič kateri priliva, ampak Bog je, kateri rast daje.* (I. Kor. 3, 7.) Obeta pa apostol blagoslov božji s temi-le besedami: *Oni tedaj, kateri so iz vere, bodo oblagodarjeni s vernim Abrahamom.* (Gal. 3, 9.)

Is vere, iz žive vere pa je bil, in zato obilno oblagodarjen, patron kmečkega stanu, sv. Izidor. Do cela je bil prepričan, da je na božjem blagoslovu vse ležeče. Vem, da vam je njegovo življenje večinoma neznano, zato sem sklenil pokazati vam, kako se imate po njegovem zgledu truditi za božji blagoslov. Ti pa, sv. Izidor, prosi za nas!

1. Španska dežela visoko časti sv. nadškofa Izidorja in sv. cerkev ga slavi kot cerkvenega učenika; živel je v 7. stoletju. Po tem svetniku je dobil ime sinček kmečkih starišev blizu Madrida, glavnega mesta Španske, v 12. stoletju. Njegovi pobožni in pridni stariši ga dobro poučé v krščanskem nauku in v kmetijstvu; brezdelno okrog letati ga ne pusté. Ker ga vzgojé v strahu božjem, je prebivala milost sv. Duha obilno v njegovi duši. Ko nekoliko odraste, stopi v službo pri plemenitašu Janezu Vergos, ki je imel blizu Madrida svojo pristavo. A kmalu ga posli zatožijo gospodarju, da hodi zjutraj prepozno na delo. In res je

prihajal sv. Izidor nekoliko pozneje na delo, pa zakaj? Nikar ne mislite, da je predolgo polegal, ampak vstajal je zgodaj ter hodil k sv. maši. Očitajoče besede gospodarjeve pohlevno poslušal in mu ne odgovori ničesar drugega razen, da naj počaka do tedaj, ko žito dozori ter toliko časa potrpi ž njim. In glejte ob žetvi se pokaže, da je polje tega plemenitaša obrodilo obilniše, kakor njegovih sosedov. Spoznavši, da je Gospod z njegovim pobožnim služabnikom, mu rad dovoli vse bogoljubne vaje ter jako milo ravna z njim pomneč nauka modrega Siraha: *Ako imaš svestega hlapca, ti bodi tako ljub, kakor si sam sebi.* (33, 31.) Dovoli mu tudi ali ga marveč sam nagovarja, stopiti v zakon z Marijo Toribijo, sicer ubožno devico, a vredno tovaršico svetnikovo. Po zgodnji smrti njunega edinega sina pa skleneta oba, Bogu na čast, vse žive dni z naprej živeti v zakonski zdržnosti, in to obljubo spolnujeta do smrti.

2. Apostol pravi: *Neprenehoma molite!* (I. Tes. 5, 17.) Akoravno pa kar v enomer moliti v pravem pomenu besede ni mogoče, vendar vidimo na sv. Izidorju, da je takorekoč molil neprenehoma. Hočem reči, sv. Izidor je z dobrim namenom posvetil vsa svoja vsakdanja opravila, da jih hoče namreč opravljati Bogu v čast in svoji duši v zveličanje. In kakor ni nikdar opustil jutranje molitve, ter se priporočil Bogu za njegov blagoslov, tako tudi ne večerne, ko je Stvarnika zahvalil za vse prejete dobrote, dušne in telesne ter ga prosil posebnega varstva za noč. Zmerno in hvaležno je vžival božje dobrote ter pred jedjo in po jedi prosil Boga potrebnega blagoslova; sploh misel na božjo neskončno modro previdnost in dobroto ni nikdar izginila iz njegovega srca ter je vedno trdno upal v božje varstvo. Zato ga je Bog vedno podpiral, da mu so šla tudi najtežavna dela zlahkoma izpod rok. Zdelo se je, kakor bi mu nevidni pomočniki pomagali pri delu. Od tod pobožna pripovedka (kar ste videli morda tudi že naslikano), da je Izidorjev gospodar na njivi, katero je ravno obdeloval, več ko enkrat videl še dva druga pluga, v katera so bili vpreženi snežnobeli voli, vojeni od neznanih mož. Začuden vpraša Izidorja, od kod sta oratarja, ki sta orala ž njim ali namestu njega? Sv. Izidor odvrne: „Jaz nisem nikogar najel in nikogar videl, a svojega Boga prosim vsako jutro, naj bi mi pomagal in moje delo blagoslovil, in izročim sebe in svoje delo svojemu angelu varihu.“ Plemenitaš spozna, da morajo pač sami angeli biti pomočniki Izidorjevi; zatorej ga še

sam nagovarja, naj le prav pobožno moli, nadejaje se po njegovi molitvi še večjega blagoslova na polju. In res, polje, poprej zelo zanemarjeno, se vidno zboljšuje; njive in travniki dajo veliko večji pridelek in črede se množé; kraja, kjer je Izidor molil in delal, ne obišče ne toča, ne kaka živinska bolezen. Mogel bi bil sv. Izidor reči svojemu gospodarju, kakor svetopisemski Jakob Labanu: „Ti veš, kako sem ti služil, in kako se je tvoje premoženje narastlo v mojih rokah. Malo si imel, preden sem prišel k tebi, in zdaj si obogatel, in Gospod te je blagoslovil po mojem prihodu.“ (I. Mojz. 30, 29. 30.) Bere se celó, da mu je obudil sv. Izidor mrtvo hčer k življenju.

3. V svesti si, da natančno spolnovanje vseh božjih in cerkvenih zapovedi donaša blagoslov božji, se je prizadeval sv. Izidor, vse te zapovedi zgledno spolnovati. Po božji volji je posvečeval nedelje in praznike, da ni nikoli prijel ob takih dneh za hlapčevsko delo in redno je hodil k božji službi. Rad je poslušal božjo besedo, mudilo se mu je v cerkev, ne pa iz cerkve. Pogostoma je pristopal skupaj s svojo bogoljubno ženo k angelski mizi, mnogo premolil pred najsvetejšim in posebno častil preblazeno devico Marijo. Dnevom Gospodovim ni delal nečasti z nobenim grehom. Ni pijančeval, ni po nepotrebnem zapravljal, ni se udeleževal nevarnih iger in razkošnih veselíc, ni iskal lahkožive tovaršije ne po dnevi ne po noči, ne v samskem, ne v zakonskem stanu. Ob prostem času je bral kaj svetega ali sicer spodbudnega in podučnega; tudi sta ta dva zakonska rada hodila tolažit uboge bolnike, ki niso mogli v cerkev. Postno zapoved so v tej hiši spolnovali zvesto, akoravno so imeli tudi težka dela. Sv. Izidor si je še sam večkrat naložil kako spokorno delo.

4. Kot pravi učenec Gospodov je vedno gojil v svojem srcu gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega. Bil je usmiljenega srca, in je zato rad pomagal potrebnim siromakom. *In roka Gospodova je bila š njim.* (Luk. 11. 66.) Neko soboto je že vse razdelil med uboge, kar je imel. Kar pride še en berač ter ga poprosi božjega daru. Izidor dobro vé, da je omara že prazna, vendar reče svoji ženi: „Pojdi, poglej, ali ni ničesar več vbogajme dati!“ Ona gre in se silno začudi, ko poprej prazno omaro najde polno živeža. Večkrat se je videlo, da se mu je žito, ki ga je dajal vbogajme, množilo kar v rokah. Njegovo milodarnost so okušale celó živali. Ko gre nekikrat o hudi zimi v mlin in vidi, kako ptiči lačni kljujejo po snegu, odveže vrečo in kopičico zrna

usuje na tla. In glejte, zmleto žito je ta dan dalo več moke, kot drugikrat od polne vreče. Pa tudi sicer se je sv. Izidor dobro zavedel besede svetopisemske: *Pravični skrbi tudi za svojo živino, hudobni pa je neusmiljenega srca.* (Preg. 12, 10.)

5. Čuditi se je tudi potrpežljivosti sv. Izidorja. Nikoli ga ni slišal kdo zakleti, nikoli videl ga po nepotrebnem se jeziti, ker *ljubezen se ne dá rasdražiti, in vse pretrpi, vse prenese* (I. Kor. 13, 5. 7.) Ravnal se je zmiraj po opominu aposteljnove: *Nobeno hudo govorjenje naj ne pride iz vaših ust.* (Ef. 4, 29.) Zato tudi umazana beseda ni nikdar prišla preko ograje njegovih ust. V nesreči je bil ravnodušen, v sreči se ni prevzel. Neki dan je bil svetnik ravno pri sv. maši. Kar ga pride deček klicat, naj hitro gre, volk je napadel njegove konje. Sv. Izidor pa mu odvrne: „Le pojdi domov, božja volja naj se zgodi!“ Po sv. maši gre gledat, in najde volka ubitega pri konjih, živino pa vso zdravo.

V zakonskem stanu je imel najlepši mir in krščansko slogo. O kakem prepiru, zmerjanju ali celó tepenju in tožbah ni bilo nikdar slišati med bogoljubnima zakonskima. Njuno vodilo je bil nauk Jezusov: *Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo privršeno.* (Mat. 6, 33.) Tako ravna prava ljubezen, to išče, a *ne išče svojega.* (I. Kor. 13, 5.) In kar je sv. Izidor iskal, to je tudi našel, in kar je sejal, to je tudi žel.

6. Ker je sv. Izidor v vsem življenju iskal le *kar je gori, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji* (Kol. 3, 1.), zato se je spolnila nad njim beseda psalmistova: *Draga je pred Gospodovim obličjem smrt njegovih svetih.* (115, 6.) Ko doseže blizu 60 let, se ga loti huda mrzlica, katera mu naglo popije vse njegove moči. Vesel pričakuje smrti, dan in uro njenega prihoda sam napové. Dne 15. majnika 1170. prenese angel božji njegovo dušo umrljivega telesa v sv. nebesa, okrepečano s sv. popotnico. Obličje se mu je ob ločitvi razsvetilo in ljudje so klicali: „Svetnik je zemljo zapustil!“ Kako se je vendar moral razveseliti, ko ga je nagovoril božji sodnik: *Dobri in svesti hlapec, ker si bil v malem svest, te bom čez veliko postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda!* (Mat 25, 23.)

Štirideset let pozneje najdejo njegovo truplo in vso obleko nestrohnjeno, torej sv. truplo v cerkvi položé v dragoceno rakev. Mnogo čudežev se je zgodilo na priprošnje sv. Izidorja, čudežev

dovolj izpričanih. Filip III., španski kralj, zboli na nekem potovanju tako hudo, da zdravniki kar obupajo nad njegovim življenjem. Tedaj sklenejo nesti truplo sv. Izidorja v procesiji iz Madrida tje, kjer je kralj ležal bolan. In glejte, komaj ga prinesó iz cerkve, že nevarna mrzlica bolnika pusti. Iz hvaležnosti izvoli Filip svetnika za variha in patrona mesta Madrida in kraljeve hiše, in časti se sv. Izidor, kakor že omenjeno, sploh kot zavetnik kmečkega stanu. Tudi Marija Toribija, njegova blaga žena, se na Španskem časti kot svetnica. Umrla je pet let za možem. L. 1621. je papež Gregorij XV. sv. Izidorja slovesno prištel svetnikom, h krati s sv. Ignacijem Loj., sv. Frančiškom Ks., sv. Filipom Ner., in sveto Terezijo. Njegov god je dné 15. maja.

Na hiši in nad hišo, v kateri sta bivala in delovala sv. Izidor in njegova žena Marija, je bil napis z zlatimi črkami: Na božjem blagoslovu je vse ležeče. Kako se je torej trudil sv. Izidor za božji blagoslov? Iz današnje pridige ste mogli posneti, da mu je bilo vedno pravilo: „Moli, delaj in živi v strahu božjem!“ In to je, kar kliče božji blagoslov iz nebes. Psalmist trdi: *Mlad sem bil, in sem se postaral; pa nisem videl pravičnega zapuščenega, in ne njegovega saroda kruha prositi.* (36, 25.) In zopet: *Glejte! tako bo oblagodarjen človek, ki se boji Gospoda.* (127, 14.)

Vprašam pa dalje: S čim pa se odganja blagoslov božji? Odganja se z brezbožnostjo, z zanemarjanjem službe božje, z obrekovanjem namestnikov božjih; odganja se s krivičnostjo, z nečistostjo, z nezmernostjo, z preklinjevanjem, z lenobo; sploh z grehom, zlasti smrtnim, čegar podoba je noč v današnjem evangeliju.

Če hočete torej, ljudi kristjani, da bo Bog nad vas obilno razlival roso svojega blagoslova, ravnajte se po zgledu svojega sv. patrona Izidorja in ravnajte se vedno po pravilu: „Moli, delaj; živi v strahu božjem!“ Z drugimi besedami: Delajte dobro in varujte se hudega! Pa tudi priporočajte se prav zaupno večkrat sv. Izidorju, da bi vas Vsemogočni na njegovo priprošnjo obilno blagoslavljal in vedno oblagodarjal na duši in telesu. Amen.

Val. Bernik.

Praznik sv. Petra in Pavla.

1. Sv. apostola Peter in Pavel — zgled spokornosti.

Karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

Mat. 16, 16.

Vsevedni in neskončno modri Bog je vedel od vekomaj, da bo človek zlorabil svojo prosto voljo in z raznimi grehi ranil svojo dušo. Zato je v svojem neskončnem usmiljenju pripravil zdravilo in hladilni balzam ranjeni duši. Že v stari zavezi je po prerokih naznanil izraelovim otrokom, da noče njih smrti, marveč da se spokoré in živé. Obljubil jim je, da skesanega in potrtega srca ne bo zavrgel. V novi zavezi pa je ustanovil sv. cerkev, kateri je dal oblast, da sme celo grehe odpuščati. Sv. Petru je izročil ključé, njega postavil za vrhovnega poglavarja sv. cerkve in mu rekel: *Karkoli boš savel . . .* O blažena ustanova, po kateri se pretrgajo satanove vezi, duša se omije madežev, luč posvečujoče milosti božje se z nova prižge, pekel se zapre, nebesa odpró. Res, Bog je neskončno usmiljen, ker vsakemu človeku dá čas in priložnost, da se zamore spokoriti in zveličati. Dosti je pa grešnikov, ki časa in priložnosti pokore ne porabijo in se pogubijo. Njim hočem tedaj danes pred oči postaviti sv. apostola Petra in Pavla, ki nas učita,

1. Kaj naj storimo, da se resnično spokorimo,
2. in kaj nam resnična pokora donáša.

I. 1. Sv. Avguštin pravi, da Bog včasih pripusti kako zlo; a po svoji neskončni modrosti zna iz njega izvesti velike blage. Bog je pripustil, da sta grešila Adam in Eva. Zakaj pa? Zato, da je potem poslal Odrešenika, ki nam je s svojim odrešenjem več koristil, nego je Adam z grehom pokvaril. — Bog je pripustil da so hudobni Jakobovi sinovi prodali Jožefa v egiptsko sužnost. Pa zakaj? Zato, da je Jožefa povzdignil na kraljevi prestol in da se je Izrael v Egiptu okreпил in namnožil. — Ravno tako je pa tudi Bog pripustil, da sta prvaka apostolov, Peter in Pavel, padla, nam vsem v svarilo, grešnikom posebej v spodbudo, da se pokoré po njunem zgledu.

1. Kaka je bila pokora apostolov Petra in Pavla? — Ona dva sta greh nemudoma zapustila, kakor hitro sta se ga zavedla. Komaj Jezus Petra pogleda, se ta že sramuje svoje nezvestobe in jo studi iz celega srca. Komaj Pavel čuje iz nebes besede: *Jaz sem Jezus, ki ga preganjaš*, že jenja biti preganjavec cerkve in vpraša: *Gospod, kaj hočeš, da storim?* — Peter zapusti Kajfovo hišo in Pavel izstopi iz judovske sinagoge ter raztrga pisma, ki jih je seboj nesel do predstojnikov v Damasku, da bi imel kristjane zvezane pripeljati v Jeruzalem. Kakor hitro ju zadene žarek božjega usmiljenja, nemudoma, tisti hip se spreobrmeta k Gospodu, njunemu Bogu.

Kristjani, glejte prvi pogoj resnične pokore. Kakor hitro začujete božji glas, nemudoma zapustite greh, ogibajte se grešne priložnosti in zatirajte hudo nagnenje. Ako tega ne storite, nikdar se ne boste spreobrnil. Marsikteri pač pravi: *Dà, dà, drugače bo treba živeti, po tem potu ne pridem v nebesa. Sčasoma postanem drug človek, da le mine zapeljiva mladost, ali da le še enkrat končam to ali ono sitnost, zlasti pa, ko nastopim določen stan ali službo, potem bo pa vse drugače. Tako besedičenje je prazno hotenje, o katerem pravi sv. Duh: *Lenuh hoče in noče.* (Preg. 13, 4.) Kdor se hoče resnično spreobrniti, on mora vsem sovražnikom iz srca odpustiti, hude razvade odložiti, krivično blago povrniti, dolžnosti stanu vestno izpolnovati in zlasti skrbeti, da je dobro poučen v krščanskem nauku. Zastonj pričakujemo spreobrnjenja od osebe, ki noče zapustiti bližnje priložnosti, se noče ločiti od one osebe, se noče ogibati one hiše, one družbe. Igravec se ne bo poboljšal, dokler se ne odreče zapeljivim tovarišem; nezmernež ne bo zapustil svoje strasti, dokler bo zahajal v priljubljeno gostilno; in dekle, ki hodi na plesišča, ne bode dolgo nedolžna. Kajti v teh in enacih priložnostih je skušnjava hudobnega duha močnejša, človeška moč šibkejša in božja pomoč redkejša. Bežite, pa se boste rešili. Zapustite greh, naglo, brzo, brez odlašanja, kakor sta storila apostola Peter in Pavel in nikar ne odlašajte spreobrnjenja od dneva do dneva.*

2. Ko ste pa zapustili pot greha, obžalujte greh iz celega srca. Tudi v tem obžalovanju sta vam Peter in Pavel najlepši zgled. Ko je Gospod Petra pogledal, je šel Peter vun, na samotni kraj in je bridko jokal. Pavel pa je šel v Damask v hišo nekega Jezusovega učenca, je tri dni molil in ni nič jedel. Peter in Pavel, oba sta tedaj v samoti premišljevala, kaj sta

storila. Vest jima je očitala grdo nezvestobo, veliko pohujšanje, ki sta ga dala. Pred oči jima je stopila kazen, ki sta jo zaslužila, in nemilost božja, ki sta si jo nakopala. O da nam je bilo dano gledati v njuno srce, mi bi bili videli, kako grozna sramota ju je napolnjevala; občutila sta velik stud nad storjenim grehom, sama sebe sta se sramovala in se zaničevala. Edino v solzah resničnega kesanja najdeta nekoliko tolažbe. Njima ne pride na mar, da bi greh zmanjševala, da bi ga izgovarjala; velikoveč zatrjujeta pred celim svetom, da nista vredna imenovana biti apostola Kristusova.

Glejte tu zgled, kako je treba objokovati svoje grehe. Spokornik ni da bi moral v resnici jokati in zdihovati; neobhodno potrebno pa je, da ima notranje kesanje, ki se razodeva nele s skesanimi besedami, marveč v srčnem bolu. Kesanje mora biti nadnaravno, prihajajoče iz nadnaravnih nagibov, iz polne ljubezni do Boga; človeku mora biti zato žal, ker je Boga razžalil, ali vsaj zato, ker je nebesa izgubil, pekel zaslužil. Ta žalost mora obsegati ne samo en greh, marveč vse brez razločka in človek mora biti pripravljen rajši vse pretrpeti, kot Boga še enkrat nalašč in iz hudobije žaliti.

Tako, predragi, mora biti tudi naše kesanje. Tudi mi se moramo podati v samoto svojega srca in v duhu zbrani premišljujemo, kolikokrat in kako hudo smo žalili neskončno veličastvo božje; premišljujemo kazni, ki smo jih zaslužili, sodbo, ki smo si jo nakopali; ozrimo se v nebo, ki nam ga je zaprl greh, v pekel, katerega nam je odprl, zlasti pa poglejmo podobo križanega Jezusa in štejmo, če moremo, rane, ki so mu jih vsekali naši grehi. Ta pogled bo zbudil v našem srcu odkritosrčno kesanje, mi ne bomo več olepšavali svojih grehov, jih v spovedi ne več zmanjševali, marveč odkritosrčno se jih bomo obtožili Kristusovemu namestniku, radovoljno bomo prevzeli vsaktero pokoro in tako zadostovali za svoje grehe.

3. O kako ostro sta apostola zadostovala za svoje pregrehe. Peter je Kristusa zatajil; ali po svojem spreobrnenu je očitno spoznaval in oznanjeval pred judi in neverniki, pred nizkimi in visokimi, pred kralji in cesarji. Sv. Pavel je kristjane preganjal, ali po svojem spreobrnenu je iskal kristjane in razširjal kraljestvo božje na zemlji. Kdo prešteje težave in dela, ki sta jih apostola pozneje izvrševala? Kdo križe, ki sta jih prenašala za voljo Jezusa? Njihovo življenje je bilo pravo, dolgo mučeništvo

Od judovskih in poganskih oblastnij sta prejela tepenje in zasramovanje. Trpela sta lakoto, žejo, nagoto, revščino, preganjanje, nazadnje pa smrt. Peter je bil križan, Pavel pa obglavljen; z lastno krvjo sta omila vse svoje pregrehe. Umrta sta za Jezusa in umirajoča sta lahko rekla: Poslušaj svet! Tako se je treba pokoriti in za svoje grehe zadostiti.

Zatorej kristjan, če si bil doslej len in vnemaren za svojo dušo, kot spokornik bodi vnet in skrben za izveličanje svoje duše. Če si bil poprej lakomen in skop, odslej rad dajaj vbogajme. Poprej si bil vdan nečimernosti in razkošnosti, odpovej se sedaj celó dovoljenemu razveseljevanju. Poprej si pohujševal bližnjega, sedaj ga spodbujaj z lepim zgledom in moli zanj.

Blagor spokorniku, ki na ta način popravlja storjeno škodo, pokora mu bode donesla velikansk dobiček.

II Človek se straši težave spokorjenja; ako se pa ozrè na dobiček prave pokore, potem ga vleče nevidna moč k pokori. Kaj pa učini pokora?

1. Grešniku vrne izgubljeno dušno življenje ali življenje milosti. Žalostno je življenje grešnika. Izgubil je posvečujočo milost božjo, ki presega bogastvo celega sveta; grešnik prestane biti otrok božji, dedič nebeškega kraljestva, njegova duša je нравno mrtva in kakor kamen leži težko na njem jeza božja. V takem stanu sta bila tudi apostola Peter in Pavel. Peter je zatajil svojega Gospoda, odpovedal se je svojemu Pastirju in postal je izgubljena ovca. Pavel je preganjal mlado cerkev in kri kristjanov je klicala v nebo po maščevanju. Pa kako naglo se je spremenil njima žalosten stan. V trenutku je zginila nad njima megla božje jeze, Bog je zopet prižgal luč milosti božje v njuni duši, postala sta zopet otroka božja, tempelj sv. Duha. O čudovita moč solzâ! O velik dobiček prave pokore! — Grešnik! Bodi še tako zakopan v pregrehah, ako se pa skesaš, spoveš, zaslišal boš besede, ki jih sv. apostol Pavel piše Korinčanom: *Umiti ste, posvečeni ste, opravičeni ste*. Bog vas zopet vsprejme za svoje ljube otroke, vaša imena so zopet zapisana v knjigo življenja. Kdo bi bil torej tako nespameten, da bi hotel ostati v svojih pregrehah? Spreobrnite se torej iz celega srca k Gospodu in Bog vam bo pokazal zopet svoje milo obličje.

2. Po pokori si človek posebno nakloni Boga. Čem globlje sta apostola padla, tem višji ju je povzdignil Gospod. Dasiravno je Peter trikrat zatajil Jezusa, vendar se je njemu naj-

prej prikazal po svojem vstajenju; njemu je izročil v skrb jagnjeta in ovce, njega je postavil za vidnega poglavarja na zemlji. — Pavel, ki je prej kakor grabeči volk trgal Kristusovo čredo, je postal izvoljena posoda, da nese ime Gospodovo pred kralje in oblastnike sveta. Dà, Gospod mu je dal še v življenju gledati veselje tretjih nebes.

Grešnik! Tudi tebe, ako se spreobrneš, bode Gospod prijazno sprejel, kakor je oče sprejel izgubljenega sina; na srce te bo pri-tisnil in oblagodaril z nebeškimi tolažili. Ne plaši se truda, ne boj se znoja, samo začni enkrat, Gospod te bo s sladko silo nase potegnil in ti tvoje breme olajšal in osladil.

3. Največje plačilo za resnično pokoro pa so s v. n e b e s a. Sveta spokornika Peter in Pavel sta že gori. Kdo more umeti čast, ki jo uživata gori? O Bog, to veš le ti, ki sam deliš krone; to vesta vidva, ki sta krone prejela v plačilo za svojo pokoro, za svoje delo, za svoje solze! O grešnik, kako ti je pri srcu, ko to premišljuješ? Ali se ne čudiš božjemu usmiljenju? Ali te navdaja ono s sladkim zaupanjem, da prejmeš tudi ti enkrat nebeško krono, ako boš odslej delal stanovitno in resnično pokoro? Zdi se mi, da si tudi ti premagan od božjega usmiljenja. Zdi se mi, da čujem iz tvojih ust besede: Gospod! Kaj hočeš, da mi je storiti? — Ali hočeš, da odpustim svojim sovražnikom? Dà, jaz jim odpustim iz celega srca in tebi prepuščam maščevanje. Ali hočeš, da se odpovem pregrešni zvezi, krivičnemu blagu, grešni priložnosti? Dà, od tega trenutka se vsemu odpovem. Ali hočeš, da se skesam svojih grehov, da se jih spovem in zanje zadostim? Glej, kesam se jih, nemudoma hočem opraviti dobro spoved in potem delati pokoro vse dni svojega življenja.

O blagor tebi, skesani grešnik, če tale čuvstva navdajajo tvojo dušo, in če spolniš, kar si sklenil. Ti, ki si apostolom sledil v greh, pojdi za njimi tudi v pokoro in Gospod Bog ti bo položil na glavo krono večnega življenja. Amen. P. H.

2. Dva svečnika.

Ona sta dva svečnika, ki pred Gos-podom zemlje stojita. (Raz. 11, 4.)

Sv. Janez v skrivnem razodenju govori o dveh „pričevavcih“, katera prispodablja dvema oljkama kot maziljena z oljem milosti

božje ter navdana z nebeško močjo. Dalje rabi še drugo primero rekoč, da *sta ona dva svečnika, ki pred Gospodom zemlje stojita*. Naj je imel tedaj sv. Janez v mislih zlasti Henoha in Elija, kakor menijo sveti učeniški, vendar smemo te besede obrniti tudi na ona dva spričevavca sv. cerkve, katerih mučeniške smrti nas spominja današnji visoki praznik. To sta prvaka apostolov sv. Peter in sv. Pavel. Ona dva s svojim zgledom, s svojimi čednostmi in dobrimi deli svetita, kakor dva svetlo plamteča svečnika pred Gospodom nam, udom tiste cerkve, katere resničnost sta zapečatila s svojo krvjo. Sv. Janez Zlatoust posebej pravi o sv. Pavlu, da je srce sv. Pavla „krasen vrt čednosti in raj duhovni“. A nikar ne pričakujte, verni poslušavci, da bi vam popisal vse čednosti sv. Petra in Pavla, to mi ni mogoče; omejim se samo na tri, in te so: I. Njuna močna in živa vera, II. ponižna spokornost, III. stanovitna ljubezen. V ta dva svečnika s trojno lučjo uprite zdaj svoje oči, ljubi kristjani!

I. Prekrasno je plamtela luč sv. vere na teh dveh svečnikih, zato sta nam sv. Peter in Pavel prvič zgled močne, žive vere.

a) Božji Zveličar je poklical Simona Petra in njegovega brata Andreja za saboj z besedami: *Hodita za menoj, in vaju bom storil ribiča ljudi*. In sv. brata sta Gospoda precej ubogala. Sv. Matevž pravi: *Ona pa sta koj svoje mreže popustila, in sta šla sa njim*. (4, 19, 20.) Sv. Peter odslej Gospoda ni več zapustil, njega je najraje poslušal, njegove nebeške nauke željno sprejemal. Zato je tudi rekel Jezusu, ko je ob obljubi sv. Rešnjega Telesa veliko učencev odstopilo od njega: *Gospod! h komu pojdemo? Ti imaš besede večnega življenja; in mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin božji*. (Jan. 6, 69. 70.) Njegova vera se je dan na dan krepila po nauku in po čudežih Jezusovih. Kako je bil prepričan o božji osebi Jezusovi, slišali smo tudi v današnjem sv. evangeliju. *Ti si Kristus, Sin živnega Boga*. Tak odgovor v imenu vseh drugih učencev, je bil tudi najboljši in naprimerniši za njega, kateri je bil odločen, da postane poglavar vseh apostolov in poglavar sv. cerkve. Zato je pa Gospod za sv. Petra posebej molil, da *ne jenja njegova vera* in da *potrdi svoje brate*. (Luk. 22, 32.)

Ko je sv. Peter svojo živo vero tako zatrdil Gospodu, tedaj mu je v plačilo zato Gospod dal precej tudi obljubo, da bo on vidna podlaga vidne cerkve, ki bo zidana nanj, na skalo, nepremagljivo, in da bo imel vso sodno oblast v sv. cerkvi. Jezus mu je rekel: *Pa tudi jaz povem tebi: Ti si Peter In tebi bom dal ključe* Kdor ima ključe, ta je gospodar. Tako je izražena s temi besedami tista čast in moč, katero si je prislužil sv. Peter s svojo močno in živo vero do mučeniške smrti na križu.

b) Enakih lastnosti je bila vera sv. Pavla. Ko se mu Jezus prikaže na potu v Damask, postane hipoma ves drug, iz preganjavca Savla spričevavec Pavel. Odslej oznanuje Kristusa križanega tako ognjevito, tako prepričavno in tako razsodno, da se imenuje „učenik narodov“, učenik nevernikov. Prepričan je bil o sv. veri Jezusovi tako do dna svoje duše, da je zapisal samozavestne besede: *Vem, komu sem veroval.* (II. Tim. 1, 12.) Jezusa, njegovo resnico in milost je tako prevzel va-se, da je rekel: *Živim pa, toda ne jas; živi pa v meni Kristus.* (Gal. 2, 20.) Njegove močne vere ni mogla omajati nobena sila, nobeno obrekovanje; nobena nevarnost, kakršnih ima apostol zapisanih breštevila v 2. listu do Kor., kar se bere 2. predpelnično nedeljo. O sv. Pavlu veljajo tudi besede, katere je sv. Lukež zapisal o sv. Petru in drugih apostolih: *Oni pa so šli veseli spred sbora, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusovega imena sramovanje trpeti.* (Dej. ap. 5, 41.) Ko slutí, da bo treba zadnje spričevanje oddati za Jezusa s krvjo, napiše svojemu učencu Timoteju besede: *Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil.* (II. Tim. 4, 7.) In prejel je *krono pravice.* (II. Tim. 4. 8.) Umril je pod mečem na današnji dan, kakor sv. Peter istega leta 67 po Kr., v 14. l. vlade Neronove. Nevidni poglavar sv. cerkve, Jezus Kristus, Sin božji, je spremenil njuno vero v gledanje božjega veličastva. Ugasnila je ena luč na vsakem svečniku *savoljo tiste bliščeče svetlobe nebeške.* (Dej. ap. 22, 11.)

II. Ob drugi luči občudujmo ponižno spokornost obeh apostolov. Imela sta zares mnogo popraviti s pokoro. Apostol Peter je sramotno zatajil svojega Učenika in Zveličarja, sv. Pavel je Jezusa kar preganjal v njegovih vernikih.

a) Ponižno se je sv. Peter zavedal svoje grešnosti še pred tistim velikim padcem, zato je rekel Jezusu: *Gospod, pojdi od mene, ker sem grešen človek!* (Luk. 5, 8.) In pri zadnji večerji

se je iz ponižnosti branil, da bi mu Gospod umival noge. Padeč Petrov je Bog pripustil zato, ker je predrzno zaupal vase ter se pomešal v nevarno družčino, pripustil pa tudi zato, da bi se vera in ljubezen njegova v ponižni pokori bolj očistili in požlahtnili. Ko je sv. Peter zatajil Jezusa ter ga je Jezus milo pogledal, *je šel ven. in je bridko jokal.* (Mat. 26, 75.) Odslej se je celo svoje življenje pokoril. Mnogo grenkih solzá mu je poteklo po licu, mnogo se je zatajeval in premagoval, veliko si nakladal spokornih del, da bi zbrisal svoj grešni madež, kateri mu je stopil ob vsakem petelinovem petju živo pred oči. „Tako naj bi bil sv. Peter, kakor je bil prvi v apostolski časti, prvi tudi v ponižnosti“, pravi sv. Gregorij.

b) Jezus pokliče Pavla rekoč: *Savel! Savel! kaj me preganjaš?* (Dej. ap. 9, 4.) Tedaj pa Savel precej ves skesan, popraša: *Gospod! kaj hočeš, da naj storim?* (Dej. ap. 9, 6.) In ko mu božji glas veli, naj gre v Damask, da ga ondi podučí učenec Gospodov Ananija, tedaj Savel tudi naglo uboga in kmalu oznanuje Jezusa, Sina božjega.

Sv. Pavel v svojih listih sam večkrat ponižno prizná, da je preganjal sv. cerkev. V I. l. do Kor. (15, 9.), n. pr. pravi: „Jaz sem najmanjši apostol in nisem vreden apostol imenovan biti, ker sem preganjal cerkev božjo.“ Do sodnjega dne ostane lastna obtožba zapisana kot znamenje neizrečeno ponižne spokornosti svetega Pavla.

Oba apostola sta se v svojem življenju tako dovršeno spokorila, da nam ju stavi sv. cerkev pred oči kot zgled prave in resnične pokore, združene s tisto ponižnostjo, katero Bog povišuje in plačuje popolnoma na onem svetu.

Kristjani! Ozirajmo se večkrat na to drugo luč obeh svečnikov, katera nam ponavlja oznanuje opomin sv. Petra: „*Spokorite in spreobrnite se tedaj, da se zbrisejo vaši grehi!*“ (Dej. ap. 3, 19.)

III. Sv. apostola nam svetita — tretjič — tudi najlepše v stanovitni ljubezni. Kdo ne vé, da je sv. Peter trikrat zatrdil od mrtvih vstalemu Jezusu svojo ljubezen? V plačilo zato spolni zdaj Gospod svojo obljubo ter mu veli: *Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!* (Jan. 21.) Tako je postal sv. Peter nadpastir sv. cerkve, vrhovni poglavar sv. cerkve, in nezmotljivi čuvaj njenih resnic.

Sv. P a v e l pa je zapisal med drugim te-le besede: *Ljubesen Kristusova nas priganja.* (II. Kor. 5, 14.) *Kristus je meni življenje in smrt (v smrti) dobiček.* (Fil. 1, 21.) *Svest sem si namreč, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ... ne druga stvar nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Jezusu Kristusu Gospodu našem.* (Rim. 8, 38, 39.)

Da, ljubezen, neizmerna ljubezen do Boga, do njegovega Sina Jezusa Kristusa, in do bližnjega je prevevala in spremljala vse njuno apostolsko delovanje. Noben trud se jima ni zdel prevelik, nobena pot pretežavna, nobena dežela preoddaljena, nobeno ljudstvo prenizko, da ne bi hotela tjekaj ponesti presv. Imena Jezusovega. Njuna ljubezen je bila tako stanovitna, da se nista ustrašila ne preganjanja med Judi in neverniki, ne zasramovanja, ne ječe, ne verig, ne krvavih udarcev. Koliko prepričevalnih govorov sta imela pred preprostim ljudstvom, pa tudi pred učenjaki in mogočnjaki! Koliko grešnikov sta spravila na pot resne pokore in v nebesa! Koliko tolažbe polnih besed je prišlo iz njihovih ljubezni vnetih src do revnih, bolnih, preganjanih! Kdo našteje vse čudeže, katere je Bog storil po teh dveh svetih možeh v dušni in telesni blagor vernikov pa v potrdilo svoji cerkvi? Kdo zna za vsa njuna navodila k pobožnemu življenju? Oba lista sv. Petra, vsi štirinajsteri sv. Pavla in dejanje apostolov nam priča, kako velik plamen sv. ljubezni je plapolal na teh dveh svečnikih pred Gospodom.

Koliko ljubezen do bližnjega dihajo začetne besede iz 3. poglavja v II. l. sv. Petra: *Glejte, preljubi! to je drugi list, ki vam ga pišem, v katerem spodbadam z opominjevanjem vaše čisto srce, da se spomnite besedi, ki sem vam jih prej pravil iz svetih prerokov.* Tako piše prvi papež vernikom v Aziji potem, ko jih je v I. l. (4, 8,) tako-le opomnil: *Pred vsem pa imejte vedno ljubesen med seboj, ker ljubesen pokrije obilnost grehov.*

V tem oziru nam je sv. P a v e l v 13. pogl. svojega prvega lista do Kor. zapustil preznamenit hvalospev o moči sv. ljubezni začevši tako-le: *Ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubesni pa bi ne imel, bi bil kakor bučeč bron ali svoneč svonec.* Ljubezen do neumrjočih duš diše zlasti tudi ta-le slovesni stavek iz I. do Fil. (1, 8): *Bog mi je priča, kako šelim po vas vseh v srcu Jezusa Kristusa.* Najžarniše pa je vsplamtela njegova junaška ljubezen, ko je zapisal Rimljanom (9, 3,) besede:

Želel sem jaz sam preklet biti, ločen od Kristusa, za svoje brate, kateri so moji rojaki po mesu.

Tako nam torej svetita s trojno lučjo *ona dva svečnika, ki pred Gospodom zemlje stojita*. Predragi v Kristusu! Ko smo si zdaj ogledali izmed množice čednosti na prvakah apostolov tri, katere se lesketajo na njih najlepše, poglejmo nekoliko v svoje srce pomneč besedi apostolovih: *Bodite moji posnemačci, kakor sem jaz Kristusov!* (I. Kor. 11, 1.) Vprašajmo se: Ali je tudi naša vera močna in živa? Ali smo dovolj hvaležni zanj? Ali smo pripravljeni vsaj kako malo neprijetnost prenesti za tisto sv. vero, za katero sta prvaka aposteljnov neustrašeno govorila in neumorno delala, dokler nista celo svojega življenja dala zanj? Ali se zavedamo vselej besedi sv. Petra: *Boga je treba bolj slušati, kakor ljudi*. (Dejanje ap. 5, 29.) In spokornost naša, kakšna je? Ali ne zmaguje v nas bolj samoljubje, kakor samozatajevanje? Ali ne gospoduje v nas bolj napuh, kot ponižnost? In ali ni vsled tega naša pokora mnogo premajhna? Pa ljubezen naša do Boga, do Jezusa, do bližnjega ali je dovolj goreča? Ali nam kaj gre k srcu trpljenje katoliške cerkve, sv. očeta, škofov, mašnikov, ko jih hudobni svet obrekuje, ponižuje, preklinja? Ali smo dovolj zavedni katoličani? Ali smo poslušni in vredni otroci matere sv. cerkve? — Tako in podobno se poprašujmo zlasti današnji praznik! In če nam bo vest očitala, da smo v veri preslabi, v ponižni spokornosti zaostali, v krščanski ljubezni mrzli, tedaj pa se ozrimo na žarne luči obeh svečnikov nebeških in prosimo svetega Petra in Pavla za obilen dar teh čednosti! Prosimo pa svete apostole danes tudi za celo katoliško cerkev, in posebej za naslednika sv. Petra, sv. očeta papeža, da ga nam božja previdnost še dolgo ohrani in ga ne dá v roke njegovih sovražnikov. Amen.

V. Bernik.

Priložnostni govori.

Nagovor vojakom - novincem.

Nastopili ste nov stan, vojaško službo, s tem pa ste tudi prevzeli velike in važne dolžnosti. V kratkem, — na vseh svetih dan — boste morali slovesno, in sicer pri svetem križu, pred

svojo zastavo in pred častniki priseči, da hočete te svoje dolžnosti zvesto izpolnovati.

Vas na te dolžnosti opozoriti, vam pokazati, kako sveta je prisega, to je danes moja naloga.

1. Prisega je sveta. V svetem pismu beremo: *Gospoda svojega Boga se boj, in njemu samemu služi, in pri njegovem imenu prisezi!* Torej ne človeka, ampak Boga samega bodete poklicali za pričo, ne le pred ljudmi, marveč pred vsevednim Bogom samim bodete prisegli. Slovesno bodete obljubili, da hočete biti zvesti in udani in pokorni svojemu cesarju in onim, katere vam je on dal za predstojnike in poglavarje.

Bog gleda v srce, on pozna vse tvoje še tako skrite misli, in zato ga ne moreš, ne smeš goljufati, tvoja obljuba in prisega mora priti od srca, mora biti resnična! To dobro pomislite, vojaki, ko bodete prisegali!

2. Boga bodete poklicali za pričo, v njegovem imenu bodete prisegli, da hočete biti zvesti in udani njega veličanstvu, svojemu cesarju.

Cesar ima svojo oblast od Boga. Tako nas uči apostol: *Ni je oblasti razen one, ki je od Boga . . . Kdor se torej soperstavlja oblasti, se ustavlja božji volji; kateri se pa ustavljajo, si sami nakopljejo pogubljenje.* (Rimlj. 13.) — V imenu božjem vam torej ukazuje cesar in sveta je vaša dolžnost, da ste ubogljivi, zvesti, pokorni in udani vojaki. Vedno morate biti pripravljeni, slediti klicu svojega vladarja, zanj dati, če treba, tudi življenje, zanj preliti v vojski svojo kri, hrabro braniti domovino, se ne ustrašiti nobenega sovražnika.

Dajte cesarju, kar je cesarjevega! — tako je ukazal naš Gospod Jezus Kristus sam in nam položil na srce, da zvesto izpolnimo dolžnosti, ki jih imamo do svojega vladarja, — da zlasti vojak v lepi in častni svoji službi, kadar to zahteva sila, dá za njega svoje življenje!

3. Če ste in morate biti zvesti svojemu cesarju, morate biti zvesti tudi Bogu svojemu, ki je kralj vseh kraljev, vladar vseh vladarjev. V njegovem imenu bodete prisegli, tudi njemu ste dolžni pokorščino, udanost, ljubezen.

Gospod Bog je tudi *Gospod vojskinih trum . . .* Kakor vsakdo, je tudi vojak dolžan, ga poslušati, mu služiti, se držati njegovih zapovedi. Tudi on ni izvzet, ker tudi on bode enkrat,

na sodnji dan, moral dajati odgovor za svoje delovanje in službovanje, za vse, kar je storil in opustil!

Velikokrat, in morda tudi med vami, se sliši: vera, molitev, cerkev i. t. d. — vse to vendar ni za vojaka, — to je morda za druge ljudi, a on za to nima časa, ne priložnosti, in kar je več takih besedi.

Dragi, ne verjemite takim zapeljivim besedam: vsi imamo en in isti cilj, nas vseh dolžnost je, služiti Bogu, nas vse čaka sodba, nas vse po tej sodbi večnost, in sicer večnost: srečna ali nesrečna, zato ne pozabite svojih dolžnosti, ki jih imate do Boga.

Molitve ne pozabite; morda poreče kdo: kaj, molitev vendar ni za vojaka, — zaničevali me bodo zavoljo tega, posmehovali se mi.

Dragi moji, — ne tako! Molitev ni in nikdar ne more biti sramotna. Če služiš zemskemu vladarju, če nosiš, in sicer ponosno častno, njegovo obleko, kako bi moglo biti sramotno, da služiš kralju vseh kraljev, da se klanjaš Gospodu nebes in zemlje, da mu svojo ljubezen kažeš v srčni molitvi, in po nji dobivaš srčno upanje, da te bo on varoval, ti on pomagal v mnogoterih potrebah življenja in službe tvoje!

Velika je vrednost molitve, ker ona povzdiguje človeka nad zemske stvari, ona ga približuje Bogu, s katerim more in sme revni človek govoriti.

Molitev ni sramotna, zakaj, kdo te je jo učil? Ali ni blaga in dobra tvoja mati najprej sklepala tvoje roke, ali te ni ona učila govoriti prelepe besede: „Oče naš, kateri si v nebesih . . .“? — Mati te je to učila, — in to naj bi bilo kaj slabega, kaj sramotnega? Ali se smeš tega sramovati morda kot vojak? Gotovo ne, marveč ravno tako je tvoja dolžnost, da spoštuješ svoje stariše, da jih ubogaš. Zato ne sramujte se molitve, tudi kot vojaki ne!

Molitev je častna, je lepa tudi za vojake, to so pokazali hrabri vojaki, slavni vojskovodje! Imenujem tu samo imena oč *Radecky* in princ *Evgen*. — Princ *Evgen* je uspešno in s slavo branil našo domovino proti krvoločnim Turkom. In ta mož je bil hraber vojak, pa tudi zvest in priden katoličan. Zvesto je izpolnoval vse dolžnosti pravega kristjana, rad je molil, rožni venec mu je bil spremljevalec na trdi poti v vojsko, in ravno pomoč božja, katero si je tako izprosil, mu je pomagala do slavnih zmag!

Tudi slavni vojskovodja, vam gotovo znani dobri oče Ra-decky, je bil mož veren, kreposten, prijatelj molitve, posebno rož-nega venca! Rad ga je molil, v molitvi si je pridobil pomoči božje, da je storil toliko slavnih del!

Torej, dragi vojaki, i ti zgledi vam kažejo, da se ne smete sramovati molitve. Nihče ne bo od vas zahteval dolgih molitev, a nekaj mora vendar vsak, tudi vojak storiti.

Zato molite vsaj kratko in priporočite se zjutraj in zvečer Bogu. Obudite zjutraj dobri namen, da bo vaše delo zaslužno tudi za Boga.

4. Svoje dolžnosti zvesto in pridno izpol-nujte! Če se vam tudi zdi mnogokaj hudo, težko, — pogledjte na Jezusa križanega, ki je tudi toliko storil in trpel in sicer za nas!

Varujte se slabega govorjenja in prekli-njanja! Grdo, nečastno je tako govorjenje tudi za vojaka. Bog vam je dal dar jezika, ali morda zato, da ga žalite z nesramnimi besedami, s kletvijo? Gotovo ne! in pomislite, da bomo enkrat morali dajati pred Bogom, odgovor za vsako prazno, kaj šele za vsako grešno, slabo besedo. — In kletev, kaj vam pomaga? Go-tovo nič, marveč le v greh vas spravi!

Svoje višje in predstojnike častite in bo-dite jim pokorni! To zahteva od vas zapoved božja, ki hoče, da človek spoštuje svoje predstojnike. To storiti ste tudi prisegli, in zato je vaša dolžnost tem večja.

Sovojake ljubite! Bodite si prijatelji, ker morate skupno služiti, ker imate iste dolžnosti, eden in isti cilj. Zato se varujte sovraštva, jeze in preprirov, pomagajte radi eden drugemu, kadar je to mogoče in potrebno!

Dragi! Če se bodete ravnali po teh naukih, potem bode-te pravi, pošteni, avstrijski vojaki, potem bode-te ponos svojemu cesarju, v slavo domovini, potem bode-te tudi mili svojemu Bogu! Ravnajte se torej po teh naukih, kakor nas lepo opominja apo-stol: *Vse spoštujte, brate ljubite; Boga se bojte, kralja častite!* (I. Petr. 2, 17.)

Josip Rozman.

Govor mladeničem Marijine družbe.

(O pripravi za sprejem.)

Predragi mladeniči! Z veseljem moram povedati, da se je zopet oglasilo več vaših tovarišev za sprejem v Marijino družbo; zahvaljujem se zato nebeški Materi, ki jim je naklonila to milost, da se hočejo njej posvetiti, in pred njenim altarjem zbirati, iz ljubezni do najčistejšega Srca Marijinega tudi pravila Marijine družbe spolnovati.

Predno pa se novi mladeniči zavežete nositi dolžnosti Marijinih sinov, tudi treba, da do dobra spoznate, kaj so Marijine družbe, čemu se ustanavljajo, kaj zahteva dobra Marijina družba od svojih udov. Zato hočem danes razložiti, kar sem sicer vže večkrat storil:

I. Kaj so bile Marijine družbe nekdam;

II. Kaj morajo biti Marijine družbe sedaj.

I. Kaj so bile Marijine družbe nekdam.

Sedaj pri nas Marijine družbe niso kaj novega, vsaj je na Kranjskem 5000 mladeničev in 21.000 deklet vpisanih v družbo Marijino; površno tudi pri nas veste, kaj je Marijina družba, vsaj jo imamo vže več let v fari za dekleta in za mladeniče. Srce in pamet vam tudi povesta, da se ne strinja z dolžnostmi Marijinega otroka, da bi si v nedeljo pripenjal Marijino svetinjo na prsa, doma in zunaj med svetom pa bi živel pregrešno ali celo pohujšljivo.

Duha in namena Marijinih družb pa moremo še le prav razumeti, če pogledamo nazaj v stare čase, kakošne so bile Marijine družbe nekdam.

1. Koliko so stare Marijine družbe in kdo jih je prvi ustanavljal?

Tukaj na našem glavnem oltarju vidite na strani podobo sv. Ignacija. Ta svetnik je bil tudi mladenič, pa še prav lep in posveten mladenič, mlad častnik, ves v sebe zaljubljen. Pa postal je velik svetnik. Silno je ljubil Jezusa; zbral je okolu sebe večje število duhovnikov, enako vnetih za čast božjo — imenoval jih je duhovne jezuite, kakor bi jih hotel vže s tem opomniti, da ne smejo nikoli na Jezusa pozabiti. Tudi tukaj na oltarju vidite, da

ima sv. Ignacij v roki tablico z vrezanimi črkami presladkega Imena Jezusovega. Ta mož je živel pred 350 leti, in ta mož je duhovni oče Marijinih družb; ni jih sicer sam začel ustanavljati, marveč šele njegovi tovariši po njegovi smrti — pa sv. Ignacij je zaklical svetu: Ljubimo Jezusa! Ljubimo ga s celo dušo! — Pa kako ga bomo ljubili brez Marije! Kako bomo krotili svoja grešna nagnenja, če nam Marija ne pomaga!

Duhovniki tovarštva Jezusovega so spoznali, da če hočemo Jezusa ljubiti, če se hočemo varovati greha, moramo prej ljubiti Marijo.

In zato je laški pater Sebastjan Kabarosi okolu leta 1540 ustanovil v Sirakuzah na Laškem prvo Marijino družbo.

2. Pa za kakošne ude so se prve Marijine družbe ustanovljale?

Ali mar za kmečke mladeniče? Ali mar samo za ženske ali samo za dekleta? O ne!

Prve Marijine družbe so bile ustanovljene samo za dijake in sicer dijake po tacih šolah, kakor jih bodo ljubljanski škof vpeljali v Št. Vidu nad Ljubljano. Mladi dijaki po mestih so res že učeni, pa mnogokrat tudi zelo razposajeni. Da bi jih obvarovali mladeniških razbrzdanosti, so jih zbirali jezuiti v družbe, v katerih so se nedolžno zabavali, vnemali za ljubezen do Marije, pa pred vsem za ljubezen za čisto, brezmadežno življenje, kakršno Bog ukazuje. V teh družbah se je shajal cvet najboljših in najbolj poštenih mladeničev. Vsacega so imeli delj časa na poskušnji, predno so ga vsprejeli.

Jezuiti so se takrat urno razširili po vseh naših deželah, in kamor šo prišli, povsod so ustanovili za dijake Marijine družbe, l. 1605 tudi v Ljubljani.

Pa kmalu niso imeli samo družb za dijake, ampak tudi za druge meščane, večinoma razdeljene po stanovih: vsak stan je imel zase kongregacijo. Prvi državni uradniki in najvišji knezi se niso sramovali pristopiti v Marijino družbo. Koliko udov so tedaj štele Marijine družbe, to nam pove učeni jezuit P. Löffler: „V 17. stoletju je utegnilo znašati število vseh mož in mladeničev v Nemčiji in Avstriji v Marijinih družbah nad 1 milijon. Samo v 20 mestih, iz katerih so se nam ohranili zapisniki, je bilo družbenikov 60.000. Izmed teh je pripadalo na izobražene, višje stanove 36.000, oženjenih meščanov je bilo 18.000, mladeničev 6000, med njimi 4000 dijakov.“

Če slišimo te številke, moramo z žalostjo priznati, kako hudo so se spremenile razmere posebno po mestih. 60.000 družbenikov, med njimi na tisoče odličnih gospodov, se ni sramovalo udeleževati se Marijinih slovesnosti! Tedaj so vsprejemali v Marijine družbe samo moške, ti naj bi bili luč postavljena na svečnik, da bi drugim svetila in druge ogrevala. Bili so tudi takrat žalostni časi, velika pohujšanja, britka preganjanja, a vendar so bili še srečni časi, ki so rodili može, ki so se s ponosom zavedali časti svoje, da morejo služiti Mariji.

3. Čemu so pa tedaj tako ustanavljali Marijine družbe?

To povedó papež Benedikt XIV. v svojem „zlatem pismu“: „V Marijinih družbah se napeljuje ude, da se posveté Mariji in prisrčno časté, nebeško Mater, da s pomočjo tiste, ki je mati lepe ljubezni, strahu in spoznanja božjega, dospó na vrhunec popolnosti in si s tem zagotové večno zveličanje. Neverjetno je, koliko milosti so ljudje raznih stanov zajemali iz teh družb.“

a) Marijina družba je zbirala pod Marijino zastavo, pod Marijino okrilje razne stanovce, da se navzamejo svetega spoštovanja in otroške ljubezni do nebeške kraljice. Sv. Alojzij in sv. Stanislav Kostka sta bila uda Marijine družbe; sloveči papež Benedikt XIV. in sedanji sv. Oče Leon XIII. sta poleg mnogo drugih — tudi uda Marijinih družb.

Kakošno spoštovanje so imeli mogočni kralji do nebeške kraljice, kaže dogodek iz življenja Maksimilijana bavarskega. Leta 1595 je prišel nekoč v Ingolstadt. Sprejeli so ga z velikimi slovesnostmi. Takoj vpraša vojvoda: „Je danes shod Marijine družbe?“ — „Vaša presvetlost! radi vašega dohoda danes to še ni gotovo!“ — „Pa zakaj tako? — odgovori vojvoda — „jaz sem ud Marijine družbe in v posvetilni molitvi sem obljubil, da ne bom nikdar kaj pripustil zoper čast Marije. To bi bila zame sramota, da bi se danes radi mene Mariji slava kratila; jaz molim vsak dan, da bi bil za zmeraj zvest služabnik Marijin. Le imejte shod; tudi jaz pridem zraven.“ Ta slavni mož počiva sedaj v Marijinem svetišču v Altöttingu. Njegov grob ima napis: „Tukaj se hrani srce Maksimilijana I.; v življenju je zasnovalo velika dejanja in ljubilo Marijo. Popotnik, čuj, Maksimiljan ljubi Marijo tudi po smrti.“¹⁾

b) Ta, kdor tako ljubi Marijo, ali more še delati greh, ali more Boga pozabiti, pozabiti na Jezusa v sv. zakramentu?

¹⁾ P. Löffler, Mar. Congr. p. 63.

To je bil drug namen nekdanjim Marijinim družbam: s pomočjo Marije požlahtnjevati srca mladeničem, jih ogreti za čednost, jih povzdigniti iz vsakdanjega blata, iz tiste mesenosti, v katero mladi ljudje v svoji površnosti in lahkomišljenosti tako radi in tako hitro zaidejo.

Sebe posvetiti in drugim lep zgled dajati: to sta bila cilja Marijinim družbenikom. Namen Marijine družbe ni bil, in tudi sedaj ni, samo s kako molitvijo vsak dan mater božjo počastiti, marveč namen Marijinim družbam je bil: Kongreganiste vaditi, da res po zapovedih božjih živé.

c) Mi smo pa taki, da hočemo, da tisto, kar sami delamo, sami za pravo spoznamo, tudi drugi delajo. Zato so goreči Marijini sinovi pravi apostoli za čast Marije in čast Jezusovo. Papež Gregor XIII. v letu 1577. spričuje, da so tedanji družbeniki skrbeli, da bi se krivoverci povrnili v sv. cerkev, da so prigovarjali trdovratnim grešnikom, da se poboljšajo, napeljavali so slabe kristjane, da opravijo dolgo spoved ali da vsak teden pristopijo k sv. obhajilu, da so poučevali krščanski nauk, posebno o spovedi, o pridigi. V letu 1578. so bili Marijini družbi v Monakovem podeljeni razni odpustki onim, ki bi skušali poravnati sovraštva, ki bi se z besedo ali pismom potegovali za čast Marije, ki bi zavoljo vere stanovitno trpeli zasmehovanje, ki bi skušali odpraviti kako slabo knjigo, — ki bi kaj pripomogli za ohranjenje vere. Tako so bili tedaj dečki in mladi dijaki po Marijinih družbah res pravi vojski sv. cerkve Kristusove; iz teh mladeničev so zrasi možje, vtrjeni v veri, vdani Mariji, in zvesti sv. cerkvi.

Zato ni čuda, da cerkveni pisatelji iz prejšnjih stoletij tako pohvalno pišejo o Marijinih družbah.

Preteklo je 200 let, odkar so se rodile, in papež Benedikt jim je dal najlepše spričevalo:

„Neverjetno je, koliko dobrega so Marijine družbe za razne stanove storile. — Jedni so dosegli milost, da so ohranili nedolžnost ter se še v nežnih letih privadili pobožnosti, tako, da je niso tudi pozneje zapustili, živeči vsikdar tako, kakor se Marijinim služabnikom spodobi, drugim v spodbudo, in sebi v zveličanje. — Drugi, ki so se vže bili zapletli v mreže brezbožnosti, so se ravno po Mariji, katero so po teh družbah jeli ljubiti, oteli pogube; privadili so se zopet na redno življenje in po pripomočkih, katere jim je naklanjala, so zadobili milost, da so ostali stanovitni.“

Vse to je moral tudi vedeti sv. Karol Boromej, ki se je mnogo trudil, da bi razširil in zboljšal Marijine kongregacije; opominjal je spovednike, naj prigovarjajo spovedencem, da vanje pristopijo. Sv. Alfonz Liguori pa jih je imenoval „Noetovo barko“, na kateri se najde zavetje zoper povodenj greha in skušnjav. Jaz sam — tako pravi — sem se ob misijonih prepričal, da so zelo koristne, .. to pa največ zato, ker imajo mnogo pripomočkov, da ohranijo dušo v posvečujoči milosti.“ In isti svetnik je drugičkrat trdil: „Mož, ki ni v Marijini družbi, naredi povprečno več greha, kakor dvajset družih skupaj, ki pridno zahajajo k shodom Marijinih družb.“ Ker so bile marijanske kongregacije za tiste čase tako pomenljive, je jezuitski general Mutius Vitelleschi (prednik duhovnov jezuitov) ukazal, da morejo biti vodniki Marijinih družb vedno le najboljši duhovni.

Tako in to so bile Marijine družbe nekdanj. —

II. Kaj morajo biti Marijine družbe sedaj...?

Kó sem vam pripovedoval, kaj so vse nekdanj delali družbeniki Marijinih družb, kako so sveti možje visoko cenili marijanske kongregacije, je morda eden ali drugi mislil: Take hvale naše Marijine družbe ne zaslužijo... .

Morda je res tako, da v naših Marijinih družbah ni tiste zavednosti, ni tistega hrepenenja po čednosti, ni tiste popolnosti, kakor jo najdemo pri nekdanjih mladeničih. Danes nimamo časa, da bi govorili o tem, kaj je vzrok, da v naših Marijinih družbah ni povsod prvotne gorečnosti. Morda je jeden vzrok ta, da se premalo zavedamo: čemu ustanavljamo Marijine družbe?

Marijine družbe imajo sedaj ravno tisti namen, kakor nekdanj.

1. Posvetiti se Mariji. — V posvetilni molitvi bote molili: „Danes izvolim tebe — o presv. Devica — za svojo gospo, priprošnjico in mater. Trdno sklenem, da ti bom vedno zvesto služil; skrbel bom po svojih močeh, da ti bodo služili tudi drugi.“ — To je prvi namen: res pristrčno Marijo ljubiti in jo posnemati. Marija mora biti vsakemu mladeniču kakor svitlo solnce na nebu, ki preganja mrz in temo ter prinaša luč in življenje. Kako srečen je mladenič, ki se je v mladosti učil Marijo ljubiti! Ali mu bo težko spolnovati zapoved: Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega srca?

2. Drugi namen je: boljšati sama seba... O znano je, koliko mladih strasti kipi in se vzbuja v mladeničevem srcu...

Kaj naj te lažje varuje greha, kakor pogled na Devico najsvetejšo? Kaj naj ti lažje ohrani pravo pamet, da ne zaideš v posvetno življenje, kakor pomoč Marije, ki nikomur milosti svoje ne odreka?

Marijina družba vam ne nalaga nobenih novih dolžnosti; ukazuje vam samo tisto, kar ste dolžni storiti, če ste v Marijini družbi ali ne.

Ker se pa nihče greha za dolgo varovati ne more, če se grešnih priložnosti ne izogiba, zato Marijina družba zahteva od svojih udov, strogo zahteva, da se varujejo najbolj nevarnih mladeniških grešnih priložnosti: „Preklinjevanja, kvantanja, pohujšljivih pesmi, slabe družčine, ponočevanja, plesa, grešnega znanja z drugim spolom, iger za denar, branja protiverskih in pohujšljivih časnikov in knjig, pijančevanja in nepotrebnega obiskovanja krčem.“ —

Kdor tacih reči na pusti, mora se ga iz družbe izključiti ali boljše: kdor noče tacih priložnosti zapustiti, naj v Marijino družbo ne pristopi. —

3. Boljšati tudi druge. — Nekdaj so se Marijini sinovi razhajali kakor mladi apostoli, da na razne načine vtrjujejo kraljestvo božje in rešujejo neumrjoče duše. Taki mladeniči so v resnici pomočniki Kristusovi! Ni čuda, če jih potem svet sovraži, hudobni duh dobre vé, kaj njemu škoduje. Pa, ljubi mladeniči! lahko si mislite sami, koliko veselje napravljate nebeški Materi in božjemu Srcu Jezusovemu, če se za dobre potegujete.

Razume se samo po sebi, če hočete biti drugim v zgled, morate biti sami neomadežanega življenja, sami polni gorečnosti in neustrašenosti. Vaš pogum bo mnogim nasprotnikom usta zamašil in še druge mladeniče v vaše tovarišijo privabil...

Torej, nikar se ne bojmo! Tisoči in tisoči pred vami so si šteli v čast, da smejo Mariji služiti; tisoči in tisoči so si na smrtni postelji šteli za največjo srečo, da so bili v Marijini družbi.

Da bi presv. Devica in sv. Duh tudi vam, dragi mladeniči, izprosila milost, da bi tudi vi postali dobri tovariši naše družbe in dobri ostali: s to željo sklenem. Amen.

J. Mikš.

Govori za Marijine družbe.

13. Skušnjave.

(Konc.)

Poglejmo sv. Jeronima, kateri je potem, ko ne nekaj časa posvetno veselje užival, zapustil svet in se podal v puščavo v sv. deželi, da bi se popolnoma posvetil Bogu. Pa prav v puščavi ga napadajo silne skušnjave, da jih je moral krotiti z najostrejšimi pokorili. On sam o sebi tole piše: „Oblečen sem bil v ostro raševino, postelj mi je bila zemlja, hrana to, kar uživajo puščavniki, ki ne pijejo nič družega, kakor vodo, in ne uživajo nič družega, kakor koreninice, z dolgim postom sem hotel premagati skušnjave, toliko časa nisem nehal moliti in bičati se, dokler ni nehala skušnjava.“

Ni pa zadosti, da smo čuječi, marveč mi moramo tudi moliti. *Čujte in molite!* Sv. vera nas uči, da nam je milost božja potrebna, ako hočemo premagati skušnjave. Ako pa hočemo dobiti to milost, moramo moliti. Čim pogosteje so skušnjave, tem bolj pogostokrat moramo moliti. Ko bi ljudje bolj pridno molili, bi gotovo ne bili tako hudobni, kakor so. Mnogo jih je, ki padejo v skušnjavah, ker jih je malo, kateri bi v nevarnosti z apostoli klical: *Gospod, otmi nas, poginjamo.* (Mat. 8, 25.) Godi se nam, kakor Izraelcem, ki so se bojevali zoper Amalečane. Mej tem, ko je Mojzes molil, so bili Izraelci zmagovalci, ako je pa prenehal, so zmagovali Amalečani. Tudi mi premagamo skušnjave, ako molimo, ako pa ne molimo, premagajo skušnjave nas.

Zlasti pa je treba v skušnjavah zoper sv. čistost naglo se zateči k Bogu. Sv. Duh nam pravi v knjigi modrosti (8, 21.): *Ko sem pa svedel, da ne morem drugači zdržljiv biti, kakor če dá Bog, in še to je bilo modrost vedeti, čegar dar da je ta, sem pred Gospoda stopil in ga prosil, ter sem govoril iz vsega svojega srca.* V skušnjavah kličite sladka imena Jezus in Marijo na pomoč. Saj gledé svojega imena Gospod sam pravi: *V mojem imenu bodo hudiče izganjali.* (Mark. 16, 17.) O Marijinem imenu pa piše sv. Bernard: „Kadar kličemo ime nebeške kraljice, preplašeni beže peklenski duhovi.“

Kakor otrok beži k materi, ako mu preti nevarnost, prav tako se tudi vi zatecite k nebeški svoji materi in k njenemu sinu in zaupljivo kličite: „Jezus, Marija, pomagajta mi!“ Ako to storite, bodite prepričani, da vam bo pomagano, bodite prepričani, da bote premagali hudobnega duha.

Čuječnost in molitev to je vaše orožje zoper skušnjave in tega orožja ne smete nikdar odložiti. Spominjajte se v skušnjavah, da je Bog z vami, da vas v boju ne bo zapustil, ako vi ne zapustite njega, in da Bog dušam, katere se pogumno in vstrajno vojskujejo, deli tolažbe, katerih sladkost presega vse to, kar nam more podati svet, in sicer deli te tolažbe že tukaj na tem svetu, v večnosti pa nam bo dal krono večnega življenja. Amen.

P. Engelbert Pollak.

14. Varuj se grešnih priložnosti.

Pregovor pravi, da priložnost dela tatove. Resničen je ta pregovor, še bolj resničen bi pa bil, ko bi se glasil: Priložnost dela grešnike. Da je temu res tako, spozna in vé pač vsakdo in zato ni treba nobenih dokazov, ker nam resničnost teh besed dokazuje vsakdanja skušnja. Naj bo čednost še tako velika, ako se izpostavi predrzno nevarnosti, bo padla; naj bo sklep še tako trden, ako se predrzno izpostaviš nevarnosti, stopila se bo trdnost tvojega sklepa, kakor se stopi vosek, ako ga približaš ognju.

Ker pa tako lahko pademo, ako se predrzno podamo v grešno priložnost, zato nas Jezus Kristus tako resno opominja, da naj bežimo pred grešno priložnostjo. *Ako te tvoja roka ali tvoja noga pohujša, odsekaj jo in vrzi jo od sebe; bolje ti je hromemu ali kruljevemu iti v življenje, kakor dve roki ali dve nogi imeti, pa vrženemu biti v večni ogenj.* S temi besedami je Gospod hotel reči: Ako ste, otroci Marijini, v bližini oseb ali reči, ki vas zapeljujejo, bežite pred njimi. In ako bi vam bila ta ali ona oseba draga, kakor vam je drago vaše oko, in ako bi vam bila reč, katera vam je priložnost v greh, koristna, kakor so vam k delu koristne roke, in ako bi vam bila ta ali ona družba potrebna, kakor so vam potrebne za hojo noge, ako vam je vse to nevarno, vam ne preostaja drugzega, kakor odpovedati se vsemu temu, ako se hočete zveličati.

Resne in odločne so te besede Zveličarjeve; kaj naj tedaj rečem o onih, ki se nočejo varovati teh priložnosti, marveč se lahkomišljeno v nje podajajo? Takim ne morem reči nič drugzega, kakor besede sv. Duha, ki pravi: *Kdor ljubi nevarnost, bo v njej poginil.*

O nevarnosti torej, v kateri se nahajate, ako ljubite grešne priložnosti, sem se namenil danes govoriti in zato rečem: 1. Ker je vaša slabost velika in 2. ker imajo grešne priložnosti velik vpliv na nas, zato ste se jih dolžne ogibati, ako hočete v dobrem, za katero ste se z vstopom v Marijino družbo odločile, stanovitne ostati.

Grešna priložnost je vse to, kar nas v greh napeljuje, in vsega tega se moramo varovati, ker so zlasti v grešnih priložnostih naše moči slabotne, nasprotno pa so nagibi k grehu zlasti o priložnostih silno močni.

Adamov greh je oslabil naš razum in našo voljo; vsled tega greha je postalo naše meso uporno našemu duhu. Obdani smo tedaj že itak od slabosti in skušnjav, katere postanejo tem večje, čim bližja je priložnost, čim bližja je nevarnost. Že oddaljena skušnjava se večkrat tako polasti naše domišljije, da jo je težko premagati, koliko težje jo bomo premagali, ako smo blizu nje! Ako že žejen človek hrepeni po kozarcu mrzle vode, ako le misli nanj, koliko večje bo postalo to hrepenenje, ako gleda ta kozarec! Ako je človeku, ki v ptujini živi, že sama misel na ljubo domovino toliko mikavna, koliko bolj mu bo vtripalo srce, ako bo vračaje se domov zagledal ljubi dom.

Ali je tedaj mogoče, da boš v dobrem stanovitna ostala, ako se podajaš predrzno v grešno priložnost? Ali mar ne boš padla, ako se skrivaj brez vednosti svojih staršev, da celo po noči pogovarjaš z osebami družega spola, ko je pripuščena že tako slabotna tvoja čednost silnemu viharju skušnjav? Ali boš mar dolgo čista ostala, ako pišeš in sprejemaš zaljubljena pisma, v katerih se ti kaže plamen, ki gori, ki bo pa vžgal tudi v tebi ogenj poželjivosti in ne bo ga, da bi ga pogasil. Da, padla boš, zakaj sv. Duh sam pravi: *Kdor ljubi nevarnost, bo v njej poginil.*

Le poglejmo zgodovino učiteljico velikih resnic. Kralj David se nekega dne sprehaja po strehi svoje palače z namenom uživati svežega zraka. Kar naenkrat padejo oči na osebo, od katere bi jih bil imel takoj odvrniti. Nesrečnež tega ni storil; on ni bežal pred nevarnostjo in s tem dnevom je storil začetek dolgi vrsti pregreh. — Poglejmo sv. Petra, tudi ta predrzno zaupa na svoje moči, predrzno stopi v Kajfovo hišo in spusti se v pogovor s hlapci, kateri so Gospoda vjeli in Peter pade in zataji njega, katerega je tolikanj ljubil.

Sv. Avguštin nam pripoveduje o človeku, kateri je že 85 let preživel v čednosti in kreposti. Kar naenkrat pride v mesto, v katerem je ta mož živel, družba glumačev, med katerimi je bila tudi lepa, toda silno zapeljiva pevka, Listrija po imenu. Akoravno je bil starček že sneženo belih las, vendar se želi vdeležiti gledališke predstave. Česa naj bi se bal? Doba, v kateri najbolj besné nevarne strasti, je zdavno minula: že je bil na boje, na zatajevanje in zmage davno privajen, že toliko let se je vežbal v čednosti svete čistosti, česa naj se tedaj boji? — Starček vstopi, vidi pevko, jo sliši peti, strašne misli se ga lotijo, mislim sledé še grše želje in željam sledi hudobija, v katero je padel 85-letni starček.

Ako je v grešni priložnosti padel David, ki je bil mož po volji božji, ako je padel apostol, ako je padel 85-letni starček, ako so vsi ti padli iz tolikih višav popolnosti, kaj bo s teboj, slabotno revico, ako se podaš v grešno priložnost!

Varujte se torej grešnih priložnosti, katere vas s toliko močjo nagibajo k hudemu, da se temu tudi najtrdnjša volja ne bo mogla zoperstaviti. Ali nisi že večkrat sklenila, da v cerkvi nočeš več govoriti in šepetati med božjo službo s to ali ono tovarišico? Sklenila si, pa kakor hitro sta bili zopet v cerkvi skupaj, prelomila si svoje sklepe! Kolikrat si obljubila, da nočeš več opravljati svojega bližnjega, pa kakor hitro si se sešla s klepetavo osebo, postala si nezvesta svoji obljubi!

Ako je bil popotnik po noči že večkrat na enem in istem mestu napaden in oropan, se bo gotovo bal brez orožja in spremstva zopet po noči popotovati, ker ga je skušnja izučila, da ni varno. Ali ne uči tudi tebe žalostna skušnja, da ni varno podajati se v grešno priložnost, ali bi tedaj ne bila skrajno predrzna in nes pametna, ako bi se v novič vanjo podala?

V priložnostih so padli ljudje izredne čednosti; kaj bo z vami, katerim zadostí večkrat ena sama beseda, en sam pogled in že je vžgan v vas ogenj poželjivosti, ena sama spridena tovarišica, en sam slab zgled in padle ste! Ali ne veste, da ste podobne nežni slabotni pomladanski cvetlici, katero lahko umori prva ledena sapica! Vaše srce je podobno vosku, kateri je sprejemljiv za vsak vtis, podobne ste zemlji, ki sprejme vsako seme, dobro in slabo, in potem tudi dober ali slab sad obrodi.

Bojevati nam je boj zoper nevarnega in premetenega sovražnika, boj, v katerem zmagajo le oni, ki so boječi, le oni, kateri bežé. Oni pa, kateri so predrzni, oni pa, ki se imajo za nepremagljive, bodo prav gotovo premagani.

Le pogledjte dekile, ki je bilo poprej nedolžno, sramežljivo, pa ubogljivo in pobožno, zdaj pa ne moli več, prepira se z brati in sestrami, njeno lice ne zarudi več, ako čuje njeno uho kaj nespodobnega, odkod ta sprememba! Nesrečnica je začela zahajati v slabe tovarišije; ker ni bežala pred grešno priložnostjo, je padla tako globoko. Neki pesnik se ogreva za cvetlico, v kateri se rano v jutru kakor biser krasno blišči rosna kapljica, in žaluje nad isto cvetlico, katera je zvečer v blato poteptana in vzdihne: Pred padcem biser, po padcu blato! Ali ne veljajo te besede v večji meri o duši, katera je zgubila svojo nedolžnost? Oh kako lepa je bila ta duša po prvem obhajilu v svitu svoje nedolžnosti. Toda žalibog vso lepoto je posmodila ledena sapa greha, vso škodo pa je povzročila brezbriznost, s katero se je podajala v grešno priložnost. Spolnile so se besede: *Kdor ljubi nevarnost, bo v njej poginil.*

V grešnih priložnostih pa ne oslabé le naše moči in ne raste le moč skušnjav, marveč v priložnostih ponehata tudi milost in pomoč božja. Res je, da nam Bog daje v skušnjavah moč, da skušnjave premagamo. Toda Bog teh milosti, po besedah sv. Cipriana; — ne deli po naši volji, marveč po svoji neskončni modrosti. Modrost božja pa pripusti lastnim močem dušo, katera se predrzno podaja v grešno priložnost. Taka duša zaničuje ljubeznive božje opomine, s katerimi jo Bog opominja, da naj beži pred priložnostjo. Zato pa ji Bog tudi odreče pomoč, katera bi bila potrebna, da bi premagala skušnjava.

Predrzno podajati se v grešno priložnost in pričakovati od Boga pomoč in milost v skušnjavah, se pravi od Boga pričakovati čudežev, se pravi predrzno skušati Boga. Ali je pa Bog dolžan radi tvoje predrznosti čudeže delati? Bog je rešil Daniela iz levnjaka in tri mladeniče iz ognjene peči, gotovo pa bi jih ne bil rešil, ko bi se bili sami predrzno podali v to nevarnost. Tako tudi tebe ne bo rešil, ako se podaš prostovoljno v grešno priložnost. —

Na Francoskem je živel dekile izredne čednosti in pobožnosti v skriti samoti domače hiše. Nekega dne pa jo povabijo očetovi prijatelji na neko veselico. Bodisi radi strahu pred ljudmi ali vsled kacega družega vzroka se ni upala odreči se povabilu. Naroči si tedaj za veselico obleko, katera pa je bila po šegi takratnega časa dokaj nesramežljiva in čednostnemu dekletu nepriemerna. Obleka je narejena in dekleta je nekoliko sram, vest se ji zbudi, ob enem pa venderle hrepeni po veselici. Misli si pa, saj

bodo tudi vsa druga dekleta tako napravljena; kaj bi ljudje rekli, ko bi se jaz ne nosila tako kakor druge; to kar mi očita vest, so le pomiselki, katere je treba prezirati. — Vest pa le ne miruje. Zato se posvetuje s tovarišico, kateri je radi njene čednosti vedno vse zaupala in obljubi ji, da se hoče ravnati po njenem nasvetu. Zvesta prijateljica ji sicer dokazuje, kako spodtakljiva je taka noša, toda deklet se ne dá več pogovoriti in reče, kaj porekó ljudje, ako bi me ne bilo, zato pa se hočem priporočiti angelu varihu, njega bom prosila, da me varuje, da mi ta veselica ne bo škodljiva. — Angel varih pa ni dolžan varovati onih, ki se predrzno samovoljno podajajo v nevarnost. Dekle, ki je po vsej sili hotelo iti na veselico, je šlo v nedostojni obleki in na veselici zapeljano je padlo. Ni pa ostalo pri tem grehu, marveč ta greh je bil začetek dolge vrste pregreh, začetek večletnega pohujšljivega življenja. Živela je tako nekaj let, prišla pa je tudi kazen božja. Bog je poslal bolezen, duhovnik pride, toda trdovratna grešnica se noče spreobrniti. Duhovnik prosi, opominja, svari, toda vse zastonj, deklet je vstrajalo v zakrknjenosti in je trdilo, za me rešitve več ni, ker so moji grehi preobilni. Neprevidena je umrla preklinjevaje ono obleko in ono veselico, katera je bila začetek njene nesreče, njene pogube.

Ugovarjala pa bo morda katera in rekla, tedaj je treba zapustiti svet, zakaj dokler smo na svetu, smo tudi v priložnostih, v nevarnostih, katerih se nikakor popolnoma znebiti ne moremo. Da bi svet zapustile, to ni mogoče, pač pa vam je mogoče varovati se sveta. Ako te svet vabi na veselice, na pogovore, obiske, izberi si le to, o čemur boš lahko dala odgovor Bogu, skrbno pa se varuj vsega tega, kar te napeljuje v greh. Kakor bi gotovo ne šla trgat cvetic na travnik, na katerem je — kakor gotovo več — skritih mnogo kač in kakor ne bi hotela iti v hišo, katera gori, ker se bojiš za telesno svoje življenje; glej prav tako, ali še mnogo bolj se moraš bati za življenje neumrjoče svoje duše.

Dolžnost bežati pred grešno priložnostjo so spoznali svetniki; zato je bežal egiptovski Jožef pred Putifarjevo ženo, zato je sklenil Job zavezo s svojimi očmi, da noče gledati zapeljivih oseb. Ako pa so to spoznali svetniki za svojo dolžnost, ali ni mar to tudi naša dolžnost? Varujte se grešnih priložnosti, bežite pred njimi, zlasti pa taci priložnosti nikdar ne iščite, ker smo že tako sami na sebi k slabemu nagnjeni.

Varujte svoje čute, oborožite s trdnimi sklepi svojo voljo, in utrdite si z zatajevanjem svoje srce; pred vsem drugim pa molite. Ako tako ravnate in ako se vam potem bližajo skušnjave, katerih

pa niste same provzročile, potem se smete zanašati na varstvo svojega angela variba in Marije Device. Svet se vam bode, ko vas vidi tolikanj previdne, morda posmehoval. Ne zmenite se pa za to, kar svet govori, pustite ga, naj se vam posmehuje; vi pa bežite pred grešno priložnostjo, ne zmené se za mnenje drugih, pač pa za zveličanje neumrjoče svoje duše. Brez te pazljivosti, brez te krščanske previdnosti bote padale iz greha v greh, iz prepada v prepad in v svojo lastno škodo bote morale spoznati resničnost besed sv. pisma, ki pravi: *Kdor ljubi nevarnost bo v njej poginil.* Amen.

P. Engelbert Pollak.

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Dejanje svetega Detinstva.* V poduk malim in odraslim. Zv. XXIII. Sestavil A. Z. V Ljubljani, 1903. Samozaložba. Natisnila Katoliška tiskarna. Str. 72. — Važna katehetova naloga je, da učence uči in vadi krščanske ljubezni do bližnjega. Znano pa je, da zgledi o zapuščenosti poganskih otrok in o sreči izpreobrnjencev najbolj vzbujajo v mladini sočutje in usmiljenje. Zato izvršuje prav zaslužno delo preč. g. stolni dekan Andrej Zamejic, ki leto za letom sestavlja za mladino zanimiva poročila iz misijonskih krajev. V vsakem zvezku so navedene tudi župnije, kjer je vpeljeno sv. Detinstvo, in kjer otroci tudi dobivajo društvene knjižice. Pa tudi po drugih krajih bi mladina rada in s pridom čitala te spise in z veseljem kaj darovala za poganske otroke, ko bi se ji le dala prilika in se vpeljala bratovščina svetega Detinstva.

2. *Zora.* Glasilo slovenskega katoliškega dijaštva. Letnik IX. 1903. Na Dunaju. Tiskarna oo. mehtaristov. Izhaja petkrat na leto in stane 2 K, za dijake 1'20 K. Urednik J. Kreč. Upravnik Ant. Rasberger, Dunaj, XVIII/1, Schulgasse (Postfach). — Drugi letošnji zvezek ima nastopno vsebino: „Bibel-Babel.“ Nekaj opazek k Delitzschevem vprašanju. Spisal M. Slavič. — „Kam si zašlo srce moje?“ (Pesem.) — Malko logike. Otvoreno pismo o vjeri in domoljublju. (Ivan Butkovič.) — „Je slan'ca pala.“ Odlomek iz dijaškega življenja. (J. Grafenauer.) — O postanku in koncu solnčnega sistema. (Predavanje. A. R.) — Glasnik: Papežev blagoslov slov. kat. dijaštvu. Obrekovalcem „Danice“. Društveno gibanje na Koroškem, i. t. d. V zadnjem člancu pisatelj govori o potrebi mladeniških in dekliških Marijinih družb in kat. izobraževalnih društev na Koroškem. „Zoro“ prav toplo priporočamo.

3. Družba sv. Cirila in Metoda nam je poslala tri nove knjižice. Prva ima naslov: *Tarbula*, devica mučenica. Pripovedna pesem. Speval Janez Bilc. Ljubljana, 1899. Natisnili Blaznikovi dediči. Str. 50. Cena 80 h. — Poleg „prestav najlepših himen sv. cerkve“ je sedaj popravljena in predelana epična pesem „Tarbula“ gotovo najbolj dovršeno delo našega pesnika. Povsod,

kjer se bo razširila, bo ogrevala srca za zvestobo, udanost in ljubezen do svete katoliške cerkve.

4. Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda. XIV. zvezek. *Listi nabožno slovstveni*. Spisal Ivan Vrhovnik. V Ljubljani, 1902. Str. 68. Cena 80 h. — V tej knjižnici so prav zanimivi življenjepisi slovenskih pisateljev Jerneja Basarja, Jožefa Hasla in Maksimilijana Redeskinija, dalje pregled slovenskih prevodov Tomaža Kempčana knjige „Hoja za Kristusom“ in slednjič slovenska pridiga z l. 1755.

5. *Smrt Pravičnega*. Pismo Poncij Pilatove žene prijateljici. Po francoskem prosto poslovenila Lujiza Pesjakova. Ljubljana, 1902. Str. 15. Cena 10 h.

Knjige: „Tarbula“, „Listi nabožno slovstveni“ in „Smrt Pravičnega“ so ponatisnjene iz „Zgodnje Danice“ in se prodajajo v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Iz „Vestnika“, ki smo ga dobili obenem s knjigami, povzamemo, da družba vzdržuje deset učnih zavodov (v petih poučujejo redovnice) in da podpira petnajst takih zavodov.

B.

1. *Breviarium Romanum* ex decreto sacrosancti concilii Tridentini restitutum, s. Pii V. Pontificis Maximi iussu editum, Clementis VIII, Urbani VIII. et Leonis XIII. auctoritate recognitum. Editio secunda post typicam. Sumptibus et typis Friderici Pustet, Ratisbonae. 1902. 4 zvezki v 24°. Broširani štirje zvezki stanejo 16 M., vezani — v raznih vezeh — od 19 M do 30°60 M. — Slavnoznana Pustetova tvrdka v Reznu prireja vse liturgijske knjige v raznih oblikah. L. 1901 (Duh. Pastir, XVIII. l., str. 55) smo naznanili Pustetov brevir „in usum itinerantium“. Ta izdaja obstoji iz skupnega zvezka, ki obsega psalterij, commune sanctorum i. t. d., in iz posameznih snopičev za „proprium de tempore“, i. t. d. Sedaj je pa ista tvrdka izdala nov, jako priročen brevir v štirih zvezkih. Posamezni zvezki so dolgi po 13 $\frac{1}{2}$ cm, široki po 9 cm. Trdo vezan zvezek tehta 255 gr. in ni debelejši kakor 2 $\frac{1}{2}$ cm. Tak zvezek gre v vsak žep, in se bo nova izdaja po pravici lahko imenovala „priročna žepna izdaja“. Brevir je tiskan na tankem, pa neprozornem indijskem papirju. Tisk se jako lahko bere, ker je prav razločen; črke niso preveč tesno druga pri drugi. Kakor vse liturgijske knjige, ki so izšle pri Pustetu, se odlikuje tudi nova „žepna“ izdaja brevirja po lepi vnanji obliki. Molitvam vsakega večjega praznika je pridejana okusna podoba, večji oddelki imajo lepo risane „glave“ in primerne začetne črke. Prepričani smo, da se bo nova izdaja brevirja v štirih zvezkih jako priljubila, ker je tudi jako priročna za rabo na potovanju. Proprij za posamezne škofije se mora posebej naročiti. Dosedanja Pustetova izdaja proprija za ljubljansko škofijo v štirih snopičih je po obliki večja, kakor nova izdaja brevirja, in se ne more ž njo vred vezati. Vendar ni neprilичno, tudi na potovanju ne, imeti poleg tako priročnega zvezka brevirja, kot je v novi izdaji, še majhen snopič proprija. —j.

2. P. Nazarius Sasse O. F. M.: *Kurze polnische Grammatik für Geistliche*. Nebst Anhang enthaltend Schlüssel zu den deutschen Auf-

gaben — polnische Beichte — lateinisch-polnische Ritualgebete. Paderborn, 1903. Druck u. Verlag der Bonifacius-Druckerei. Cena K 1'44. — Zanimiva knjižica. Živ dokaz, da je še dovolj apostolskih duhovnikov v katoliški cerkvi. Na Vestfalskem je silno mnogo Poljakov, kakor vemo iz poročil naših gg. misionarjev, ki hodijo tja misijonarit med ondotne slovenske rudarje. Tudi Poljakom prihajajo misijonarit rojaki, a to je gorečim ondotnim dušnim pastirjem še premalo: mladi nemški duhovniki se učé v semeniščih poljščine, da morejo vsaj za silo izpovedovati in pridigati. Omnia omnibus factus sum! Pisatelj naše knjižnice je imel najprej predavanje o poljski slovnici bogoslovcem v Münstru; ta predavanja je izpopolnil in izdal kot knjižico v širšo porabo vsem nemškim duhovnom, ki imajo Poljake v župnijah. Knjižica je vrejena praktično. Izgovarjava poljščine je pač težka, — zlasti za Nemca. To točko je obdelal kaj kratko, zahtevajoč, da naj gospodje pokličejo Poljaka, ki jih imajo dovolj, ter poslušajo, kako izgovarja to in ono. Najkrajša pot. Zakaj je g. pisatelj postavil sklanjo adjektivov na prvo mesto, potem šele samostalnikov, mi ni jasno. Učeno primes je izpustil vso, kar je gotovo prav. Posebno pozornost obrača na perfekt. in imperfekt. glagole, kar je za Nemce, ki nimajo tega razločka, jako važno. Vaje v stavkih so vse tako izbrane, da se s stavkom naučiš tudi praktičnega nauka za izpovednico, bolniško posteljo, prižnico itd. Na 70 straneh je vsa slovnica. To gotovo zadostuje njim, ki morajo občevati s Poljaki. Tudi slovenskim gg. duhovnikom priporočamo knjižico. Kak vojak, tovarniški ali železniški delavec utegne prositi izpovedi. Nam Slovencem knjižica povsem zadošča. Ako jo preštudiraš, si kupi slovar, ki ga svetuje P. Nazarij, potem pa vzemi v roke pridige največjega poljskega cerkvenega govornika jezuita Petra Skarga (1536—1612) in čitaj. Varšavski nadškof Voronjič († 1829) pravi: „Hočeš-li postati dober cerkveni govornik? čitaj Skargo; bogoslovec? čitaj Skargo; politik in historik? čitaj Skargo; svetnik? čitaj Skargo.“

Končno naj pripomnimo, da bi bilo morda dobro misliti tudi na táko slovensko slovnico za nemške duhovnike.

Dr. D.

† *Jožef Kerčon*. Dne 27. aprila t. l. je umrl v Predosljih tamošnji župnik, zlatomašnik in knezoškofijski duhovni svetnik *Jožef Kerčon*. S pokojnikom smo izgubili Slovenci zaslužnega nabožnega pisatelja, „Duhovni Pastir“ še posebej vrlega sotrudnika. Gotovo se spodobi, da mu posvetimo nekaj spominskih vrstic.

Jožef Kerčon je bil rojen dne 3. oktobra 1821 v Šmariji. V mašnika je bil posvečen 2. avgusta 1846. Eno leto je bil semeniški duhovnik, pol leta kapelan v Št. Vidu nad Ljubljano, od l. 1848 do 1864 katehet pri uršulinkah v Škofji Loki in od l. 1864 župnik v Predosljih. Zaradi svoje izredne pobožnosti in svetosti ter posebne ljubeznivosti je bil znan daleč naokrog. Njegovega pogreba se je udeležilo 26 duhovnikov. Pogrebni govor je imel prečastiti g. dekan Anton Koblar. Povdarjal je, kako se je pokojni zlatomašnik trudil celo življenje, da pridobi sebi izročene vernike, zlasti še mladino, za gorečo ljubezen do Marije in do Jezusa v najsvetejšem zakramentu, živo pričnan, da je ravno v tem rešitev mladih ljudi, ki so na razpotju.

Prav za razširjenje češčenja Matere božje si je rajni Jožef Kerčon pridobil s svojim dušnopastirskim delovanjem, kakor tudi se svojim pisateljevanjem velikih zaslug. Svojemu prvemu molitveniku, v katerem uči mladino pravega krščanskega življenja, je dal naslov: „Pravi služabnik prečiste Device Marije.“ Marijo prav časti le oni, kdor tudi vestno izpolnjuje vse božje in cerkvene zapovedi. Ker Marijine družbe najboljše gojé tako pravo češčenje Marijino, je dodal svojemu molitveniku tudi opis Marijine družbe. S tem je zopet oživil na Kranjskem Marijine kongregacije. Ustanovil je tudi že pred pol stoletjem dekliško Marijino družbo pri uršulinkah v Škofji Loki. — Še več je storil za razširjenje češčenja Matere božje s svojimi „Šmarnicami“. Prva njegova knjiga v slavo majnikovi kraljici je izšla l. 1885 z naslovom: Ave Maria! V njej poučno razlaga v 31 premišljevanjih molitev „Češčena si Marija“. Premišljevanja pa niso samo suhoparna razlaganja, ampak poživljajo jih mnogoštevilni zgledi, podobe in zgodovinske črtice. Prav umestno so vpletene tudi kitice domačih slovenskih Marijinih pesmic. — L. 1894 so izšle druge „Šmarnice“ z naslovom: Salve Regina. V teh razlaga pisatelj molitev: Češčena bodi Kraljica. Seveda se ne omejuje samo na izreke v imenovani molitvi, ampak razpravlja o raznih oddelkih Marijinega češčenja, vendar vedno oziraje se na molitev Salve regina! Za vire je rabil pisatelj sv. Alfonza Ligvorija, Ottov Marianum, Meschlerja S. J. in Hünnerja S. J. Tudi te „Šmarnice“ poživlja obilica raznovrstnih mičnih in dobro izbranih zgledov. Marija, podobna pravice, se imenujejo tretje Kerčonove „Šmarnice“. Izšle so l. 1896. V njih opisuje vse imenitnejše dogodke in skrivnosti Marijinega življenja, kolikor nam je znanih iz svetega pisma, ustnega izročila sv. cerkve in pobožnega razodenja posebno razsvitljenih služabnikov in služabnic božjih. Na te dogodke navezuje primerne nauke, kako še mi posnemajmo Marijo v raznih okoliščinah svojega trudapolnega življenja, oziroma, kako obžalujmo in nemudoma popravimo, kar je bilo do sedaj napačno. Vsak dan nam podaje še lep zgled kakega Marijinega služabnika. — Kerčonove „Šmarnice“ so se povsod priljubile in s bodo še večkrat prebirale.

Jožef Kerčon je zelo obogatil tudi našo homiletično književnost. Obdeloval je vse vrste cerkvenega govorništva, vendar je večina njegovih govorov moralnih. Kakor je pa čč. naročnikom našega lista dobro znano, ne obsegajo Kerčonovi govori samo praznega poučevanja, ampak imajo vedno temeljito dogmatično podlago, nauki so iz posameznih resnic vedno naravno izpeljani in dobro podprti z izreki s pisma in cerkvenih očetov. Zlasti je pa govornik Kerčon izborno navajal in opisoval vse pripomočke, ki nam služijo v dosego te ali one čednosti. Bil je mož premišljevanja in molitve; zato je znal v govorih zadeti pravo besedo, ki je tudi našla pot do srca.

Rajnega Kerčona bomo radi njegovega koristnega slovstvenega delovanja lahko ohranili v hvaležnem spominu. Obilno plačilo pa je za svoje delo prejel že pri Bogu.